

ЗВІТ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ У 2022 РОЦІ

ЗМІСТ

ВСТУП

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА АБРЕВІАТУР

КЛЮЧОВІ ДОСЯГНЕННЯ, ВИКЛИКИ, ПОДАЛЬШІ ПЕРСПЕКТИВИ ТА КООРДИНАЦІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

ОЦІНКА СТАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЗА КОЖНОЮ СФЕРОЮ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

1. Податкова система
2. Митна система
3. Управління фіiscalьними ризиками
4. Управління боргом
5. Управління ліквідністю
6. Макроекономічне і бюджетне прогнозування та стратегічне планування
7. Середньострокове бюджетне планування
8. Програмно-цільовий метод
9. Міжбюджетні відносини та фіiscalьна децентралізація
10. Система публічних закупівель
11. Управління державними інвестиціями
12. Бухгалтерський облік у державному секторі
13. Казначейське обслуговування бюджетних коштів
14. Система державного внутрішнього фінансового контролю
15. Державний фінансовий контроль
16. Незалежний зовнішній фінансовий контроль (аудит)
17. Прозорість бюджету та участь громадян у бюджетному процесі
18. Інформаційні технології в управлінні державними фінансами
19. Розвиток управління людськими ресурсами у сфері державних фінансів

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД СТАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ТА ДОСЯГНЕННЯ ІНДИКАТОРІВ СТРАТЕГІЇ

ДОДАТКИ

Стан досягнення індикаторів Стратегії у 2022 році

Стан виконання Плану заходів з реалізації Стратегії у 2022 році

ВСТУП

2022 рік – перший рік реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки, яку було розроблено відповідно до загальноєвропейських принципів належного управління SIGMA/OECD.

Водночас 2022 рік став найскладнішим та найтрагічнішим у новітній історії України. В умовах повномасштабної військової агресії російської федерації проти України наша держава вистояла і не тільки дає відсіч агресору, але й продовжує впроваджувати реформи, зокрема в системі управління державними фінансами.

У таких умовах особливо цінною виявилась всебічна підтримка, яка надається Україні нашими міжнародними партнерами для подолання викликів, які постали перед Україною, та реалізації системних змін.

Всупереч обставинам та викликам звітного року Мінфін, Казначейство, ДПС, Держмитслужба, Мінекономіки, Держаудитслужба, Рахункова палата, НАДС та інші органи державної влади за підтримки партнерів з розвитку забезпечили сталість функціонування державного апарату та стабільність державних фінансів і продовжили працювати над реалізацією цілей Стратегії за кожною сферою системи управління державними фінансами.

Тож навіть в умовах воєнного стану було досягнуто відчутного прогресу за окремими напрямами реалізації Стратегії. Однак деякі завдання Стратегії довелось тимчасово призупинити, а окремі заходи впроваджуються із затримкою відносно первинних строків, з огляду на реалії воєнного часу.

У 2023 році в Україні Програмою SIGMA проводиться оцінка стану справ у системі державного управління України, одним із ключових компонентів якої є система управління державними фінансами. Звіт такої оцінки, а також звіти ЄК стосовно країн у рамках підготовки Пакета розширення ЄС стануть подальшим дороговказом у реформуванні системи державного управління.

Водночас, незважаючи на умови воєнного часу, Уряд України продовжуватиме реформування системи управління державними фінансами шляхом реалізації цієї Стратегії, не чекаючи завершення війни.

У цьому Звіті представлено основні досягнення у ході реалізації Стратегії у 2022 році, показники результату в розрізі кожного з компонентів Стратегії, а також аналіз відхилення між плановими та фактичними результатами.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА АБРЕВІАТУР

Стратегія	Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки
ГРК	Головні розпорядники бюджетних коштів
ДВФК	Державний внутрішній фінансовий контроль
ЄК	Європейська Комісія
ККД	Код класифікації доходів
КПКВК	Код програмної класифікації видатків та кредитування бюджету
ІКС	Інформаційно-комунікаційна система
МВФ	Міжнародний валютний фонд
ОДА	Обласні державні адміністрації
ОЕСР	Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD)
СЕА ПДВ	Система електронного адміністрування ПДВ
СМКОР	Система моніторингу відповідності податкових накладних / розрахунків коригування критеріям оцінки ступеня ризиків
ЦОВВ	Центральні органи виконавчої влади
EU4ACU	проект «Зміцнення потенціалу зовнішнього аудиту відповідно до міжнародних стандартів»
EU4PFM	проект «Програма підтримки управління державними фінансами в Україні»
INTOSAI	Міжнародна організація вищих органів аудиту
ISSAI	Міжнародні стандарти вищих органів аудиту
OBI	Індекс відкритості бюджету (Open Budget Index)
SIGMA	Програма підтримки вдосконалення врядування та менеджменту

КЛЮЧОВІ ДОСЯГНЕННЯ, ВИКЛИКИ, ПОДАЛЬШІ ПЕРСПЕКТИВИ ТА КООРДИНАЦІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Ключові досягнення та виклики

Повномасштабна військова агресія російської федерації проти України спричинила чимало викликів для державних фінансів України, серед яких падіння ВВП, скорочення обсягу зовнішньо-економічної діяльності, недонадходження до бюджетів від податкових та митних платежів, значне збільшення рівня дефіциту державного бюджету, ускладненість виконання боргових зобов'язань, невизначеність та неможливість реалістичного прогнозування тривалості війни, масштабу подальших руйнувань та втрат, їх впливу на державні фінанси.

Загалом негативний вплив воєнних дій на території України призвів до катастрофічної безпекової, гуманітарної, економічної ситуації та значних фінансових збитків в Україні.

Разом з тим, завдяки реформам, які реалізовувались останніми роками, система управління державними фінансами проявила себе достатньо стійкою навіть в екстремальних умовах повномасштабної війни. Задля мінімізації негативних наслідків для державних фінансів та економіки України, спричинених військовою агресією російської федерації проти України, у 2022 році Мінфіном було впроваджено першочергові та антикризові заходи у бюджетній і борговій політиці, що дозволили забезпечити макроекономічну та фінансову стабільність України, переорієнтувати бюджет країни на військові цілі та здійснити найнеобхідніші соціальні видатки, спрямовані на підтримку життєдіяльності населення. Казначейське обслуговування бюджету було безперебійним, продовжували діяти всі контрольні процедури щодо здійснення платежів та генерувалась вся необхідна звітність. Це дозволило Уряду України залучати значну бюджетну підтримку від міжнародних партнерів і засвідчувати її цільове та прозоре використання.

Загалом, Державний бюджет 2022 року було виконано з набагато кращими показниками дефіциту та бюджетної заборгованості, ніж прогнозувалось, зокрема, в рамках Моніторингової програми із залученням Ради МВФ. Адаптивність економіки та належне адміністрування податків і зборів дозволили забезпечити податкові надходження зведеного бюджету (державний та місцеві) на рівні, що лише на 8% нижче рівня 2021 року. І це з врахуванням пільг та інших надзвичайних заходів, що були запроваджені на початку війни.

Мінфіну також вдалося забезпечити ефективну організацію бюджетного процесу в умовах високої невизначеності, спричиненої війною, завдяки чому Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» був схвалений Верховною Радою України в рекордні строки – 03.11.2022.

З метою забезпечення боргової стійкості, у звітному році Мінфін успішно провів переговори з іноземними інвесторами про відстрочку на 2 роки платежів за всіма випущеними та гарантованими державою єврооблігаціями на загальну суму близько 21,1 млрд дол. США. Також було підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо призупинення виплат за державним та гарантованим державою боргом з групою офіційних кредиторів України з країн G7 та Паризького клубу до кінця 2023 року з можливістю продовження призупинення на додатковий рік.

Водночас забезпечено фінансування державного бюджету за рахунок державних зовнішніх запозичень від іноземних кредиторів, в тому числі міжнародних фінансових організацій, та грантів від країн-партнерів. Зокрема, розпочато спільний зі Світовим банком проект «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні (PEACE)», фінансування за яким складає 11,3 млрд дол. США та 1,4 млрд євро кредитних та грантових коштів.

Для забезпечення пріоритетних видатків бюджету на безпеку та оборону було розпочато випуск військових ОВДП, за рахунок яких було залучено майже 200 млрд гривень.

Протягом 2022 року в умовах війни було досягнуто суттєвого прогресу в гармонізації національного податкового та митного законодавства до законодавства ЄС, який був також відзначений і у звіті Європейської Комісії.

19.08.2022 Україна приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (Багатостороння угода МСАА CRS).

03.11.2022 Україна приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін звітами в розрізі країн (Багатостороння угода МСАА CbC).

З 01.10.2022 Україна стала повноправною країною-учасницею Конвенції про процедуру спільноготранзиту та Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами і розпочала міжнародне застосування Нової комп'ютеризованої транзитної системи (NCTS).

В умовах дії воєнного стану з метою підтримки мікро, малого та середнього підприємництва ще більшої актуальності набуло використання інструменту державних гарантій на портфельній основі. Станом на початок 2023 року банки-кредитори обслуговували портфель кредитів, забезпечених державними гарантіями на портфельній основі, на загальну суму 52,7 млрд гривень.

У 2022 році схвалено нормативно-правові акти, спрямовані на удосконалення інструментів управління тимчасово вільними коштами єдиного казначейського рахунка та валютних рахунків Казначейства, та подальшого розвитку середньострокового бюджетного планування.

Також продовжувалась робота з удосконалення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору.

Продовжувалось виконання заходів з подальшого розвитку системи ДВФК. Зокрема, у звітному періоді закладено нормативне та організаційне підґрунтя для запровадження національної сертифікації внутрішніх аудиторів, удосконалено нормативне та методологічне забезпечення ДВФК, продовжувалась реалізація навчальних програм з внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту.

За підсумками опублікованого у 2022 році рейтингу Open Budget Index за 2021 рік, Україна піднялася до 23 місця та закріпилася у списку країн з доступом до істотної інформації.

Також Україна отримала премію GlobalCapital Bond Awards 2022 та зайняла друге місце в категорії «Найбільш вражаючий емітент з регіону Центрально-Східної Європи».

Подальші перспективи

Серед пріоритетів 2023 року – максимально можливе поновлення призупинених з початку війни процесів у сфері управління державними фінансами, а також проведення необхідних підготовчих дій для масштабного відновлення країни та євроінтеграції.

Ключові пріоритети 2023 року:

- повернення до практики середньострокового бюджетного планування шляхом подання разом із проектом Державного бюджету України на 2024 рік прогнозу основних бюджетних показників на 2025 та 2026 роки. Підготовку наступної Бюджетної декларації на 2025–2027 роки заплановано здійснити навесні 2024 року;
- повернення до практики проведення оглядів витрат державного бюджету, а також визначення підходів до удосконалення методики проведення оглядів витрат за підтримки Програми SIGMA;
- підвищення ефективності управління державними інвестиціями;
- оновлення системи бюджетного вирівнювання відповідно до нових реалій;
- посилення спроможності органів місцевого самоврядування до управління фіiscalними ризиками місцевих бюджетів;
- завершення основних робіт з розробки IT-системи для планування та моніторингу виконання бюджету за підтримки проекту EU4PFM;
- розробка інтегрованої IT-платформи для ведення бухгалтерського обліку у державному секторі;
- скасування надзвичайних заходів, що були запроваджені на початку повномасштабної війни (пільгової ставки єдиного податку для ФОП III групи, можливості не сплачувати єдиний податок для ФОП I-II груп тощо);
- відновлення документальних перевірок, штрафних санкцій за порушення податкового законодавства та порядку використання РРО;
- розробка за підтримки експертів МВФ багаторічної Національної стратегії доходів, яка включатиме, зокрема, заходи щодо посилення податкового та митного адміністрування, розширення бази оподаткування з метою забезпечення достатності ресурсів для післявоєнного відновлення України;
- розроблення змін до податкового та митного законодавства з метою виконання євроінтеграційних зобов'язань;
- подальший розвиток IT-сервісів ДПС та Держмитслужби.

Координація реалізації Стратегії

Координацію дій з реалізації Стратегії здійснює Мінфін, зокрема Директорат стратегічного планування.

Для забезпечення ефективної реалізації цієї Стратегії діє трирівневий координаційний механізм, який включає:

- робочі підгрупи, що утворені відповідно до складових системи управління державними фінансами і розглядають інформацію про хід

виконання плану заходів з реалізації цієї Стратегії, питання щодо необхідності внесення до нього змін, у разі потреби готують відповідні пропозиції та проекти рішень;

- міжвідомча робоча група з питань розвитку системи управління державними фінансами, яка проводить моніторинг і оцінку стану реалізації цієї Стратегії, розглядає звіти з оцінки її результативності;
- Координаційна рада з питань реформування державного управління, яка здійснює загальну координацію дій органів виконавчої влади, пов'язаних з реалізацією цієї Стратегії і виконанням плану заходів з її реалізації, та проводить моніторинг і оцінку ефективності їх реалізації і виконання. Координаційна рада з питань реформування державного управління забезпечує координацію діяльності з реалізації цієї Стратегії та діє на підставі Положення про Координаційну раду з питань реформування державного управління, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2016 № 335 «Про Координаційну раду з питань реформування державного управління».

Протягом 2022 року Мінфіном забезпечені подання квартальних звітів про виконання Стратегії Кабінетом Міністрів України та Координаційній раді з питань реформування державного управління.

15.02.2022 було проведено перше після схвалення Стратегії засідання міжвідомчої робочої групи з питань розвитку системи управління державними фінансами. У засіданні взяли участь більше 70 учасників – представники органів влади системи управління державними фінансами та міжнародних партнерів з розвитку. На зустрічі було обговорено пріоритетні завдання Стратегії на 2022 рік та питання підтримки її імплементації з боку партнерів з розвитку.

Протягом травня-вересня 2022 року завдання Стратегії у сфері бюджетної, боргової, податкової та митної політик обговорювались в рамках підготовки Плану відновлення України за участі представників Уряду, Верховної Ради, міжнародних партнерів, експертного середовища та бізнес-асоціацій.

22.03.2023 було проведено друге засідання міжвідомчої робочої групи з питань розвитку системи управління державними фінансами. Участь у заході також взяли більше 80 учасників: представники органів влади системи управління державними фінансами та ключові міжнародні партнери з розвитку. Під час заходу було обговорено виклики та досягнення в реалізації Стратегії у 2022 році, а також основні напрями реформи в управлінні державними фінансами у 2023 році у контексті вступу України до ЄС.

Підготовку річного Звіту з реалізації Стратегії передбачено пунктом 17 Операційних висновків за результатами шостого засідання Кластера 1 Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва Комітету асоціації між Україною та ЄС (26.10.2021, м. Київ) та пунктом 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1805-р «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації».

ОЦІНКА СТАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ ЗА КОЖНОЮ СФЕРОЮ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ

1. Податкова система

Загальна мета: побудова сучасної справедливої податкової системи, що забезпечує рівність усіх платників податків перед законом та зменшення витрат і часу платників податків на податкове адміністрування.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

- ✓ **збільшення частки судових справ з податкових спорів, вирішених судами на користь органів ДПС, у загальній кількості судових спорів, розглянутих судами різних інстанцій;**
- ✓ **підвищення рівня задоволеності платників податків послугами ДПС за результатами періодичних опитувань;**
- ✓ **зменшення часу, витраченого платниками податків на подання звітності та сплату податків.**

У 2022 році в умовах воєнного стану ключовим завданням у сфері оподаткування стало забезпечення стабільного функціонування податкових органів з метою мобілізації ними внутрішніх ресурсів для фінансування сектору безпеки та оборони. Водночас було реалізовано необхідні та першочергові заходи для адаптації бізнесу до реалій воєнного часу, сприяння поступовому відновленню підприємницької діяльності, вирішення відповідних нагальних питань платників податків.

Незважаючи на воєнні реалії, у звітному році досягнуто відчутного прогресу у реалізації Стратегії за цим компонентом. Як наслідок, було забезпеченено виконання і відповідних індикаторів Стратегії на 2022 рік.

🕒 Протягом 2022 року судами різних інстанцій на користь органів ДПС вирішено 13,5 тис. справ на загальну суму 55,1 млрд грн, що становить 71,4 % від загальної кількості розглянутих судами справ.

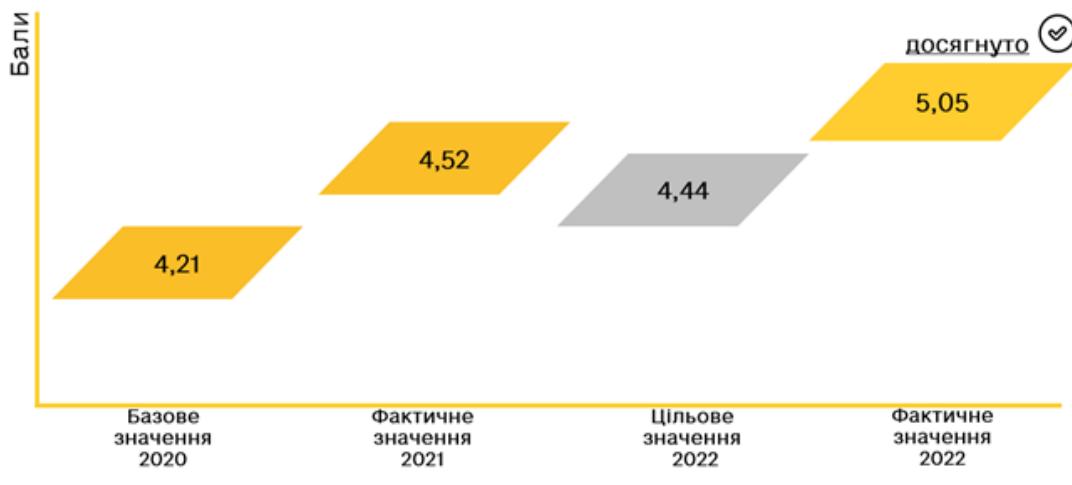
Частка судових справ з податкових спорів, вирішених судами на користь органів ДПС, у загальній кількості судових спорів, розглянутих судами різних інстанцій, %

Загалом у звітному році на розгляді в судах різних інстанцій перебувало 72,7 тис. справ за участі органів ДПС на суму 351,7 млрд грн, з яких судами розглянуто 18,9 тис. справ на загальну суму 110,0 млрд гривень.

Для порівняння, протягом 2021 року судами розглянуто 25,4 тис. справ на суму 105,9 млрд грн, з них на користь органів ДПС – 17,7 тис. справ на суму 79,4 млрд грн, що становить 69,8 % від кількості розглянутих судами справ.

Зазначимо, що у 2022 році судами було розглянуто менше справ ніж у 2021 році, що пов'язано, зокрема, з простотою у роботі ДПС та її територіальних органів у деяких регіонах України відповідно до наказу ДПС від 24.02.2022 № 243-о, а також призупиненням судових розглядів судами різних інстанцій на початкових етапах повномасштабного вторгнення російської федерації до України.

🕒 За результатами загальнонаціонального опитування платників податків щодо їх ставлення до органів ДПС загальна оцінка органів ДПС за шестибаловою шкалою у 2022 році становить 5,05 бала.

Рівень задоволеності платників податків послугами ДПС за результатами періодичних опитувань, бали (за шестибаловою шкалою)

Для порівняння, за підсумками 2021 року цей показник становив 4,52 бала.

У загальнонаціональному опитуванні платників податків у звітному році брали участь респонденти майже усіх областей України¹.

⌚ Що стосується індикатора «Час, витрачений платниками податків на подання звітності та сплату податків», оцінити його тимчасово не вбачається можливим, оскільки вказаний показник розраховувався рейтингом Doing Business, який наразі призупинений.

У 2022 році в умовах воєнного стану введено низку тимчасових спрощень для бізнесу, що мало вплинути на відповідний індикатор (з урахуванням особливостей методології рейтингу вплив міг бути відображенний у майбутніх роках).

1.1. Підвищення ефективності податкового адміністрування та якості обслуговування платників податків

З 01.01.2022 та з 01.03.2022 набула чинності низка змін до Податкового кодексу України, зокрема щодо екологічного податку, акцизного податку, ПДВ тощо. Водночас окремі новації Податкового кодексу України

¹ За винятком тимчасово окупованих російською федерацією територій України.

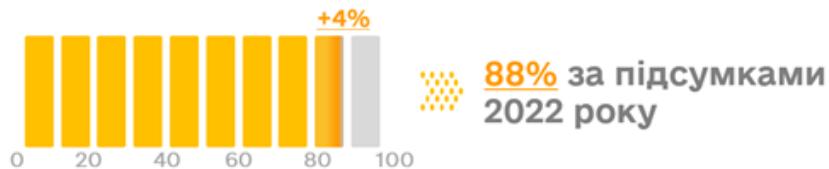
(зокрема, у сфері акцизного оподаткування) були спрямовані на гармонізацію національного податкового законодавства із законодавством ЄС.

Також у рамках виконання заходу щодо подальшого наближення податкового законодавства до законодавства ЄС Мінфіном у 2022 році була проведена робота з опрацювання зі Стороною ЄС порівняльних таблиць щодо Директиви 2011/64/ЄС, за підсумками якої процес обговорення імплементації положень Угоди про асоціацію в частині акцизних податків на тютюнові вироби було завершено.

Крім того, 13.10.2022 Мінфін надіслав Представництву ЄС в Україні порівняльну таблицю щодо імплементації Директиви Ради 2003/96/ЄС у частині переліку підакцизних товарів. Діалог зі Стороною ЄС триває.

Також у 2022 році Мінфіном розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу в частині акцизного податку»².

Загалом відповідно до Звіту Кабінету Міністрів України про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом прогрес у виконанні зобов'язань за сферою «Оподаткування» у 2022 році становив +4 %.

У рамках імплементації Стратегії у 2022 році продовжували реалізовуватись кроки щодо впровадження е-аудиту. Зокрема, 22.06.2022 у ДПС відбулася презентація технічного опису стандартного аудиторського файла SAF-T UA для розробників та постачальників ERP систем та програм бухгалтерського обліку. 29.07.2022 на вебпорталі ДПС розміщена вкладка «XSD для SAF-T UA» з можливістю вивантаження файла платниками податків. Також протягом минулого року здійснювалось доопрацювання ІТС «Електронний кабінет», зокрема з метою розширення його можливості щодо приймання та зберігання SAF-T UA.

Наразі ІТС «Електронний кабінет» залишається найпопулярнішим податковим сервісом та надає понад 130 доступних послуг. За підсумками звітного року 4 млн платників податків скористалися його можливостями та послугами. Водночас у звітному році продовжувалось удосконалення й інших електронних сервісів ДПС.

17.03.2022 видано наказ Мінфіну «Про затвердження форми Заяви про перехід юридичної особи на оподаткування як резидента Дія Сіті – платника податку на особливих умовах або відмову від такого оподаткування та Порядку подання та розгляду такої Заяви» (№ 99), який зареєстровано в Мін'юсті 29.03.2022 за № 364/37700 та набрав чинності з 31.03.2022. Надалі ДПС забезпечено можливість подання в електронній формі такої Заяви.

² Законопроект подано на розгляд Кабінетові Міністрів України 20.04.2023.

Завдяки здійсненим заходам у 2022 році 130 платників перейшли на оподаткування як резиденти Дія Сіті – платники податку на особливих умовах³.

Також ДПС спільно з Мінцифри реалізовано спільний проект за напрямом цифровізації подання та сплати податків, зокрема подання декларації єдиного податку третьої групи на період дії воєнного стану, надзвичайного стану (ставка 2 %) та сплати його в Дії.

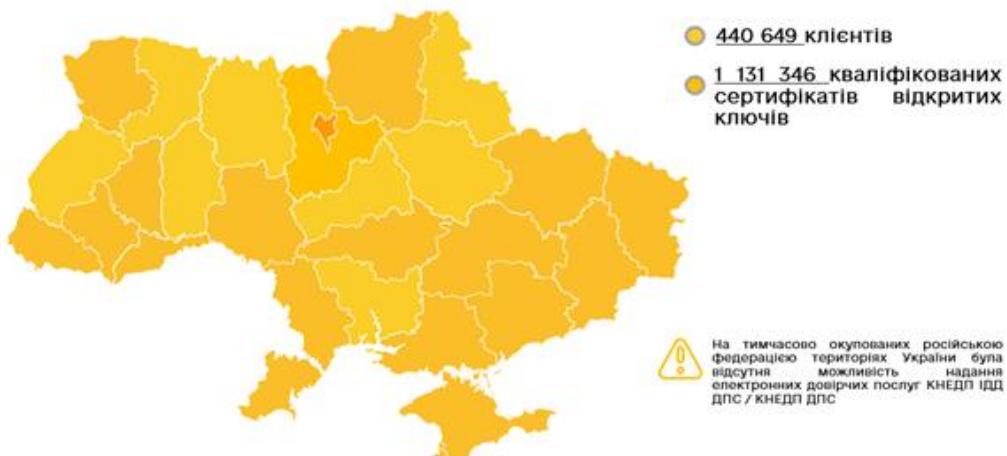
Нових резидентів Дія.City у 2022 році

Сплачено податку на прибуток
підприємств, млн грн

130 ➔ **384,1**

з особливостями оподаткування
ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК (9%)

Водночас у 2022 році послугами Кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг Інформаційно-довідкового департаменту ДПС (КНЕДП ІДД ДПС / КНЕДП ДПС) скористались понад 440 тис. клієнтів, яким безкоштовно видано 1131346 кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів.

28.11.2022 Мінфін презентував зміни, спрямовані на удосконалення роботи СМКОР. Зміни були напрацьовані спільно з ДПС, представниками бізнесу та експертами у сфері оподаткування. 23.12.2022 рішенням Уряду України внесено зміни до Порядку зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних. Відповідні зміни направлені на створення сприятливих умов для реєстрації податкових накладних, усунення непорозумінь між платниками податку та контролюючими органами і забезпечення можливості держави своєчасно виконувати свої зобов'язання перед платниками податку в частині відшкодування ПДВ з бюджету.

Також 09.12.2022 схвалено постанову Уряду України «Про внесення змін до Порядку електронного адміністрування податку на додану вартість»

³ Станом на 26.04.2023 вже 236 резидентів Дія Сіті.

№ 1377), якою внесено зміни до правил обрахунку показника «*НаклОтр*» у СЕА ПДВ.

З метою проведення дослідження рівня задоволеності платників податків послугами ДПС з 29.11.2022 по 18.12.2022 проведено загальнонаціональне опитування платників податків щодо їх ставлення до органів ДПС. Інформаційне повідомлення із запрошенням взяти участь в опитуванні розміщено на вебпорталі ДПС, на сторінці ДПС у Facebook та Telegram-каналі, а також субсайтах вебпорталу ДПС.

Здійснено аналіз результатів проведеного опитування та підготовлено звіт про проведене дослідження.

30.12.2022 ДПС затверджено План заходів щодо удосконалення системи обслуговування платників податків за результатами всеукраїнського онлайн-опитування платників.

Інформацію про результати проведеного опитування опубліковано на вебпорталі ДПС: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/prezentatsiyini-materiali/654759.html>

Разом з тим з моменту введення в Україні воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64 чимало податкових новацій було впроваджено у зв'язку з необхідністю підтримки українського бізнесу та з метою врегулювання нагальних податкових питань платників податків в умовах воєнного стану.

Наразі у сфері оподаткування залишається пріоритетом виконання Україною зобов'язань щодо податкової політики, взятих у рамках Меморандуму про економічну та фінансову політику від 24.03.2023, зокрема відновлення довоєнної системи оподаткування, забезпечення належного рівня мобілізації внутрішніх ресурсів до бюджетів усіх рівнів, а також подальше удосконалення податкового адміністрування та податкових сервісів. Також на порядку денного розробка Національної стратегії доходів.

1.2. Розширення бази оподаткування

19.08.2022 Україна приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (Багатостороння угода МСАА CRS).

**Юрисдикцій-
учасників МСАА CRS***

Запланований перший обмін
даними за 2023 рік між ДПС та
комpetентними органами
юрисдикцій партнерів

100+ 2024 р.

*Включаючи усі країни ЄС

Метою приєднання до Багатосторонньої угоди МСАА CRS є долучення України до міжнародної системи автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки відповідно до Загального стандарту звітності CRS, схваленого Радою ОЕСР 15.07.2014, що сприятиме створенню більш прозорого податкового середовища та підвищенню іміджу України як надійного та рівноправного партнера в міжнародних інформаційних податкових відносинах.

16.11.2022 Верховна Рада України підтримала у першому читанні законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки»⁴. Законопроект було розроблено з метою впровадження Україною Загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки, що передбачає щорічний міжнародний автоматичний обмін даними про фінансові рахунки.

Також 03.11.2022 Україна приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін звітами в розрізі країн (Багатостороння угода МСАА СbC).

**Юрисдикцій-учасників
МСАА СbC***

Юрисдикцій, які знаходиться
в процесі приєднання

100+ 134

*Станом на початок 2023 р. – 96 країн.

Запланований термін проходження ДПС оцінювання
Глобального форуму щодо зрілості системи управління
інформаційною безпекою

2023 р.

Обов'язковою умовою для приєднання України до міжнародного автоматичного обміну інформацією є проходження ДПС оцінювання Глобального форума щодо зрілості системи управління інформаційною безпекою. Завершальний етап оцінювання передбачає здійснення візиту експертів Глобального форума до країни, що перевіряється, з метою аналізу дотримання податковими органами вимог щодо конфіденційності та безпеки даних на практиці.

⁴ 20.03.2023 Верховною Радою України схвалено Закон у цілому. 21.04.2023 Закон підписано Президентом України.

Наказом Мінфіну від 13.05.2022 № 139 затверджено план заходів з реалізації ДПС положень Податкового кодексу України щодо автоматичного обміну звітами в розрізі країн міжнародних груп компаній. Наказом впорядковано заходи для реалізації механізму автоматичного обміну міждержавними звітами з урахуванням експертної оцінки і рекомендацій ОЕСР.

22.07.2022 ДПС укладено договір про закупівлю послуг з розробки програмного забезпечення «Підсистема «Автоматичний обмін податковою інформацією» як складова ІКС «Міжнародний автоматичний обмін інформацією». Здійснено заходи щодо підключення ДПС до тестового середовища Common Transmission System (CTS) та встановлено на обладнання ДПС прототипу програмного забезпечення підсистеми «Автоматичний обмін податковою інформацією» для тестування. Здійснюється тестування вказаної підсистеми за напрямом СbC⁵.

У рамках виконання Стратегії, а також імплементації Плану заходів протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування (BEPS) наказом Мінфіну від 18.01.2022 № 19 (зареєстрований у Мін'юсті 16.06.2022 за № 662/37998) затверджено порядки встановлення відповідності умов контролюваної операції щодо сировинних товарів принципу «витягнутої руки».

Також затверджено форми Звіту про контролювані іноземні компанії (KIK), Скороченого звіту про KIK, Порядок заповнення Звіту (наказ Мінфіну від 25.08.2022 № 254, зареєстрований у Мін'юсті 11.10.2022 за № 1219/38555), Порядок проведення перевірки контролюючої особи (наказ Мінфіну від 01.11.2022 № 360, зареєстрований у Мін'юсті 18.11.2022 за № 1432/38768).

Впровадження правил контролю за трансфертним ціноутворенням у межах виконання взятих Україною зобов'язань щодо імплементації положень Плану BEPS та правил оподаткування KIK і стандартів міжнародного оподаткування сприяє проведенню ефективного податкового контролю за міжнародними операціями, розширює базу оподаткування та позитивно впливає на обсяги надходжень до бюджету.

02.12.2022 Урядом України схвалено розпорядження про подання на ратифікацію Верховною Радою України Протоколу між Урядом України та Урядом Держави Катар про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Держави Катар про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи (розпорядження від 02.12.2022 № 1085-р, зареєстроване у Верховній Раді України 05.12.2022 за № 0180)⁶.

Подальші кроки з розширення бази оподаткування нерозривно пов'язані з імплементацією Плану заходів протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування (BEPS), зокрема розробкою законопроекту про удосконалення правил контролю за трансфертним ціноутворенням, запровадженням автоматичного обміну інформацією для податкових цілей (CRS та СbC), а також переглядом двосторонніх міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування.

⁵ 03.03.2023 ДПС підключено до системи CTS.

⁶ 10.04.2023 Верховна Рада України ратифікувала відповідний Протокол.

2. Митна система

Загальна мета: сприяння міжнародній торгівлі і безпеці шляхом подальшого зниження рівня незаконного переміщення товарів через митний кордон України і грошових та часових витрат для доброчесного бізнесу на проходження митних процедур.

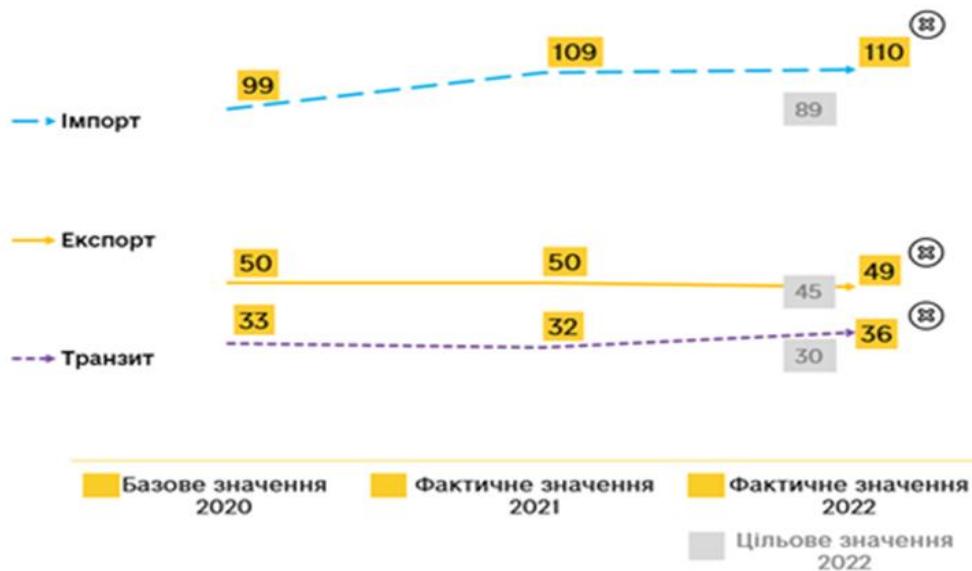
Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за таким показником:

✓ зменшення часових витрат для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на проходження митних процедур (середнього часу митного оформлення товарів, щодо яких Автоматизованою системою аналізу та управління ризиками (АСАУР) не генерувався перелік митних формальностей) у режимі експорту, імпорту, транзиту.

У 2022 році в умовах воєнного стану першочергові заходи за компонентом митна система були спрямовані на вдосконалення митного законодавства з метою забезпечення потреб обороноздатності країни, сприяння ввезенню на митну територію України гуманітарної допомоги для Збройних Сил України та запобігання використанню в комерційних цілях товарів під виглядом гуманітарної допомоги, контролю правомірності застосування пільг зі сплати митних платежів та недопущення втрат державного бюджету.

Водночас у звітному році Україна досягла відчутного прогресу за напрямом Стратегії «Удосконалення системи митного контролю, гармонізація митних процедур та сприяння міжнародній торгівлі».

⊗ За підсумками 2022 року середній час митного оформлення товарів, щодо яких АСАУР не генерувався перелік митних формальностей у режимі імпорту, становив 110 хвилин, експорту – 49 хвилин, транзиту – 36 хвилин.

Часові витрати суб'єктів ЗЕД на проходження митних процедур у режимі експорту, імпорту, транзиту, хвилин

Відхилення показників середнього часу митного оформлення від цільових значень пояснюються причинами, викликаними воєнним станом, а також нормами, передбаченими чинним законодавством. Зокрема, затримки у митному оформленні товарів спричинені, зокрема, спрацюванням сигналу повітряної тривоги у зоні діяльності митного органу; відсутністю електричного струму; пропускою спроможністю пунктів пропуску у зв'язку зі зміною логістичних маршрутів постачання товарів в Україну; виконанням посадовими особами митних органів митних формальностей, визначених за результатами застосування автоматизованої системи управління ризиками, які є обов'язковими до виконання тощо.

2.1. Посилення інституційної спроможності митних органів

У 2022 році, незважаючи на суттєве зменшення фінансового ресурсу для реалізації Плану заходів з облаштування пріоритетних пунктів пропуску на 2021–2023 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 246-р, все ж було впроваджено низку заходів щодо розвитку та реконструкції митних пропусків.

Розпорядженням Уряду України від 29.04.2022 № 333-р схвалено рішення про відкриття міжнародного пункту пропуску «Дяківці» через державний кордон для пішохідного та автомобільного сполучення (включаючи автобуси), крім вантажного, з постійним режимом функціонування і цілодобовим часом роботи, а також міжнародного пункту пропуску «Красноїльськ» через державний кордон для пішохідного та автомобільного сполучення (до 3,5 тонни), крім вантажного, з постійним режимом функціонування і часом роботи з 08 до 20 години.

10.11.2022 відбулося відкриття міжнародного автомобільного пункту пропуску «Красноїльськ – Вікову де Сус» між Україною та Румунією.

16.08.2022 у пункті пропуску «Краківець-Корчова» на кордоні з Польщею відбулося відкриття нового автобусного терміналу з додатковими павільйонами для паспортного контролю та митного оформлення. Окрім автобусної ділянки, в пункті пропуску збільшили кількість смуг, що дозволило розділити легковий та вантажний транспорт, встановили необхідну кількість павільйонів для митного та паспортного контролю.

Також у 2022 році за рахунок партнерів з розвитку, зокрема проекту EU4PFM, була забезпечена невідкладна підтримка інституційної спроможності митних органів у реаліях воєнного стану. Держмитслужбі було доставлено та встановлено обладнання для мобільного центру обробки даних та серверів. Зокрема, було надано понад 200 сучасних баркодрідерів для зчитування даних з митних декларацій, необхідних для початку роботи «митного безвізу». Також роздано аптечки під IFAK для забезпечення індивідуального захисту та безпеки співробітників Держмитслужби, доставлено і встановлено територіальним підрозділам дизель-генератори тощо.

З метою законодавчого врегулювання процедури атестації посадових осіб митних органів, посилення та підтримання на належному рівні їх кваліфікації і добroчесності, посилення кадрового потенціалу Держмитслужби Мінфіном спільно з Держмитслужбою підготовлено проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо атестації посадових осіб митних органів» (реєстр. № 6490 від 30.12.2021). Законопроект включеноЕ до порядку денного Верховної Ради України від 06.09.2022 № 2557-IX разом з проектом Закону України

«Про внесення зміни до Митного кодексу України щодо запровадження атестації посадових осіб митних органів» (реєстр. № 6490-1 від 18.01.2022)⁷, внесеним народними депутатами України.

Подальші кроки за цим напрямом пов'язані, зокрема, зі збільшенням пропускної спроможності пунктів пропуску для автомобільного сполучення на кордоні з країнами ЄС та розвитком вантажних напрямів у пунктах пропуску на ділянках державного кордону України з Польщею, Румунією, Словаччиною, Молдовою та Угорщиною.

2.2. Уdosконалення системи митного контролю, гармонізація митних процедур та сприяння міжнародній торгівлі

З метою забезпечення функціонування в Україні інституту авторизованого економічного оператора (АЕО) для спрощення проходження митних процедур суб'єктами ЗЕД, які відповідають встановленим критеріям, на сьогодні прийняті всі нормативно-правові акти, передбачені Митним кодексом України і необхідні для проведення оцінки (надання підприємствам авторизації АЕО) та моніторингу відповідності підприємств критеріям АЕО.

Держмитслужба ввела в дію програмно-інформаційний комплекс АЕО, що дозволяє приймати заяви про надання авторизації АЕО в електронному вигляді та вносити результати проведення оцінки. Також створено Єдиний державний реєстр АЕО, що дає можливість запровадити користування перевагами, які передбачають виконання митних формальностей щодо товарів АЕО в першочерговому порядку, зниження автоматизованою системою митного оформлення ступеня ризику для визначення митних формальностей під час здійснення митного оформлення.

У 2022 році розглянуто 2 заяви щодо отримання авторизацій на застосування спрощень:

- ПАТ «Джей Ті Інтернешнл Україна» - про надання авторизації на застосування спрощення «звільнення від гарантії», за результатами розгляду якої надано першу авторизацію на застосування спрощення «звільнення від гарантії»;
- ТОВ «ЮОН» - про надання авторизації на застосування спрощення «загальна гарантія». За результатами попереднього розгляду документів, поданих підприємством, прийнято рішення про розгляд заяви та проведення митними органами оцінки відповідності ТОВ «ЮОН» критеріям та/або умовам надання авторизації на застосування спрощення «загальна гарантія» та повідомлено підприємство про відповідне рішення.

У червні 2022 року Україна успішно завершила міжнародний етап тестування роботи національного застосунку Нової комп'ютеризованої транзитної системи (NCTS).

25.08.2022 Українською стороною було отримано запрошення від Генерального секретаріату Ради ЄС приєднатись до Конвенції про процедуру спільного транзиту та про спрощення формальностей у торгівлі товарами з 01.10.2022.

У зв'язку з тим Мінфін розробив проекти законів України «Про приєднання до Конвенції про процедуру спільного транзиту» та «Про приєднання до

⁷ 11.04.2023 обидва законопроекти заслушано в Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами», які 30.08.2022 були прийняті Верховною Радою України.

З 01.10.2022 розпочалося застосування NCTS на міжнародному рівні. Перша транзитна декларація Т1 була відправлена того ж дня з Німеччини до України.

Загалом у 2022 році за три місяці міжнародного застосування NCTS було оформлено 708 декларацій під процедурою спільного транзиту⁸.

У 444 переміщеннях Україна виступала митницею відправлення, а в 264 випадках транзитне переміщення завершувалось в Україні.

Тобто переваги спрощення в першу чергу оцінили українські експортери, адже щомісяця спостерігається більш суттєве зростання кількості відповідних декларацій.

Кількість транзитних переміщень під час міжнародного застосування NCTS можна прослідкувати на Електронній карті транзитного руху ЄС та окремих країн спільного транзиту на порталі ЄК⁹.

Географія транзитних переміщень, у яких Україна виступала митницею відправлення, за перші 3 місяці дії «митного безвізу»

Окрім того, з метою впровадження європейських практик у здійсненні митної справи в Україні, підготовки національного законодавства до

⁸ Станом на 02.05.2023 у рамках «митного безвізу» оформлено вже 4474 транзитних декларацій.

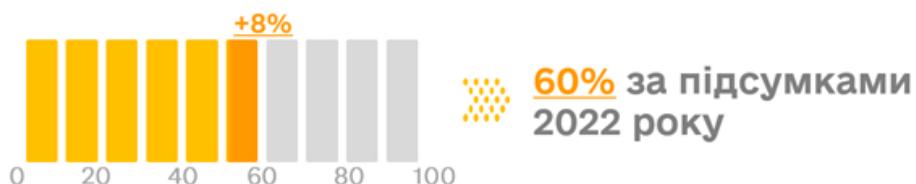
⁹ https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/mrn/transit_emap.jsp?Lang=en

виконання організаційних процедур для приєднання України до конвенцій Верховна Рада України 15.08.2022 прийняла розроблений Мінфіном Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (№ 2510-IX). Закон, зокрема, передбачає спрошення під час здійснення митних формальностей усім надійним підприємствам, а не тільки АЕО, визначивши перелік умов надання авторизації (дозволу) для застосування окремого спрошення.

Також 27.07.2022 Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання процедури складання митних декларацій на товари, які класифікуються у межах однієї товарної позиції згідно з УКТ ЗЕД, відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу» (№ 2458-IX). Розроблені Мінфіном зміни до Митного кодексу України спрощують для бізнесу процес декларування товарів, а саме: буде надано можливість групувати товари зі схожими характеристиками під одним кодом і наводити їх повний опис в одній графі митної декларації.

Євроінтеграційними були також закони України: від 19.10.2022 № 2697-IX «Про митний тариф України» та від 25.01.2022 № 1999-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових відправленнях, міжнародних експрес-відправленнях, та порядку їх декларування».

Загалом відповідно до Звіту Кабінету Міністрів України про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом прогрес у виконанні зобов'язань за сферою «Митні питання» у 2022 році становив +8 %.

Водночас у 2022 році ЄК дала високу оцінку готовності України щодо виконання розділу 29: Митний союз – 4-й рівень підготовки з 5-ти (до п'ятого рівня наразі увійшов єдиний захід з надання цифрових сервісів для населення).

Також 05.09.2022 у Брюсселі було підписано Угоду між Україною та ЄС про участь України у програмі ЄС «Митниця» для співробітництва в митній сфері, що дозволить Україні користуватися усіма перевагами цієї Програми щодо співробітництва між митними адміністраціями (розробка та експлуатація європейських електронних систем, дослідницька та інноваційна діяльність, спільні комунікаційні заходи тощо).

В рамках виконання Стратегії у 2022 році розроблено та введено наказом Держмитслужби від 19.04.2022 № 165 у дослідну експлуатацію програмно-інформаційний комплекс «Реєстр об'єктів права інтелектуальної власності» Єдиної автоматизованої інформаційної системи Державної митної служби України, який дозволяє правовласникам подавати до Держмитслужби заяви, завірені електронним цифровим підписом, через

електронний кабінет Єдиного інформаційного вебпорталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі».

Станом на 01.01.2023 у реєстрі було зареєстровано 830 об'єктів права інтелектуальної власності, в тому числі зареєстрованих у 2022 році – 187. При цьому 97,3 % (183 заяви) заяв надійшли до Держмитслужби через електронний кабінет.

ІПК «Реєстр об'єктів права інтелектуальної власності»

Зареєстровано об'єктів права інтелектуальної власності
станом на 01.01.2023

Зареєстровані об'єктів права інтелектуальної власності
у 2022 році

830 +187

Впродовж 2022 року 11 митницями Держмитслужби прийнято 300 рішень про призупинення митного оформлення товарів за підозрою в порушенні права інтелектуальної власності. За результатами зазначених рішень митницями: складено 13 протоколів про порушення митних правил за статтею 476 Митного кодексу України; у 53 випадках контрафактні товари знищено відповідно до статті 401 Митного кодексу України; у 15 випадках знищено малі партії контрафактних товарів згідно зі статтею 4011 Митного кодексу України.

Водночас у 2022 році постановою Уряду України «Деякі питання здійснення заходів із сприяння захисту ПІВ та реєстрації у митному реєстрі ОПІВ, які охороняються відповідно до закону» (№ 1127) зупинена реєстрація в митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, що належать фізичним та юридичним особам російської федерації.

Також у 2022 році Держмитслужбою впроваджено інші ІТ-рішення, зокрема 24.01.2022 уведено в дослідну експлуатацію програмно-інформаційний комплекс «Реєстр митних брокерів» Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби – електронну базу даних, що містить інформацію про юридичних осіб, а також фізичних осіб – підприємців, яким надаються, переоформлюються, анулюються дозволи на провадження митної брокерської діяльності або дія яких зупиняється.

Ключовими пріоритетами у сфері митної справи на 2023 рік є: продовження інтеграції у митну спільноту ЄС та, зокрема, підготовка нового Митного кодексу України, що повністю відповідатиме Митному кодексу ЄС; реалізація положень Конвенції про процедуру спільного транзиту, зокрема застосування Фази 5 NCTS; розвиток ІТ-інфраструктури Держмитслужби; підвищення ефективності протидії митним правопорушенням.

3. Управління фіiscalьними ризиками та державними активами

Загальна мета: завчасне виявлення фіiscalьних ризиків та вжиття заходів для уникнення та/або мінімізації їх впливу на бюджет. Продовження розбудови системи управління фіiscalьними ризиками, запровадження

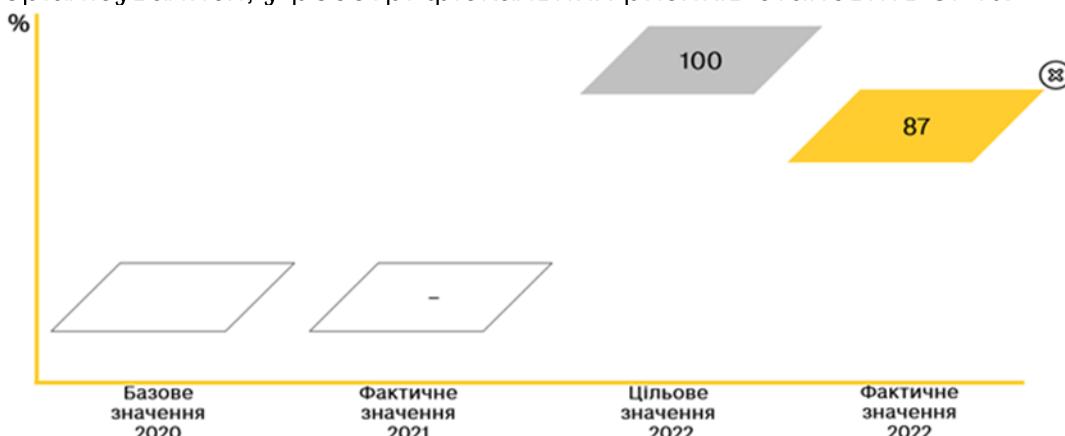
ведення реєстру для забезпечення проведення ефективного моніторингу фіiscalьних ризиків.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

- ✓ **стале відображення фіiscalьних ризиків, що матеріалізувалися, у реєстрі фіiscalьних ризиків;**
- ✓ **зменшення відхилення між фактичними та плановими показниками надходжень частини чистого прибутку і дивідендів до державного бюджету внаслідок матеріалізації фіiscalьних ризиків.**

У 2022 році питання управління фіiscalьними ризиками набуло неабиякої актуальності. В умовах повномасштабної війни російської федерації проти України та наслідків, викликаних цією війною, максимально повне представлення інформації про наявні фіiscalьні ризики у сфері державних фінансів стало вкрай необхідним для своєчасного вжиття заходів, спрямованих на мінімізацію їх можливого негативного впливу на стійкість державного (місцевого) боргу та ефективний розподіл державних ресурсів у реаліях воєнного часу.

⊗ За підсумками 2022 року відображення фіiscalьних ризиків, що матеріалізувалися, у реєстрі фіiscalьних ризиків становить 87 %.

Відображення фіiscalьних ризиків, що матеріалізувалися, у реєстрі фіiscalьних ризиків

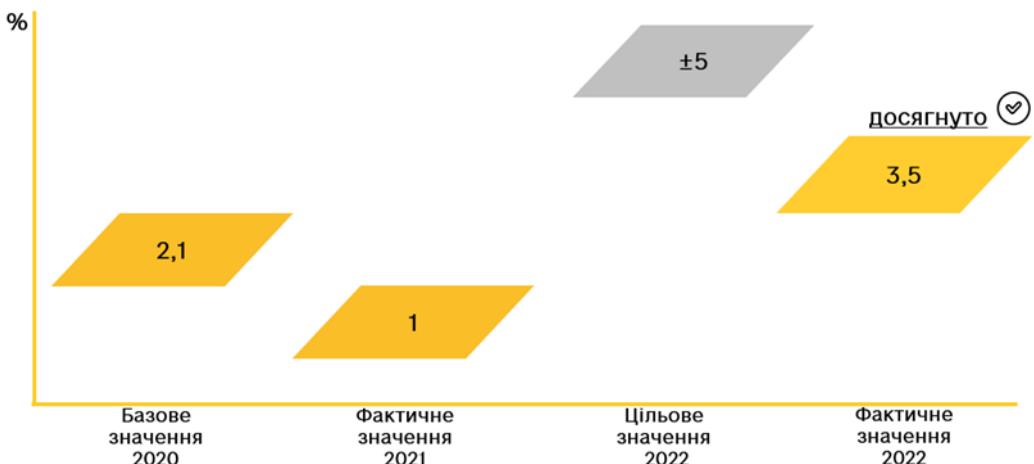
Недосягнення цільового значення пояснюється, серед іншого, наявністю невизначеності щодо тривалості та наслідків бойових дій, а також відсутністю повної поточної статистичної інформації.

У зв'язку із повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України кардинально змінились умови функціонування економіки. Також війна змінила традиційні форми та підходи до процесу аналізу та прогнозування економічного і соціального розвитку країни.

Висока невизначеність щодо макроекономічних прогнозів та відсутність повного обсягу статистичної інформації в умовах війни призводить до того, що оцінка впливу відхилень макроекономічних показників на показники державного бюджету має низьку релевантність.

⊗ Відхилення між фактичними та плановими показниками надходжень частини чистого прибутку і дивідендів до державного бюджету внаслідок

матеріалізації фіiscalьних ризиків становить 3,5 %. Тобто цільове значення Стратегії за вказаним показником у 2022 році досягнуто.

Відхилення між фактичними та плановими показниками надходжень частини чистого прибутку і дивідендів до державного бюджету внаслідок матеріалізації фіiscalьних ризиків

Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» передбачено надходження частини чистого прибутку та дивідендів на державну частку у сумі 48,6 млрд гривень, з них частини чистого прибутку - 7,2 млрд гривень.

Показники надходжень частини чистого прибутку та дивідендів на державну частку на 2022 рік базувались на прогнозних показниках фіансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки з урахуванням існуючих внутрішніх, економічних та воєнних чинників невизначеності. Військові дії суттєво вплинули на економічну ситуацію в країні, а їх наслідки неможливо було оцінити з достатнім рівнем передбачуваності.

Разом з тим у 2022 році фактичні надходження до загального фонду державного бюджету по ККД 21010000 склали майже 46,9 млрд грн, або 96,5 % річного плану.

Для забезпечення планових надходжень Мінфіном на постійній основі вживаються відповідні заходи, зокрема проводилась робота з адміністраторами вказаних платежів, органами управління та суб'єктами господарювання державного сектору економіки.

3.1. Проведення комплексної оцінки фіiscalьних ризиків та визначення їх впливу на державний бюджет

У 2022 році була проведена оцінка фіiscalьних ризиків, інформація про які (включаючи умовні зобов'язання та квазіфіiscalьні операції) та їх вплив на показники державного бюджету на 2023 рік включена до бюджетної документації та оприлюднена на офіційному вебсайті Мінфіну.

Зокрема, Мінфіном виділено 9 груп фіiscalьних ризиків, до яких можуть бути чутливі державні фінанси в Україні у 2023 році в умовах воєнного стану.

Групи фіiscalьних ризиків, включених у 2022 році до бюджетної документації на 2023 рік

Визначені фіiscalьні ризики пов'язані: зі змінами в макроекономічному середовищі; з функціонуванням фіансового сектору; з управлінням державним боргом та гарантованим державою боргом; з діяльністю суб'єктів державного сектору економіки; з можливим недовиконанням плану надходжень від приватизації державного майна; з реалізацією проектів державно-приватного партнерства; із соціальною сферою; зі сферою сільського господарства та продовольчої безпеки; з ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій.

Водночас перелік зазначених у бюджетній документації фіiscalьних ризиків не є вичерпним та залежить, зокрема, від зміни ситуації на фронті, у макроекономічному середовищі тощо.

3.2. Забезпечення проведення ефективного моніторингу фіiscalьних ризиків та їх мінімізації

У 2022 році продовжувалась актуалізація Реєстру фіiscalьних ризиків з урахуванням нових викликів, спричинених військовою агресією російської федерації проти України та відповідно введенням в Україні воєнного стану.

Також у 2022 році розпочато роботу з визначення дій для мінімізації фіiscalьних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання. Водночас у зв'язку з обставинами воєнного часу розробка та затвердження планів дій органами управління суб'єктів господарювання за погодженням з Мінфіном можливе після завершення чи скасування воєнного стану та стабілізації ситуації в країні¹⁰.

¹⁰ Відповідно до Методики оцінювання фіiscalьних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки (постанова Уряду України

3.3. Підвищення інституційної спроможності Мінфіну та інших органів державної влади щодо управління фіiscalьними ризиками

Протягом 2022 року відбулися консультації з МВФ щодо управління фіiscalьними ризиками в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Зокрема протягом 26.10.2022–16.11.2022 група фахівців МВФ провела серію онлайн-зустрічей з фахівцями Мінфіну, Мінінфраструктури та Мінекономіки для обговорення можливих шляхів адаптації управління фіiscalьними ризиками до умов воєнного стану та визначення пріоритетів діяльності.

За результатами цих зустрічей отримано низку рекомендацій МВФ щодо посилення функції управління фіiscalьними ризиками в Україні.

3.4. Запровадження управління фіiscalьними ризиками місцевих бюджетів

Негативний вплив воєнних дій на території України, тимчасова окупація російською федерацією частини територій України та відповідно пов'язані з цим нові виклики для державного та місцевих бюджетів унеможливили запровадження управління фіiscalьними ризиками місцевих бюджетів у 2022 році.

Водночас посилення управління фіiscalьними ризиками місцевих бюджетів є одним із пріоритетів виконання Стратегії на 2023 рік.

4. Управління боргом

Загальна мета: забезпечення боргової стійкості та підвищення ефективності управління державним боргом, гарантованим державою боргом та місцевим боргом.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

- ✓ зменшення показника відношення обсягу державного боргу до валового внутрішнього продукту;
- ✓ збільшення частки довгострокового пільгового фінансування, залученого від МФО та іноземних держав для реалізації інвестиційних проектів, у загальному обсязі державного боргу.

В умовах воєнного стану у 2022 році Мінфіном успішно реалізована антикризова боргова політика, спрямована на покриття безпредиктного дефіциту державного бюджету України. Зокрема, проведена активна

від 11.01.2018 № 7) оцінку фіiscalьних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання, проводять органи управління окрім щодо кожного суб'єкта господарювання, що належить до сфери їх управління, на підставі отриманої від такого суб'єкта інформації про фінансово-економічну діяльність. Однак 07.03.2022 набув чинності Закон України від 03.03.2022 № 2115-IX, яким, зокрема, відтерміновано подання облікових, фінансових, бухгалтерських, розрахункових, аудиторських звітів (за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи) на строк - протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану.

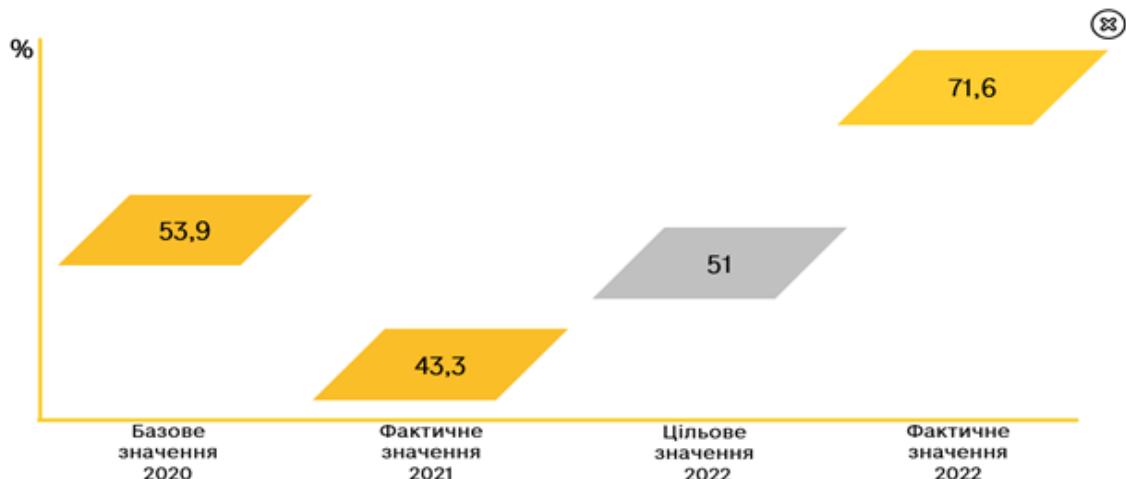
робота з міжнародними партнерами, донорами, міжнародними фінансовими організаціями задля забезпечення фінансування дефіциту бюджету. Більша частина із наданої міжнародними партнерами допомоги надходила у формі грантів або довгострокових позик на пільгових умовах, зокрема під низький відсоток, на довгі терміни, із пільговим періодом відсточення погашення позики.

Водночас завдяки надходженням від військових ОВДП, випуск яких розпочато 2022 році, вдалось забезпечити першочергові оборонні потреби України.

Незважаючи на вкрай складні умови для реалізації реформ в управлінні державним боргом, задекларованих у довоєнний час, Мінфіном впроваджувались заходи Стратегії за цим компонентом.

Більше того, у 2022 році Україна отримала премію GlobalCapital Bond Awards 2022 та зайняла друге місце в категорії «Найбільш враждаючий емітент з регіону Центрально-Східної Європи», а також отримала нагороду IFR Awards 2022 в номінації Financing Package and EMEA Restructuring від «International Financing Review» групи Refinitiv».

⊗ За підсумками 2022 року рівень державного боргу до ВВП України¹¹ сягнув 71,6 %. Відхилення фактичного показника 2022 року від планового пояснюється впливом війни на стан державних фінансів, оскільки цільові показники Стратегії, у тому числі щодо рівня державного боргу, встановлювались до початку повномасштабних воєнних дій.

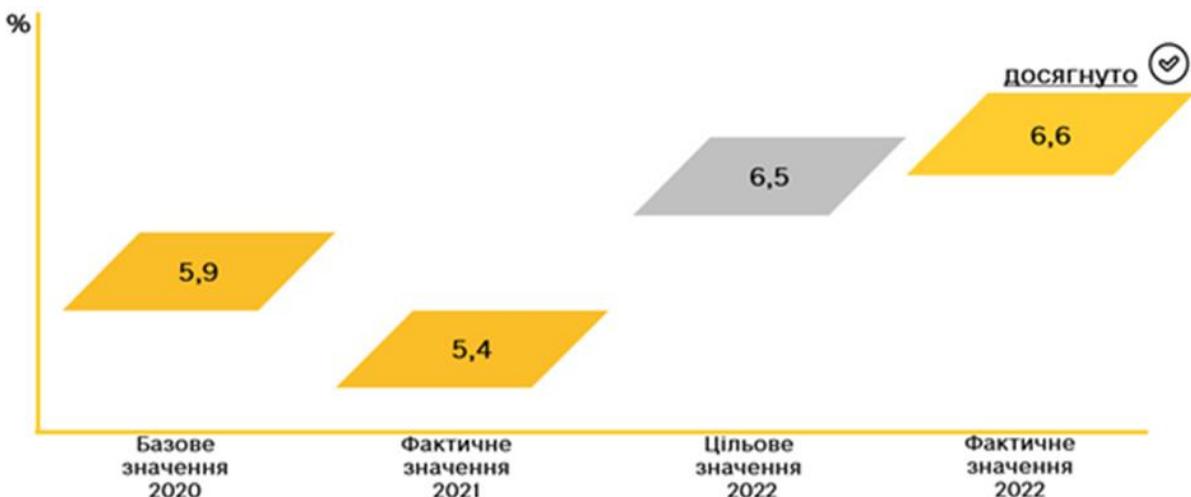
Відношення обсягу державного боргу до ВВП

Зокрема, в умовах постійно зростаючої потреби в ресурсах, необхідних для ведення війни, підтримки Збройних Сил України та підвищення обороноздатності країни, належного соціального забезпечення громадян, відновлення критичної інфраструктури, яка постраждала внаслідок ракетних ударів, Уряд України був змушений піти на безпрецедентне збільшення рівня дефіциту державного бюджету, значна частка якого покривалась за рахунок державних зовнішніх запозичень від іноземних кредиторів, у тому числі МФО та країн-партнерів.

¹¹ У розрахунках використовувався номінальний ВВП 2022 року – 5191 млрд гривень (відповідно до звіту Держстату).

Водночас воєнні дії призвели до скорочення номінального ВВП України на 3,3 % (у грн) порівняно з тим, що було враховано у Законі України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» при його прийнятті. Відповідно це в комплексі спричинило суттєвий ріст показника відношення обсягу державного боргу до ВВП за підсумками 2022 року.

➊ Разом з тим залучення значних обсягів державних зовнішніх запозичень з метою фінансування інвестиційних проектів зумовило збільшення частки довгострокового пільгового фінансування, залученого від МФО та іноземних держав для реалізації інвестиційних проектів, у загальному обсязі державного боргу.

Частка довгострокового пільгового фінансування, залученого від МФО та іноземних держав для реалізації інвестиційних проектів, у загальному обсязі державного боргу

За результатами 2022 року частка довгострокового пільгового фінансування, залученого від МФО та іноземних держав для реалізації інвестиційних проектів, у загальному обсязі державного боргу становила 6,6 %, що на 0,1 відсотковий пункт більше цільового значення.

Таким чином, за підсумками 2022 року було досягнуто цільового значення зазначеного показника Стратегії.

4.1. Забезпечення функціонування Боргового агентства

Внаслідок військової агресії російської федерації проти України створення Агентства з управління державним боргом у 2022 році було призупинено.

За бюджетною програмою «Керівництво та управління у сфері реалізації політики з питань управління державним боргом» (КПКВК 3508010) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.04.2022 № 401 «Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету» були скорочені видатки споживання загального фонду в обсязі 19 645,4 тис. грн, у тому числі на оплату праці в сумі 15 611,4 тис. грн, та спрямовані на збільшення видатків за бюджетною програмою 3511030 «Резервний фонд».

4.2. Удосконалення інструментів та механізмів надання державних гарантій, у тому числі для підтримки малого та середнього бізнесу

Порядок відбору банків-кредиторів, умови надання державних гарантій на портфельній основі, плата за надання таких гарантій, а також розмір та вид забезпечення, що надається відповідними суб'єктами господарювання, затверджено постановою Уряду України від 14.07.2021 № 723.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» було передбачено можливість надання державних гарантій за рішенням Уряду України, у тому числі для забезпечення часткового виконання боргових зобов'язань за портфелем кредитів банків-кредиторів, наданих суб'єктам господарювання мікропідприємництва, малого та/або середнього підприємництва – резидентам України.

Постановами Уряду України від 16.02.2022 № 133, від 27.03.2022 № 374, від 29.04.2022 № 497 та від 24.05.2022 № 625 «Про надання державних гарантій на портфельній основі у 2022 році» затверджено переліки відповідних банків-кредиторів та граничні обсяги надання цим банкам державних гарантій на портфельній основі на загальну суму 23 млрд гривень.

Крім того, для забезпечення сталого проходження посівної компанії у 2022 році постановою Уряду України від 12.03.2022 № 274 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 та від 14 липня 2021 р. № 723» для малого та середнього бізнесу – сільськогосподарських товаровиробників збільшено граничний обсяг державних гарантій на портфельній основі до 80 % загальної суми зобов'язань за основним боргом за портфелем кредитів банку-кредитора та 80% за кожним окремим кредитом.

За підсумками 2022 року з початку використання інструменту державних гарантій на портфельній основі (з грудня 2020 року) видано 19 286 кредитів на загальну суму майже 61,5 млрд гривень. Станом на 01.01.2023 28 банків-кредиторів обслуговували 16 745 таких кредитів на суму майже 52,7 млрд гривень.

Надання державних гарантій на портфельній основі у 2022 році

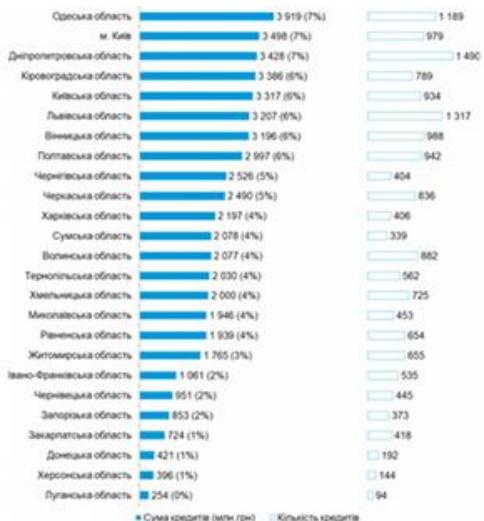
Кредитів на обслуговуванні
банків-кредиторів, станом на
01.01.2023

Загальна сума таких кредитів,
млрд грн

16 745 ➔ **52,7**

Зобов'язання за основним боргом, що частково забезпечений державними гарантіями на портфельній основі, становили 28,4 млрд грн (блíзько 78 % від загального ліміту наданих гарантій).

Найбільший обсяг таких кредитів станом на 01.01.2023 обслуговувався у Одеській області – 1189 кредитів на понад 3,9 млрд грн; у Києві – 979 кредитів на майже 3,5 млрд грн; у Дніпропетровській області – 1490 кредитів на понад 3,4 млрд грн та у Кіровоградській області – 789 кредитів на майже 3,4 млрд гривень.

Регіональний розподіл надання кредитів, забезпечених державними гарантіями на портфельній основі у 2022 році

За видом економічної діяльності найбільше кредитів, частково забезпечених державними гарантіями на портфельній основі, обслуговувалось у таких сferах:

- сільське господарство – 7 083 кредити на майже 34,4 млрд грн;
- оптова та роздрібна торгівля, ремонт транспортних засобів – 6 036 кредитів на загальну суму майже 9,8 млрд грн;
- переробної промисловості – 1 396 кредитів на майже 5,2 млрд гривень.

4.3. Розвиток внутрішнього ринку державних цінних паперів

Починаючи з 31.03.2022, за повідомленням JP Morgan Global Index Research (від 12.10.2021), державні облігації України мали претендувати на включення до індексу GBI-EM GD із приблизною часткою 0,12 %. Початковому включення у всі три серії GBI-EM підлягала одна серія облігацій, що відповідала вимогам індексу, а саме ОВДП із купоном в розмірі 15,84 % та погашенням у лютому 2025 року (UA4000204150).

Проте внаслідок повномасштабної військової агресії російської федерації проти України вже в квітні 2022 року стало відомо, що включення ОВДП до індексу JP Morgan GBI-EM не відбулось. З огляду на поточні обставини, що склалися, включення України до індексу підлягає подальшому перегляду. Мінфін здійснив всі необхідні заходи для включення ОВДП (UA4000204150) до індексу JP Morgan GBI-EM, проте в умовах воєнного стану включення вищезазначеного ОВДП не є можливим.

Разом з тим у рамках розвитку внутрішнього ринку державних цінних паперів та з метою забезпечення фінансових потреб держави в умовах воєнного стану, починаючи з 01.03.2022, Мінфіном було розпочато випуск військових облігацій з номінальною вартістю однієї облігації – 1000 грн та строком обігу – 3 міс., 6 міс., 9 міс., 1 рік, 1,2 року, 1,3 року, 1,5 року, 2 роки.

Задля залучення громадян України в інвестування у військові облігації Мінфін запустив спеціальний інформаційний сайт: <https://bonds.gov.ua/>.

Також завдяки спільним діям Мінцифри, Мінфіну, НКЦПФР та НБУ, починаючи з 03.10.2022, забезпечено можливість громадянам України інвестувати в державні військові облігації через застосунок Дія.

Всього завдяки випуску військових ОВДП Мінфін у 2022 році залучив до державного бюджету 197,2 млрд гривень.

Також у 2022 році Мінфін оновив перелік бенчмарків ОВДП. Okрім традиційних 6-місячних та 1-річних військових облігацій протягом листопада 2022 року інвесторам пропонувалося декілька 2-річних невійськових державних облігацій, які входять до переліку бенчмарків. Розширення переліку гривневих інвестиційних інструментів було спрямовано на активізацію ринку державних облігацій України, подовження терміну обігу державних боргових зобов'язань, збільшення можливостей інвесторів щодо збереження капіталу та отримання ними пасивного доходу.

Починаючи з 01.01.2022, було заплановано здійснення контролю за виконанням первинними дилерами функцій маркет-мейкера¹². Проте НКЦПФР своїм рішенням з 24.02.2022 до 08.08.2022 обмежила здійснення операцій на вторинному ринку цінних паперів, тож виконання банками функцій маркет-мейкерів було неможливим.

Імплементація наказу Мінфіну від 31.08.2021 № 492 стосовно виконання первинними дилерами функцій маркет-мейкерів щодо ОВДП на вторинному ринку планується у 2023 році.

Також серед пріоритетів Мінфіну на 2023 рік – максимізація випуску ОВДП на первинному ринку.

Крім того, в рамках виконання Стратегії та з метою забезпечення здійснення активних операцій з державними цінними паперами у 2023 році планується доопрацювання проекту постанови Уряду України «Про внесення змін до порядку розміщення тимчасово вільних коштів єдиного казначейського рахунка шляхом придбання облігацій внутрішньої державної позики».

4.4. Підвищення спроможності органів місцевого самоврядування у сфері управління боргом

¹² Наказом Мінфіну від 31.08.2021 № 492 внесено зміни до Порядку відбору та функціонування первинних дилерів. Відповідно до вказаного наказу Комісія з відбору та оцінки функціонування первинних дилерів здійснює моніторинг за виконанням зобов'язань первинними дилерами, зокрема і щодо вимоги до маркет-мейкерів. У 2021 році було перепідписано договори з банками – первинними дилерами з включенням вимог щодо виконання функцій маркет-мейкера з 01.01.2022.

03.11.2022 Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо актуалізації та удосконалення деяких положень» (№ 2709-IX).

Законом передбачено, зокрема, удосконалення механізму визначення ліміту загального обсягу місцевого боргу та гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою боргу (стаття 18).

Разом з тим Законом України від 09.07.2022 № 2390-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України щодо посилення гнучкості місцевих бюджетів та підвищення оперативності прийняття рішень», який набрав чинності 27.07.2022, Прикінцеві та перехідні положення Бюджетного кодексу України доповнено пунктом 22⁶, відповідно до якого у період дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після його припинення або сасування не застосовуються норми частини сьомої статті 74 (що стосуються нових місцевих запозичень та надання місцевих гарантій) Бюджетного кодексу України.

Подальші кроки за цим компонентом Стратегії у 2023 році пов'язані з розробленням методичних рекомендацій щодо управління місцевим боргом.

4.5. Збільшення частки довгострокового пільгового фінансування

У 2022 році з метою залучення Україною кредитних коштів МФО в умовах воєнного стану для підтримки суб'єктів господарювання державного сектору економіки та сталого функціонування критичної інфраструктури було спрощено процедуру залучення позик (кредитів) МФО для реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються МФО¹³.

Також з метою удосконалення процедури залучення кредитних коштів МФО прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 18.10.2022 № 1183 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2007 р. № 1090 і від 27 січня 2016 р. № 70».

Разом з тим у 2022 році у зв'язку з повномасштабною військовою агресією російської федерації проти України реалізація інвестиційних інфраструктурних проектів була призупинена, а переважна частина залучених коштів позик МФО спрямовувалася до загального фонду державного бюджету.

Законом України від 14.04.2022 № 2192-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України» внесено зміни до Бюджетного кодексу України, якими передбачено, що на період дії воєнного стану в Україні гранти на бюджетну підтримку, залучені від іноземних держав, іноземних фінансових установ і МФО, зараховуються до загального фонду Державного бюджету України. Також

¹³ Постанови Уряду України: від 20.03.2022 № 327 «Про внесення зміни до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2016 р. № 70»; від 09.04.2022 № 419 «Про внесення змін до пункту 4 Порядку підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями»; від 19.08.2022 № 920 «Про внесення змін до Порядку підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями».

передбачено, що внесення змін до відповідних укладених міжнародних договорів України здійснюється Мінфіном за рішенням Кабінету Міністрів України.

Крім того, Законом України від 31.05.2022 № 2280-IX внесено зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» та встановлено, що у 2022 році залучення грантів на бюджетну підтримку від іноземних фінансових установ може здійснюватися на підставі договорів, укладених державою в особі Міністра фінансів України або особи, яка виконує його обов'язки, за рішенням Кабінету Міністрів України.

Отже, у 2022 році розпочато спільний зі Світовим банком проект «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні (PEACE)», фінансування за яким становить 11,3 млрд дол. США та 1,4 млрд євро кредитних та грантових коштів. Зазначений проект спрямований для забезпечення виконання функції держави на загальнодержавному та регіональному рівнях, здійснення першочергових соціальних та гуманітарних видатків, спрямованих на підтримку життєдіяльності населення (пенсійні виплати, виплати внутрішньо переміщеним особам, малозабезпеченим та особам з інвалідністю), видатків на охорону здоров'я, освіту, виплату заробітної плати працівникам державних органів, педагогічним працівникам та медичним працівникам, співробітникам служб швидкого реагування.

Також забезпечення фінансування видатків державного бюджету здійснювалося з використанням таких інструментів фінансової підтримки МФО:

- системні позики на політику розвитку;
- системний проект з використанням фінансового продукту кредитування з прив'язкою до результатів (PforR);
- інвестиційні проекти з використанням механізму отримання коштів позики за результатами досягнення відповідних індикаторів, визначених договором України з МФО;
- грантові кошти від іноземних держав, іноземних фінансових установ та МФО / ресурси Цільового фонду багатьох донорів на бюджетну підтримку.

Загалом до загального фонду державного бюджету у 2022 році спрямовано кредитних коштів МФО на загальну суму 0,972 млрд дол. США та 1,975 млрд євро і грантових коштів на загальну суму 11 млрд дол. США та 2,25 млрд євро.

Кредитні кошти МФО,
спрямовані до загального фонду
державного бюджету у 2022 році

972 млн \$

1,975 млрд €

Грантові кошти, спрямовані до
загального фонду державного
бюджету у 2022 році

11 млрд \$

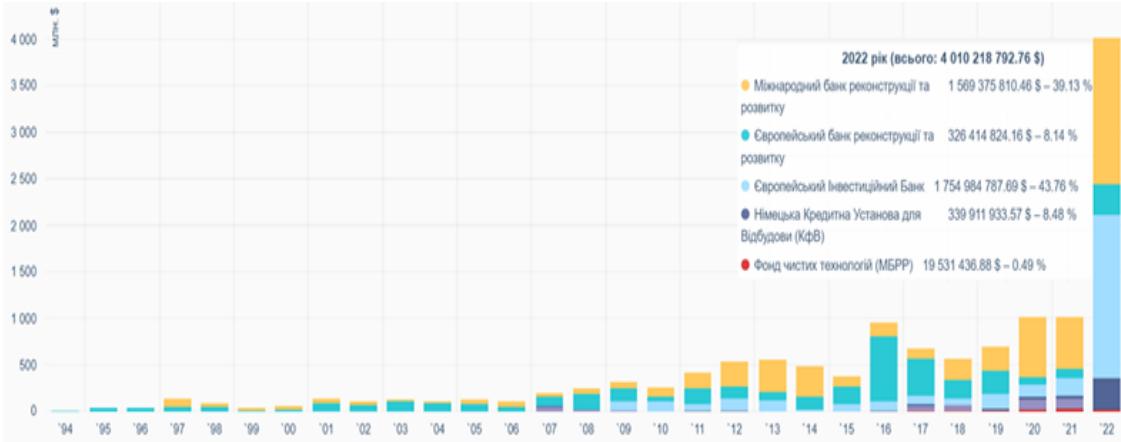
2,25 млрд €

У рамках діючих спільних з ЄІБ проектів 1,050 млрд євро спрямовано на фінансування заходів з підтримки функціонування дорожнього господарства та транспортної інфраструктури, забезпечення заходів з

безперебійного функціонування залізничного транспорту в умовах воєнного стану, забезпечення безперебійного і безпечного руху автотранспорту автомобільними дорогами загального користування державного значення і їх утримання в належному технічному стані, сталого функціонування дорожнього господарства в осінньо-зимовий період 2022-2023 років, а також проведення аварійно-відновних робіт та підготовки до проведення опалювального сезону 2022/2023 років, відновлення функціонування об'єктів інфраструктури, термомодернізації житлових і громадських будівель.

За результатами реструктуризації спільних з ЄБРР проектів спрямовано: 147,3 млн євро на підтримку ліквідності та стійкості роботи НЕК «Укренерго»; 148,8 млн євро на підтримку ліквідності та стійкості роботи АТ «Українська залізниця»; 300 млн євро - НАК «Нафтогаз України» для фінансування закупівель імпортованого природного газу та сталого проходження опалювального сезону 2022/2023 років.

Загальна інформація щодо динаміки використання коштів МФО, структури фінансування проектів за галуззю реалізації, структури фінансування проектів за кредитором (МФО), а також структури фінансування проектів за відповідальним виконавцем розміщена на вебпорталі IFIs projects¹⁴.

Також на цьому ресурсі розміщений і актуальний реєстр проектів МФО.

5. Управління ліквідністю

Загальна мета: підвищення прогнозованості та доступності коштів для виконання державних функцій.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

- ✓ зменшення співвідношення суми абсолютних значень відхилень помісячних прогнозів до обсягу вихідних потоків з єдиного казначейського рахунка;
- ✓ зменшення співвідношення бюджетної заборгованості до фактичних видатків загального фонду державного бюджету.

¹⁴ <https://proifi.gov.ua/?p=analytics>

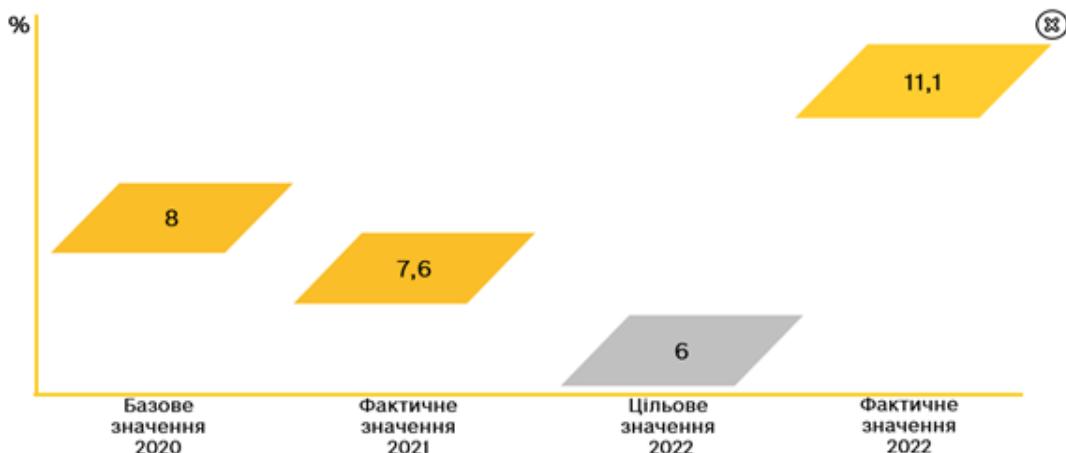
У зв'язку з нестабільністю державних фінансів, викликаною військовою агресією російської федерації проти України, питання забезпечення передбачуваності фінансування бюджетних видатків набуло нового виміру.

Казначейством здійснювалось щомісячне прогнозування та щоденний моніторинг динаміки єдиного казначейського рахунка та його складових, з огляду на поточну ситуацію. У щоденному режимі готовувався Орієнтовний розрахунок потреби у фінансовому ресурсі для захищених, соціально спрямованих, інших незахищених видатків державного та місцевих бюджетів та платежів інших клієнтів.

Водночас Мінфіном в умовах воєнного стану забезпечувалось складення прогнозу поденного руху коштів на єдиному казначейському рахунку на поточний та наступний за ним місяці.

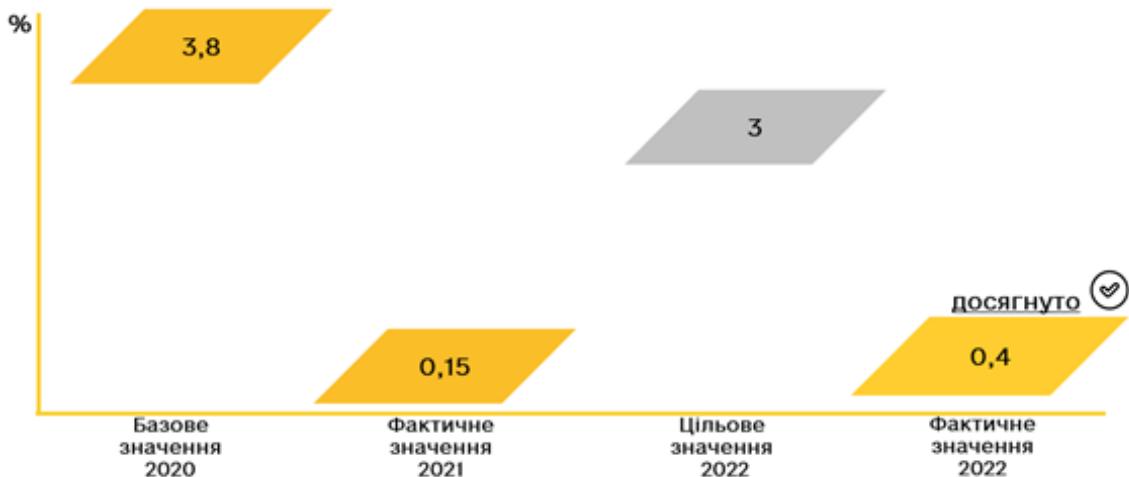
☒ За підсумками 2022 року співвідношення суми абсолютних значень відхилень помісячних прогнозів до обсягу вихідних потоків з єдиного казначейського рахунка становило 11,1 %.

Недовиконання показника у 2022 році обумовлено суттєвою волатильністю ресурсної частини бюджету в період війни та складністю з оцінкою обсягів непередбачуваних видатків, а також відтермінуванням впровадження положень постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 970 «Про затвердження Порядку подання інформації розпорядниками, одержувачами бюджетних коштів, іншими клієнтами Державної казначейської служби Міністерству фінансів для цілей управління ліквідністю єдиного казначейського рахунка та валютних рахунків Державної казначейської служби» до завершення воєнного стану.

Співвідношення суми абсолютних значень відхилень помісячних прогнозів до обсягу вихідних потоків з єдиного казначейського рахунка

☑ За результатами 2022 року співвідношення бюджетної заборгованості до фактичних видатків загального фонду державного бюджету становило 0,4 %. Враховуючи, що цільове значення 2022 року було встановлено на рівні 3%, зазначений індикатор у звітному році досягнуто.

Співвідношення бюджетної заборгованості до фактичних видатків загального фонду державного бюджету

Зокрема, за підсумками 2022 року бюджетна заборгованість загального фонду державного бюджету становила 9,6 млрд грн, тоді як видатки загального фонду державного бюджету становили 2 411,1 млрд гривень.

5.1. Покращення якості прогнозування руху коштів на рахунках Казначейства

У 2022 році Кабінетом Міністрів України схвалено постанову від 30.08.2022 № 970 «Про затвердження Порядку подання інформації розпорядниками, одержувачами бюджетних коштів, іншими клієнтами Державної казначейської служби України Міністерству фінансів України для цілей управління ліквідністю єдиного казначейського рахунка та валютних рахунків Державної казначейської служби України».

Зазначеним Порядком визначено строки та механізми подання інформації Мінфіну розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, іншими клієнтами Казначейства, а також електронного обміну інформацією між відповідними інформаційно-аналітичними системами. Це сприятиме підвищенню якості прогнозування руху коштів на єдиному казначейському рахунку та відповідних валютних рахунках і мінімізації затримки у здійсненні видатків розпорядниками бюджетних коштів.

Також розроблено технічну специфікацію до програмного забезпечення зі збору інформації для цілей прогнозування руху коштів на єдиному казначейському рахунку та валютних рахунках Казначейства.

Разом з тим відповідно до цієї ж постанови Уряду України від 30.08.2022 № 970 запровадження автоматизованої системи прийняття рішень з управління ліквідністю можливе не пізніше ніж через 9 місяців після припинення або скасування дії воєнного стану.

5.2. Удосконалення інструментів управління ліквідністю

У 2022 році Мінфіном розроблено проект постанови Кабінету Міністрів «Про внесення змін до порядку розміщення тимчасово вільних коштів єдиного казначейського рахунка шляхом придбання облігацій внутрішньої державної позики», спрямований, зокрема, на удосконалення

інструментів управління тимчасово вільними коштами єдиного казначейського рахунка та валютних рахунків Казначейства¹⁵.

Доопрацювання зазначеного проекту постанови Уряду України планується у 2023 році.

6. Макроекономічне і бюджетне прогнозування та стратегічне планування

Загальна мета: розбудова системи державного стратегічного планування, елементи якої є взаємоузгодженими, базуються на достовірних результатах макроекономічного та бюджетного прогнозування і орієнтовані на досягнення цілей, визначених на довгостроковий період і підтриманих суспільством.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

- ✓ збільшення частки головних розпорядників бюджетних коштів, які щороку актуалізують і публікують плани своєї діяльності на середньостроковий період;
- ✓ збільшення частки головних розпорядників бюджетних коштів, які щороку забезпечують публічне представлення звітів про виконання планів своєї діяльності на середньостроковий період;
- ✓ зменшення відхилення між прогнозними та фактичними показниками номінального валового внутрішнього продукту;
- ✓ зменшення відхилення між прогнозними та фактичними показниками податкових доходів зведеного бюджету.

З метою розбудови системи державного стратегічного планування на початку 2022 року було розпочато виконання завдань Стратегії щодо законодавчого врегулювання функціонування цілісної системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку, а також удосконалення інструментів та підвищення спроможності у сферах макроекономічного і бюджетного прогнозування та стратегічного планування.

Проте після початку широкомасштабного вторгнення російської федерації на територію України та у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64 урядові інституції з об'єктивних причин були вимушенні частково призупинити виконання таких завдань Стратегії.

Процес розроблення законопроекту щодо розбудови системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку було відновлено у вересні 2022 року і продовжиться у 2023 році.

② Показники «Частка головних розпорядників бюджетних коштів, які щороку актуалізують і публікують плани своєї діяльності на середньостроковий період» та «Частка головних розпорядників бюджетних коштів, які щороку забезпечують публічне представлення

¹⁵ Наразі проект постанови Уряду України узгоджується із заінтересованими сторонами.

звітів про виконання планів своєї діяльності на середньостроковий період» не підлягають оцінюванню у 2022 році, з огляду на таке.

Відповідно до пункту 1 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України головний розпорядник бюджетних коштів розробляє план діяльності на середньостроковий період з урахуванням, зокрема, Бюджетної декларації.

Водночас відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та переходні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 33 Бюджетного кодексу України та пов’язані з нею норми щодо Бюджетної декларації в умовах воєнного стану не застосовуються.

Також у зв’язку з воєнним станом низка державних органів обмежили доступ до інформації щодо своєї діяльності у 2022 році на офіційних вебсайтах.

Таким чином, в умовах невизначеності, призупинення середньострокового бюджетного планування та відсутності документів планування вищого рівня, а також у зв’язку з іншими причинами, пов’язаними з військовою агресією російської федерації проти України, більшість головних розпорядників бюджетних коштів у 2022 році були вимушенні тимчасово призупинити процес середньострокового планування своєї діяльності та відповідно процес оприлюднення актуальних планів діяльності та звітів про їх виконання.

Враховуючи зазначене, об’єктивно оцінити досягнення зазначених показників у 2022 році не вбачається можливим.

🕒 За підсумками 2022 року відхилення між прогнозними та фактичними показниками номінального ВВП становило -3,3 %, тому цільове значення Стратегії на 2022 рік досягнуто.

У зв’язку з повномасштабною збройною агресією російської федерації проти України, яка мала суттєвий вплив на економіку України, фактичні макроекономічні тенденції суттєво відрізнялись від врахованих у прогнозі, що був розроблений в умовах мирного часу при затвердженні бюджету на 2022 рік.

Відхилення між прогнозними та фактичними показниками номінального ВВП

Так, скорочення реального ВВП у 2022 році становило 29,2 %, тоді як у прогнозі до бюджету на 2022 рік було враховано зростання ВВП на 3,8 %. При цьому падіння реального ВВП було частково компенсовано вищим дефлятором ВВП через вплив на ціни негативних наслідків війни – зменшення пропозиції вітчизняних товарів через тимчасову окупацію частини території України, руйнування та пошкодження частини виробничих потужностей, порушення ланцюгів постачання, девальвацію національної валюти та посилення негативних очікувань в економічних агентів. У результаті фактичний номінальний ВВП у 2022 році становив 5191 млрд гривень проти прогнозу у 5368,7 млрд грн, врахованого у Законі України «Про Державний бюджет України на 2022 рік».

- ☒ За результатами 2022 року відхилення між прогнозними та фактичними показниками податкових доходів зведеного бюджету становить -16,6 %.

Відхилення між прогнозними та фактичними показниками податкових доходів зведеного бюджету

Цільове значення індикатора, визначене Стратегією на 2022 рік, не досягнуто у зв'язку з тим, що в умовах нових викликів, спричинених для платників податків військовою агресією російської федерації проти України, рівень виконання планового значення податкових надходжень до Зведеного бюджету України у 2022 році становив 84,6 %.

Наразі немає жодної галузі в країні, яка б не зазнала втрат від російської агресії, як прямих, так і опосередкованих, через порушення логістичних зв'язків, руйнування допоміжної інфраструктури тощо. Більшість промислових підприємств Сходу та Півдня України зазнали масштабних руйнувань виробничих комплексів.

Підприємницька діяльність на багатьох територіях України була призупинена або релокована зі зменшенням обсягів виробництва / діяльності.

Також у 2022 році у зв'язку з необхідністю підтримки українського бізнесу були впроваджені податкові спрощення, які також мали вплив на податкові надходження.

6.1. Законодавче врегулювання функціонування цілісної системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку

З метою належної організації нормотворчого процесу та координації зусиль співвиконавців щодо підготовки проекту Закону України «Про державне стратегічне планування економічного і соціального розвитку України» 28.01.2022 створено Робочу групу, до складу якої увійшли представники Мінекономіки, Мінфіну, Мінрегіону, Мін'юсту, Секретаріату Кабінету Міністрів України та Команди підтримки реформ Мінекономіки.

Протягом 2022 року проведено 3 засідання Робочої групи та низку міжвідомчих консультацій, за результатами яких:

- попередньо узgodжено концептуальні засади законопроекту та підходи до фундаментальних документів (стратегія на довгостроковий період і цільові стратегії);
- підготовлено законопроект, розроблено порівняльні таблиці змін до законів України «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», а також змін до Бюджетного кодексу України;
- прийнято рішення щодо основних напрямів подальшої роботи в рамках двосторонніх консультацій Мінекономіки з Мінфіном, а також з Мінінфраструктури та доопрацювання законопроекту у 2023 році.

Реалізація заходів за напрямами **«6.2 Розбудова системи державного прогнозування і стратегічного планування економічного і соціального розвитку в рамках імплементації законодавства щодо державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку»** та **«6.3 Подальша деполітизація процесів макроекономічного і бюджетного прогнозування та стратегічного планування»** запланована Стратегією у тримісячний строк після прийняття закону щодо розбудови системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку.

6.4. Уdosконалення інструментів та підвищення спроможності у сferах макроекономічного і бюджетного прогнозування та стратегічного планування

У IV кварталі 2022 року Мінекономіки в межах проекту «Європейська практика оцінки макроекономічного впливу рішень економічної політики на розвиток економіки країни» в рамках інструменту технічної допомоги TAIEX було проведено навчальний семінар з обміну досвідом у сфері макроекономічного прогнозування та моделювання економічного і соціального розвитку держави, в тому числі з оцінки впливу прийняття рішень економічної політики на економічний і соціальний розвиток держави (семінар проходив онлайн з 28.11.2022 по 30.11.2022).

Також Мінекономіки прийнято участь у міжрегіональному круглому столі «Підвищення ефективності повоєнного відновлення та розвитку територіальних громад через запровадження системи моніторингу і оцінки (на прикладі пілотних громад Сумської та Чернігівської областей)», проведенню в рамках реалізації проекту ПРООН, який спрямовано на підтримку територіальних громад з питань актуалізації місцевих стратегій (або розроблення плану відновлення) та апробації інструменту моніторингу і оцінки в умовах повоєнного відновлення та розвитку (семінар проходив у змішаному форматі 15.12.2022).

7. Середньострокове бюджетне планування

Загальна мета: забезпечення передбачуваності та збалансованості бюджетно-податкової політики на середньострокову перспективу та посилення стратегічного підходу до бюджетного планування.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за таким показником:

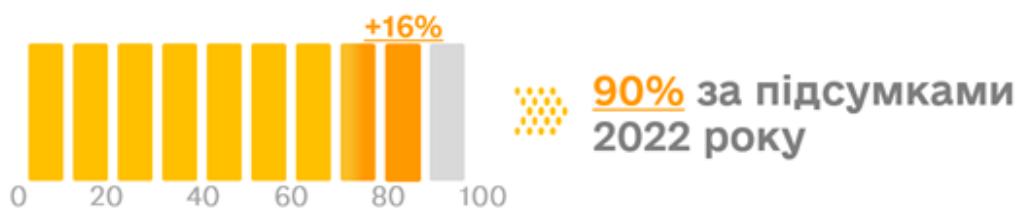
- ✓ **зменшення відхилення бюджетних показників на плановий рік, передбачених Бюджетною декларацією, від відповідних показників, затверджених Бюджетною декларацією попереднього року.**

Відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та переходні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 33 Бюджетного кодексу України та пов'язані з нею норми щодо Бюджетної декларації, а також норми статті 75¹ Бюджетного кодексу України та пов'язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів в умовах воєнного стану не застосовуються.

Водночас Мінфіном забезпечені виконання окремих заходів Стратегії за цим компонентом у 2022 році.

ⓘ Цільове значення показника **«Відхилення бюджетних показників на плановий рік, передбачених Бюджетною декларацією, від відповідних показників, затверджених Бюджетною декларацією попереднього року»** визначено Стратегією, починаючи з 2023 року. Тому цей індикатор не підлягає оцінюванню у 2022 році.

Разом з тим відповідно до Звіту Уряду України про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом прогрес у виконанні зобов'язань за сферою «Управління державними фінансами»¹⁶ у 2022 році становив +16 %.

7.1. Створення надійних середньострокових рамок для планування державного бюджету

В рамках забезпечення повноцінної реалізації середньострокового бюджетного планування у 2022 році Мінфіном затверджено:

- Інструкцію з підготовки бюджетних пропозицій, у якій визначено підходи до розрахунку та розподілу орієнтовних граничних показників на середньостроковий період (наказ Мінфіну від 21.07.2022 № 207, зареєстрований у Мін'юсті 04.08.2022 за № 882/38218);

¹⁶ До цього блоку в Угоді належать питання не лише бюджетного планування, але й питання управління державним боргом, надання державних гарантій, державного фінансового контролю.

- Інструкцію з підготовки бюджетних запитів, яка забезпечує узгодження планування бюджету на один рік із середньостроковим бюджетним плануванням (наказ Мінфіну від 21.12.2022 № 450)¹⁷.

Зазначені документи спрямовані на забезпечення послідовності і передбачуваності бюджетної політики, створення зв'язку бюджетних програм із цілями державної політики, посилення відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів за результати діяльності, зокрема досягнення цілей державної політики, виконання мети та завдань бюджетних програм.

Також з поточного року зменшено кількість головних розпорядників бюджетних коштів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 02.12.2022 № 1343 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» прийнято рішення про реорганізацію Міністерства розвитку громад та територій України шляхом приєднання до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Пунктом 4 постанови Кабінету Міністрів України від 17.12.2022 № 1400 «Деякі питання діяльності центральних органів виконавчої влади», яка набрала чинності 20.12.2022, передбачено, що з 19.03.2023 втрачає чинність постанова Кабінету Міністрів України від 30.04.2014 № 197 «Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад та територій України» (зі змінами).

Таким чином, функції та повноваження Мінрегіону було передано Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України.

З 2023 року планується повернення до практики середньострокового бюджетного планування шляхом подання разом із проектом Державного бюджету України на 2024 рік прогнозу основних бюджетних показників на 2025 та 2026 роки. Підготовку наступної Бюджетної декларації на 2025-2027 роки планується здійснити навесні 2024 року.

7.2. Посилення фінансово-економічної обґрунтованості рішень Кабінету Міністрів України

Відповідно до параграфа 55² Регламенту Кабінету Міністрів України у період дії в Україні воєнного стану, в невідкладних випадках, що потребують негайного прийняття рішення, Прем'єр-міністр України або інший член Уряду України за погодженням з Прем'єр-міністром України може внести на розгляд Кабінету Міністрів України проект акта без дотримання вимог цього Регламенту щодо погодження і консультацій.

У зв'язку з цим виконання заходів за цим напрямом Стратегії буде продовжено після завершення або скасування дії воєнного стану.

7.3. Підвищення рівня бюджетної дисципліни та якості бюджетного планування

В рамках проекту EU4PFM протягом 2022 року забезпечено організацію створення Технічної специфікації на побудову IT-системи Мінфіну «Державний бюджет – Мінфін» та автоматизованої інформаційної

¹⁷ Зареєстрований у Мін'юсті 22.02.2023 за № 322/39378

системи онлайн взаємодії з розпорядниками коштів державного бюджету (AIC «ГРК-ВЕБ»)¹⁸.

Серед пріоритетів 2023 року – завершення основних робіт з розробки ІТ-системи для планування та моніторингу виконання бюджету за підтримки проекту EU4PFM.

7.4. Розвиток середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні

Організаційно-методологічні засади складення прогнозу місцевого бюджету, включаючи типову форму, було визначено ще в 2021 році. Зокрема, було розроблено та затверджено наказ Мінфіну від 02.06.2021 № 314 «Про затвердження Типової форми прогнозу місцевого бюджету та Інструкції щодо його складання» (зареєстрований у Мін'юсті 05.07.2021 за № 879/36501). Зазначим наказом також передбачено під час підготовки прогнозу місцевого бюджету врахування гендерних аспектів з метою зменшення гендерних розривів, послаблення негативних та посилення позитивних тенденцій у відповідній сфері / галузі, з огляду на забезпечення гендерних потреб і задоволення гендерних інтересів.

У 2022 році Законом України від 15.02.2022 № 2042-ІХ «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (зі змінами) було актуалізовано окремі норми статті 75¹ Бюджетного кодексу України щодо складання та схвалення прогнозу місцевого бюджету.

Крім того, з метою проведення аналізу ефективності автоматизації процесів у сфері управління державними фінансами на місцевому рівні через впровадження новітніх інформаційних технологій у процесі створення бюджетних документів та обробки даних, що містяться в них, Мінфіном в інформаційно-аналітичній системі управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA» створено окремий звіт для моніторингу схвалення прогнозів місцевих бюджетів як документа середньострокового бюджетного планування.

Разом з тим відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-ІХ «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та переходні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 75¹ Бюджетного кодексу України та пов’язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів не застосовуються в умовах воєнного стану.

8. Програмно-цільовий метод

Загальна мета: підвищення ефективності та результативності використання бюджетних коштів і якості надання послуг державою.

¹⁸ У I кварталі 2023 року Міністр фінансів України Сергій Марченко та заступниця директора Публічної установи «Центральне агентство з управління проектами» (CPMA, Республіка Литва) Раса Сураучієне підписали контракт про розробку програмного забезпечення для автоматизації обміну даними між усіма учасниками процесу бюджетного планування, складання бюджету, виконання та моніторингу.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

- ✓ **забезпечення охоплення оглядами витрат видатків та надання кредитів з державного бюджету у відповідному році на рівні не менше 5 %;**
- ✓ **збільшення частки головних розпорядників коштів державного бюджету, які переглянули свої бюджетні програми відповідно до нових підходів.**

У 2022 році тимчасово призупинено визначення нових сфер для проведення оглядів витрат. Водночас Мінфіном збільшено охоплення верифікації державних виплат.

② У 2022 році у зв'язку з повномасштабним вторгненням російської федерації в Україну та запровадженням воєнного стану не приймалося рішення Уряду України щодо проведення оглядів витрат державного бюджету. У зв'язку з цим індикатор «**Частка видатків та надання кредитів з державного бюджету, охоплених оглядами витрат у відповідному році**» не підлягає оцінюванню за підсумками 2022 року.

① Цільове значення показника «**Частка головних розпорядників коштів державного бюджету, які переглянули свої бюджетні програми відповідно до нових підходів**» визначено Стратегією, починаючи з 2023 року. Тому цей індикатор не підлягає оцінюванню за підсумками 2022 року.

8.1. Оптимізація бюджетних програм та посилення їх відповідності цілям державної політики

У 2022 році проведена робота щодо аналізу бюджетних програм та визначення оптимальних підходів до їх формування головними розпорядниками коштів державного бюджету. Зокрема, було опрацьовано низку бюджетних програм на підставі бюджетних запитів та паспортів бюджетних програм за попередні бюджетні періоди. Підготовлено відповідні пропозиції, які лягли в основу проекту Методичних рекомендацій щодо формування бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету¹⁹.

Також у 2022 році здійснювалось удосконалення інформаційно-аналітичної платформи електронної верифікації та моніторингу, зокрема шляхом побудови автоматизованого інформаційного обміну (API) із суб'єктами надання інформації, а саме:

- з Мін'юстом – щодо отримання інформації з Державного реєстру актів цивільного стану про шлюб та розірвання шлюбу, а також з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань;
- з ДПС – щодо відомостей про прийняття працівника на роботу / укладання гіг-контракту.

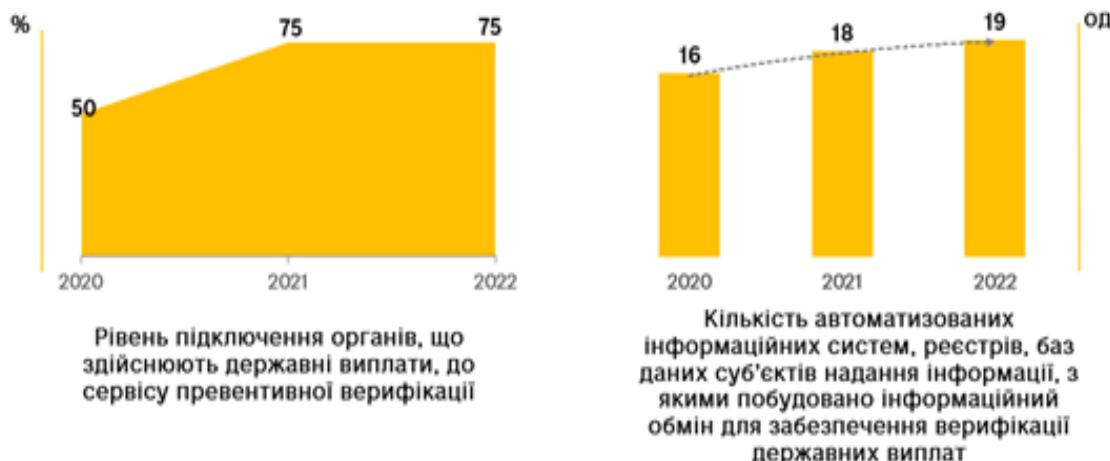
¹⁹ У 2023 році проект Методичних рекомендацій щодо формування бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету презентовано для обговорення в Мінфіні. Наразі здійснюється підготовка проекту для представлення його експертній спільноті.

Верифікацією були охоплені нові державні виплати, у тому числі запроваджені під час воєнного стану, а саме:

- допомоги в рамках Програми «ЕПідтримка»;
- надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні.

Також протягом 2022 року були розроблені нові та удосконалені існуючі алгоритми верифікації державних виплат.

Загалом у звітному році кількість автоматизованих інформаційних систем, реєстрів, баз даних суб'єктів надання інформації, з якими побудовано інформаційний обмін для забезпечення верифікації державних виплат, становила 19 одиниць, що на 1 одиницю більше попереднього року. При цьому рівень підключення органів, що здійснюють державні виплати, до сервісу превентивної верифікації становив 75 %.

За підсумками 2022 року за результатами верифікації органам, що здійснюють державні виплати, надано 6655,3 тис. рекомендацій.

8.2. Регулярне проведення оглядів витрат державного бюджету

У 2022 році у зв'язку з воєнним станом рішення щодо проведення оглядів витрат Кабінетом Міністрів України не приймалось.

Із 16 сфер витрат, рішення щодо проведення в яких оглядів витрат було прийнято у 2021 році, огляди витрат завершенні в 15.

Звіти за оглядами витрат державного бюджету, які були завершені після запровадження воєнного стану, не опубліковувались у зв'язку з прийняттям Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України»²⁰.

8.3. Ефективний моніторинг результативності

²⁰ У 2021 році оглядами було охоплено 16 сфер витрат 9 головних розпорядників коштів державного бюджету. У 15 сferах огляди витрат завершено і підготовлено 14 звітів, рішення Уряду України прийнято щодо 9 з них. Оприлюднено 13 звітів.

У 2022 році, враховуючи умови воєнного стану, результати оцінки ефективності бюджетних програм за 2021 рік оприлюднили близько 50 % головних розпорядників коштів державного бюджету.

Також, за інформацією головних розпорядників бюджетних коштів, наданою разом із бюджетними запитами під час підготовки проекту Державного бюджету України на 2023 рік, гендерний аналіз проведено для 135 бюджетних програм. Серед бюджетних програм, включених до проекту Державного бюджету України на 2023 рік, враховано гендерний аспект та висвітлено у характеристиках 50 бюджетних програм.

8.4. Уdosконалення програмно-цільового методу на місцевому рівні, включаючи застосування гендерно-орієнтованого підходу в бюджетному процесі

21.12.2022 внесено зміни до Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету, спрямовані на удосконалення бюджетної класифікації (наказ Мінфіну № 453).

Також тривала розробка проекту змін до наказу МОН від 10.07.2017 № 992 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм і результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Освіта»» (зі змінами).

Разом з тим, як вже зазначалось, відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 75¹ Бюджетного кодексу України та пов'язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів в умовах воєнного стану не застосовуються.

9. Міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація

Загальна мета: забезпечення фінансової спроможності територіальних громад та удосконалення міжбюджетних відносин з урахуванням нової моделі територіальної організації влади України та оновлених повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

- ✓ забезпечення зміни фактичного показника обсягу трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам за звітний період до затвердженого планового показника на рівні не більше 1 %;
- ✓ збільшення частки доходів місцевих бюджетів (без урахування трансфертів) у Зведеному бюджеті України.

У 2022 році, незважаючи на вкрай негативний вплив збройної агресії російської федерації на стан соціально-економічного розвитку регіонів України, місцеві органи влади виявилися здатними гідно протистояти викликам у бюджетній сфері і в цілому по Україні вдалося забезпечити виконання доходів загального фонду місцевих бюджетів.

Водночас цільових значень показників Стратегії за цим компонентом не вдалося досягти, оскільки вони встановлювались у довоєнний період та для мирного часу.

Також у зв'язку з воєнним станом, тимчасовою окупацією російською федерацією територій України виконання окремих заходів Стратегії за цим компонентом було призупинено.

⊗ За підсумками 2022 року зміна фактичного показника обсягу трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам за звітний період до затвердженого планового показника становила 29,4 %.

Зміна фактичного показника обсягу трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам за звітний період до затвердженого планового показника

Невиконання показника пояснюється тим, що у 2022 році в умовах воєнного стану з державного бюджету місцевим бюджетам було надано трансфертів у сумі 136,8 млрд грн, що на 56,9 млрд грн менше запланованого 2022 році показника та на 66,0 млрд грн менше ніж у 2021 році.

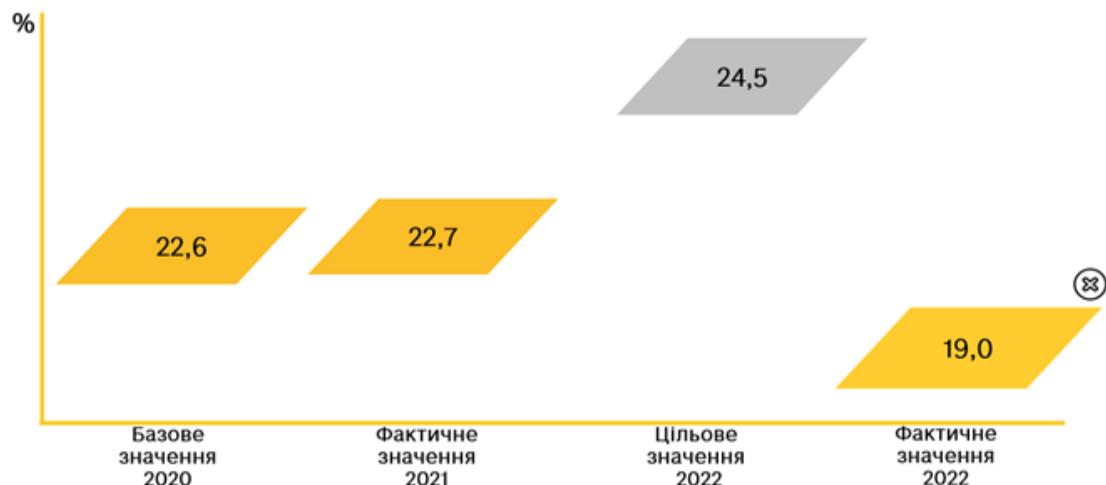
В умовах воєнного стану та тимчасової окупації російською федерацією частини територій України бюджетні видатки першочергово спрямовувалися на забезпечення обороноздатності України, а також забезпечення усіх соціальних зобов'язань держави. У зв'язку з тим було здійснено перерозподіл міжбюджетних трансфертів до резервного фонду державного бюджету в сумі 34,7 млрд грн для спрямування, зокрема, на потреби сектору оборони та безпеки.

Серед основних трансфертів із загального фонду державного бюджету за 2022 рік були:

- освітня субвенція у сумі 96,7 млрд грн;
- базова дотація у сумі 16,3 млрд грн;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення нагальних потреб функціонування держави в умовах воєнного стану в сумі 6,2 млрд грн;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я у сумі 2,8 млрд гривень.

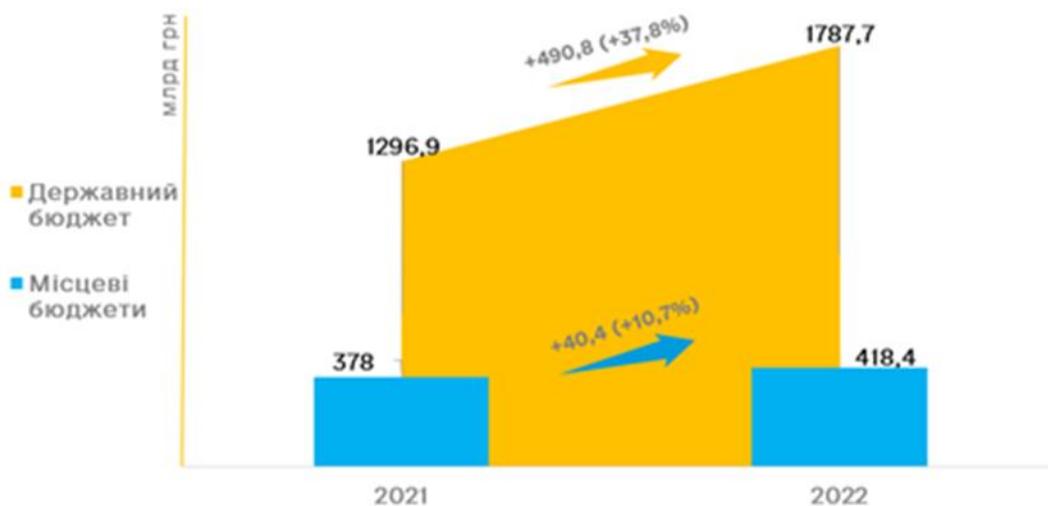
⊗ У 2022 році частка доходів місцевих бюджетів (без урахування трансфертів) у Зведеному бюджеті України становила 19 %.

Відхилення фактичного показника від планового пояснюється тим, що у 2022 році темп приросту доходів місцевих бюджетів України був значно меншим за темп приросту доходів Зведеного бюджету України. Це спричинено, зокрема, зміною параметрів Державного бюджету України на 2022 рік за доходами та перевиконанням їх в умовах воєнного стану, та постійно зростаючою потребою в ресурсах, а також зарахуванням до доходів державного бюджету грантів, наданих міжнародними партнерами для підтримки і збалансування бюджету.

Зокрема, Закон України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» було затверджено Верховною Радою України 02.12.2021 за доходами у сумі 1323,9 млрд гривень. З урахуванням схвалених протягом 2022 року Верховною Радою України змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» показники доходів державного бюджету становили 1553 млрд гривень.

За підсумками 2022 року до Державного бюджету України мобілізовано 1787,7 млрд грн, що на 490,8 млрд грн, або на 37,8 %, більше ніж у 2021 році.

При цьому доходи місцевих бюджетів (без урахування трансфертів) у 2022 році порівняно з 2021 роком зросли на 40,4 млрд грн, або на 10,7 % (з 378,0 млрд грн у 2021 році до 418,4 млрд грн у 2022 році).

9.1. Чітке розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування

З метою розмежування повноважень сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів, районних та обласних рад, органів виконавчої влади за принципом субсидіарності Урядом України ще у 2021 році були схвалені та подані Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою» (реєстр. № 6282 від 04.11.2021) та проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо розподілу повноважень органів місцевого самоврядування у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою» (реєстр. № 6281 від 04.11.2021).

Проектами законів запропоновано внести зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та галузевого законодавства щодо:

- визначення однакових повноважень сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів (без розподілу на міські ради міст районного значення чи міст обласного значення, ради об'єднаних територіальних громад);
- розмежування повноважень сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів, районних та обласних рад, районних та обласних державних адміністрацій;
- усунення дублювання повноважень органів місцевого самоврядування різних рівнів.

У 2022 році законопроекти було включено до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (Постанова Верховної Ради України від 06.09.2022 № 2557-IX)²¹.

9.2. Збільшення власних фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування

За дорученням Голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Д. Гетманцева в цьому Комітеті створено робочу групу із напрацювання єдиної концепції щодо порядку перерахування податку на доходи фізичних осіб до бюджетів.

У рамках діяльності зазначеної робочої групи у Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики за участю представників Мінфіну напрацювано проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення порядку нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб до бюджету» (реєстр. № 8122-1 від 25.10.2022), поданий народними депутатами України.

Законопроект спрямований на забезпечення повноти надходжень до місцевих бюджетів податку на доходи фізичних осіб, його справедливого розподілу між територіальними громадами та усунення розбіжності

²¹ Законопроекти знято з розгляду 07.02.2023.

податкового законодавства щодо поняття відокремленого підрозділу та бюджету, до якого повинен сплачуватись (перераховуватись) податок на доходи фізичних осіб.

Мінфіном відповідно до регламентних вимог здійснюється супровождення зазначеного законопроекту в комітетах Верховної Ради України.

В рамках налагодження обміну інформацією між органами місцевого самоврядування та податковими органами і на виконання вимог Закону України від 30.11.2021 № 1914 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» Мінфін видав наказ від 10.02.2022 № 59 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 23 листопада 2020 року № 723», який зареєстровано у Мін'юсті 28.02.2022 за № 259/37595. Зазначеним наказом затверджено Порядок надання контролюючими органами податкової звітності у розрізі платників податків (як юридичних так і фізичних осіб) органам місцевого самоврядування.

В межах договорів про надання послуг із супровождення, технічної підтримки та адаптації програмного забезпечення ІКС «Електронний кабінет» від 05.08.2022 № 57 та адаптації програмного забезпечення ІКС «Податковий блок» від 24.11.2022 № 86 було реалізовано заявки щодо надання місцевим органам самоврядування звітності у розрізі джерел доходів та у розрізі платників податків засобами ІКС «Електронний кабінет» та через ІАС «LOGIKA».

У приватній частині Електронного кабінету реалізовано можливість подання запиту органу місцевого самоврядування на отримання інформації в розрізі платників податків та після його успішної обробки отримати таку інформацію у розрізі платників податків (юридичних осіб та фізичних осіб) та у розрізі джерел доходів:

- про суми нарахованих та сплачених податків та/або зборів, суми податкового боргу та надмірно сплачених до місцевих бюджетів податків та/або зборів;
- про суми списаного податкового боргу платників податків;
- про суми розстрочених і відстрочених грошових зобов'язань та/або податкового боргу платників податків;
- про суми наданих податкових пільг.

9.3. Удосконалення механізму фінансового забезпечення видаткових повноважень, які передаються державою на виконання органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади

Тимчасова окупація російською федерацією окремих територій України та ведення бойових дій суттєво впливають на показники соціально-економічного розвитку територіальних громад, а відсутність сталої статистичної інформації та невизначеність у тривалості бойових дій та їх наслідків фактично унеможливили процес прогнозування показників дохідної та видаткової частин місцевих бюджетів.

Використання даних про фактичне надходження податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб за 2021 рік для горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів

на 2023 рік, як це передбачено статтями 98, 99 Бюджетного кодексу України, не відповідало наявній ситуації в громадах.

У зв'язку з цим Законом України від 03.11.2022 № 2710-IX «Про Державний бюджет України на 2023 рік» змінено механізм горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2023 рік, а саме горизонтальне вирівнювання здійснено для:

- обласних бюджетів окрім за надходженням податку на прибуток підприємств за січень – серпень 2022 року та за очікуваним надходженням у 2022 році податку на доходи фізичних осіб;
- бюджетів територіальних громад за очікуваним надходженням у 2022 році податку на доходи фізичних осіб.

Протягом дії воєнного стану та протягом року після його завершення горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на плановий рік може здійснюватися за очікуваними надходженнями податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб за рік, що передує плановому.

Очікувані надходження податків планового року розраховуватимуться, з огляду на фактичні надходження податків за січень – серпень та очікувані надходження за вересень – грудень звітного року (року, що передує плановому).

Для подальшого удосконалення механізму горизонтального вирівнювання та зменшення диспропорції фінансової сталості громад основоположним має стати питання необхідності надання гарантованих державою суспільних послуг на території всієї держави.

Для реалізації цього підходу необхідно:

- визначити чіткий перелік власних та делегованих повноважень територіальних громад та їх розмежування між рівнями місцевого самоврядування шляхом внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- запровадити нову модель визначення чисельності наявного населення територіальних громад, яка використовується під час розрахунку горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій, до реальних показників (суттєві розбіжності між даними статистики та фактичними даними наявного населення в громадах призводять до викривлення даних горизонтального вирівнювання);
- запровадити фінансову статистику в розрізі громад згідно з новим адміністративно-територіальним устроєм.

У рамках удосконалення підходів до фінансування проектів регіонального розвитку за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку змінами до Бюджетного кодексу України, внесеними Законом України від 15.02.2022 № 2042-IX, змінено підходи щодо розподілу і спрямування коштів державного фонду регіонального розвитку на реалізацію інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку. Законом України від 09.07.2022 № 2389-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зasad державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» уточнено принципи державної підтримки регіонального розвитку і визначено напрями її спрямування.

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2022 № 199 «Питання

надання у 2022 році застрахованим особам одноразової матеріальної допомоги у зв'язку із втратою частини заробітної плати (доходу), робота (економічна діяльність) яких тимчасово зупинена внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні» було скорочено видатки, передбачені у державному бюджеті на 2022 рік Мінрегіону за програмою 2761070 «Державний фонд регіонального розвитку» (5,205 млрд гривень).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» видатки державного фонду регіонального розвитку передбачені в обсязі 2 млрд гривень.

9.4. Посилення фінансової прозорості та підзвітності органів місцевого самоврядування

В умовах воєнного стану та у зв'язку з тимчасовою окупацією російською федерацією частини території України виконання заходів за цим напрямом Стратегії тимчасово призупинено.

10. Система публічних закупівель

Загальна мета: ефективне функціонування системи публічних закупівель, що є запорукою раціонального використання державних коштів та розвитку конкурентоспроможної економіки.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

- ✓ збільшення частки проведених органом державного фінансового контролю моніторингів процедур закупівель на підставі автоматичних ризик-індикаторів у загальній кількості проведених моніторингів процедур закупівель;
- ✓ підвищення середнього показника участі в конкурентних процедурах закупівель;
- ✓ підвищення середнього показника участі у спрощених закупівлях, учасників;
- ✓ зменшення частки скасованих процедур закупівлі (визнання їх такими, що не відбулися).

З метою забезпечення ефективного функціонування системи публічних закупівель у звітному році в рамках реалізації Стратегії виконувалися завдання щодо удосконалення порядку проведення моніторингу публічних закупівель та покращення доступу до відповідних джерел інформації.

Водночас постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (набрала чинності з 19.10.2022) затверджено Особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування.

⊗ У 2022 році частка проведених Держаудитслужбою та її міжрегіональними територіальними підрозділами моніторингів процедур закупівель на підставі автоматичних ризик-індикаторів у загальній

кількості проведених моніторингів процедур закупівель становила майже 1,4 %, при цільовому значенні 30 %.

Частка проведених органом державного фінансового контролю моніторингів процедур закупівель на підставі автоматичних ризик-індикаторів у загальній кількості проведених моніторингів процедур закупівель

Відхилення викликано відбором в умовах воєнного стану процедур закупівель переважно за підставою «Виявлені органом державного фінансового контролю ознаки порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель в інформації, оприлюдненій в електронній системі закупівель» з урахуванням особливостей в період воєнного стану (zmіни порогових значень та відповідно алгоритмів розрахунку згідно із законодавством та застосування процедури «відкриті торги з особливостями») і потреби здійснювати моніторинг закупівель з урахуванням інформації, яка не має машиночитаного формату в електронній системі закупівель.

⊗ У 2022 році середній показник участі в конкурентних процедурах закупівель становив 2,5 учасника, що на 0,3 одиниці менше цільового значення.

Середній показник участі в конкурентних процедурах закупівель

Зменшення кількості учасників таких закупівель пов'язане з повномасштабною збройною агресією російської федерації проти України та, як наслідок, введенням правового режиму воєнного стану. Військова агресія російської федерації проти України вкрай негативно вплинула на провадження суб'єктами господарювання своєї діяльності, зокрема, виникла постійна загроза знищення важливої інфраструктури, довелось змінювати логістичні ланцюги, виникли проблеми із сировиною, а також нестачею персоналу, що пов'язано з вимушеною міграцією та мобілізацією. Крім того, значна кількість суб'єктів господарювання припинила ведення господарської діяльності, також відбулась релокація бізнесу на більш безпечні території.

Крім того, в умовах повномасштабної війни, яку веде на території України російська федерація за сприяння республіки білорусь, було введено заборону на здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг у юридичних осіб – резидентів російської федерації / республіки білорусь державної форми власності, юридичних осіб, створених та/або зареєстрованих відповідно до законодавства російської федерації / республіки білорусь, та юридичних осіб, кінцевими бенефіціарними власниками (власниками) яких є резиденти російської федерації / республіки білорусь, та/або у фізичних осіб (фізичної особи – підприємця) – резидентів російської федерації / республіки білорусь, а також публічних закупівель в інших суб'єктів господарювання, що здійснюють продаж товарів, робіт, послуг походженням з російської федерації / республіки білорусь, з метою обмеження фінансування агресії російської федерації проти України, що також призвело до зменшення кількості учасників закупівель.

Зазначені фактори також вплинули на недосягнення середнього показника участі у спрощених закупівлях у 2022 році.

❖ У 2022 році середній показник участі у спрощених закупівлях становив 1,6 учасника, що на 0,35 одиниці менше цільового значення.

Середній показник участі у спрощених закупівлях

Зменшення кількості учасників таких закупівель теж є наслідком повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України.

☒ За результатами 2022 року частка скасованих процедур закупівлі (визнання їх такими, що не відбулися) становила 44 %, що на 19 % більше від цільового (границючого) значення цього показника.

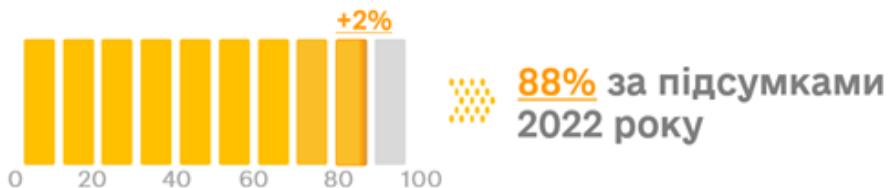

Частка скасованих процедур закупівлі (визнання їх такими, що не відбулися)

Відхилення фактичних показників від планових обумовлено:

- 1) зміною потреб замовників у зв'язку з введенням правового режиму воєнного стану та необхідністю ліквідації наслідків ведення активних бойових дій на відповідних територіях;
- 2) перерозподілом коштів державного та місцевих бюджетів;
- 3) різкими змінами цін (за даними Держстату, ціни з моменту збройної агресії російської федерації (лютий 2022 року) по липень 2022 року зросли в середньому на 28,9 % й зростання продовжується надалі. Водночас спостерігається стала динаміка щодо суттєвого зростання цін за період від планування закупівлі до її завершення, що має негативний вплив на успішне завершення розпочатих закупівель).

Разом з тим відповідно до Звіту Уряду України про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом прогрес у виконанні зобов'язань за сферою «Державні закупівлі» у 2022 році становив +2 %.

У рамках Сьомого засідання Комітету асоціації Україна – ЄС у торговельному складі (25-26.10.2022) отримано позитивну оцінку сторони ЄС щодо виконання Україною Етапів I та II, передбачених Додатком ХXI-В та Додатком ХXI-С до Глави 8 «Державні закупівлі» Угоди про асоціацію.

10.1. Удосконалення порядку проведення моніторингу публічних закупівель та покращення доступу до відповідних джерел інформації

В рамках виконання Стратегії за цим напрямом реалізована можливість внесення частини інформації, що має міститися в тендерній документації, у вигляді окремих полів в електронній системі закупівель, а саме інформації щодо замовника торгів (його місцезнаходження, контактні дані тощо); процедури закупівлі; предмета закупівлі; забезпечення тендерної пропозиції; мови тендерної пропозиції; строків подання та розкриття тендерної пропозиції; забезпечення виконання договору; критеріїв оцінки; умов оплати договору та джерела фінансування.

Крім того, реалізовано можливість внесення інформації про підстави для відмови в участі у процедурі закупівлі (стаття 17 Закону України «Про публічні закупівлі») у вигляді окремих полів в електронній системі закупівель.

У 2023 році планується реалізація кроків щодо забезпечення доступності публічних закупівель для стимулювання діяльності малого та середнього бізнесу завдяки спрощенню процесу закупівель шляхом автоматизації закупівельних процесів та професіоналізації сфери публічних закупівель. Здійснення таких заходів дозволить підвищити рівень конкуренції у закупівлях та ефективності здійснення закупівель, а отже, оптимізувати використання коштів державного бюджету.

10.2. Удосконалення методологічних підходів щодо здійснення контролю у сфері публічних закупівель

У звітному році розроблені та затверджені наказом Держаудитслужби від 30.06.2022 № 126 (зі змінами від 12.07.2022 № 137) Методичні рекомендації щодо здійснення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель Держаудитслужбою та її міжрегіональними територіальними органами (моніторинг процедур закупівель), зокрема контрольні списки питань («чек-лист») для проведення моніторингу процедур закупівлі (відкриті торги та переговорна процедура).

Також розроблений проект наказу Мінфіну «Про внесення змін до Переліку автоматичних індикаторів ризиків», який планується доопрацювати у 2023 році.

Крім того, серед пріоритетів 2023 року – опрацювання питання удосконалення функціонування системи визначення автоматичних індикаторів ризиків у рамках проекту міжнародної технічної допомоги «Підтримка реформи публічних закупівель в Україні» та проекту Світового банку для подальшої реалізації в електронній системі закупівель та Інтегрованій автоматизованій системі підтримки прийняття рішень органу державного фінансового контролю «Е-аудитор» (ІАСППР «Е-аудитор»).

11. Управління державними інвестиціями

Загальна мета: забезпечення планування державних інвестицій на основі стратегічних пріоритетів та середньострокової бюджетної перспективи і здійснення прозорого і економічно обґрунтованого відбору інвестиційних проектів.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

- ✓ **покращення якості підготовки державних інвестиційних проектів (частка державних інвестиційних проектів, які відповідають визначенім критеріям для участі у відборі Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів, у загальній кількості державних інвестиційних проектів, поданих головними розпорядниками бюджетних коштів до Мінекономіки);**
- ✓ **вибірка державних капітальних вкладень, передбачених для реалізації державних інвестиційних проектів, відсотків плану.**

У 2022 році опубліковано Звіт про діагностичне оцінювання управління державними інвестиціями в Україні (Звіт РІМА). Незважаючи на те, що оцінювання розпочалося у 2021 році, вплив російського вторгнення було враховано при формулюванні підсумкових рекомендацій. У звіті відзначено, що Україна досягла значного прогресу в удосконаленні системи управління державними інвестиціями з 2015 року, і рівень її ефективності є подібним до порівнюваних країн у всьому світі. Разом з тим система управління державними інвестиціями все ще залишається сферою, яка потребує розвитку.

② За підсумками 2022 року індикатори Стратегії «**Покращення якості підготовки державних інвестиційних проектів (частка державних інвестиційних проектів, які відповідають визначенім критеріям для участі у відборі Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів, у загальній кількості державних інвестиційних проектів, поданих головними розпорядниками бюджетних коштів до Мінекономіки)**» та «**Вибірка державних капітальних вкладень, передбачених для реалізації державних інвестиційних проектів**» не підлягають оцінюванню, оскільки внаслідок початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України ГРК були позбавлені можливості подати до 01.03.2022 до Мінекономіки державні інвестиційні проекти.

Крім того, відбір державних інвестиційних проектів Міжвідомчою комісією з питань державних інвестиційних проектів у звітному році не здійснювався у зв'язку з відсутністю бюджетних призначень головним розпорядникам коштів державного бюджету для реалізації державних інвестиційних проектів у 2022 році.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» не передбачено державних капітальних вкладень на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів.

Ураховуючи зазначене, виконання більшості заходів Стратегії за напрямами «**11.1. Стратегічне планування державних інвестицій на середньострокову перспективу**», «**11.2 Гармонізація підходів до оцінки та відбору пропозицій щодо фінансування інвестиційних проектів**», «**11.5 Удосконалення підходів до управління інвестиційними проектами, що фінансуються з місцевих бюджетів**» у 2022 році було призупинено.

Разом з тим виконання Стратегії стосовно управління державними інвестиціями передбачено реалізувати в рамках впровадження Гранту

TN° FOB6630 Проекту «Програма підтримки управління державними фінансами в Україні»²², метою якого є:

- 1) покращення управління державними ресурсами через впровадження HRMIS (інформаційної системи управління людськими ресурсами) в межах всієї країни;
- 2) оцінювання та покращення ефективності управління системи управління державними інвестиціями;
- 3) покращення управління державними підприємствами (реалізуються Мінекономіки).

11.3. Підвищення спроможності галузевих міністерств в управлінні державними інвестиціями

Упродовж 2022 року у 15 регіональних центрах підвищення кваліфікації пройшли навчання з питань управління державними інвестиціями 6 199 осіб, з них: 2 939 державних службовців та 3 260 посадових осіб місцевого самоврядування.

11.4. Посилення моніторингу та підвищення прозорості реалізації інвестиційних проектів

Головними розпорядниками бюджетних коштів у 2022 році забезпеченено оприлюднення звітів щодо моніторингу стану розроблення (реалізації) державних інвестиційних проектів на офіційних вебсайтах.

Мінекономіки зі свого боку зібрали всю інформацію від головних розпорядників бюджетних коштів та підготовлено звіт за результатами моніторингу стану розроблення (реалізації) державних інвестиційних проектів, проте не оприлюднено на офіційному вебсайті Міністерства у зв'язку з відсутністю засідань Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів через введення воєнного стану в Україні.

Разом з тим відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та переходні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми частини п'ятої статті 28 Бюджетного кодексу України (зокрема, щодо оприлюднення головними розпорядниками бюджетних коштів звітів про хід реалізації державних інвестиційних проектів) в умовах воєнного стану не застосовуються.

12. Бухгалтерський облік у державному секторі

Загальна мета: підвищення якості, повноти та достовірності даних, на основі яких приймаються управлінські рішення у сфері державних фінансів.

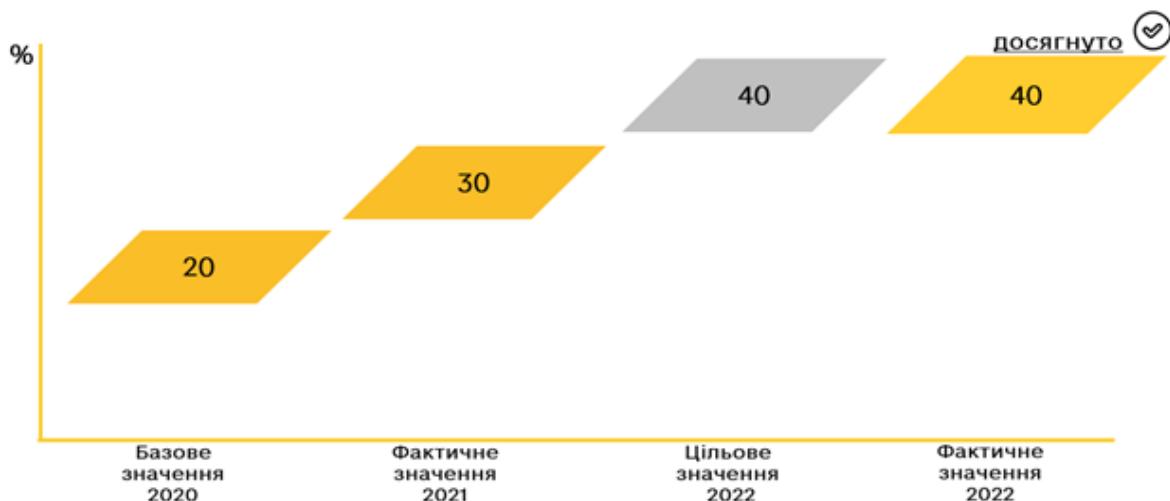
²² Довідково: 09.02.2022 Першим віце-прем'єр-міністром України – Міністром економіки України Свириденко Ю. А. підписано Лист-Угоду щодо Гранту TN° FOB6630 Проекту «Програма підтримки управління державними фінансами в Україні» між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку. Кінцеві результати Проекту передбачають, зокрема, покращення підготовки, оцінки, відбору, впровадження, моніторинг, ex-post оцінку державних інвестицій відповідно до стратегічних пріоритетів Уряду України. Одним із завдань Гранту є створення комплексної бази даних про портфель державних інвестицій та автоматизація процесу прийняття рішень та управління державними інвестиціями.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за таким показником:

- ✓ збільшення частки удосконалених національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі відповідно до IPSAS.

Мінфін продовжує удосконалення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору та змін до них, а також інших нормативно-правових актів у сфері бухгалтерського обліку з урахуванням законодавства ЄС, прийнятих міжнародних стандартів фінансової звітності та внесених до них змін.

- 🕒 За підсумками 2022 року досягнуто цільових значень Стратегії за цим компонентом.

Частка удосконалених національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі відповідно до IPSAS

Зокрема, частка удосконалених національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі відповідно до змін та покращень до IPSAS становить 40%, як і планувалось у Стратегії.

12.1. Удосконалення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі

У 2022 році на основі МСБОДС 17 «Основні засоби» було розроблено зміни до НП(С)БОДС 121 та затверджено наказ Мінфіну від 03.10.2022 № 312 «Про затвердження Змін до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», зареєстрований у Мін'юсті 18.10.2022 за № 1254/38590.

Також укладено додаткові Угоди про дозвіл перекладати та публікувати матеріали, захищені авторським правом, від 19.09.2022 № UA-MOF-T-OA9-2022 та № UA-MOF-T-OA10-2022 між Мінфіном та Міжнародною федерацією бухгалтерів, згідно з якими отримано для перекладу IPSAS 41 «Фінансові інструменти», IPSAS 42 «Соціальні виплати», IPSAS 43 «Оренда» та «Покращення» до IPSAS 2019, 2021. Електронну версію оригінального тексту IPSAS та їх покращень передано експертам проекту EU4PFM для перекладу.

Крім того, в рамках реалізації проекту EU4PFM отримано переклад Покращення до IPSAS 2019, IPSAS 2021 та переклад IPSAS 42 «Соціальні виплати».

12.2. Удосконалення організаційних зasad та якості виконання функцій бухгалтерських служб у державному секторі

Протягом звітного періоду розроблено спеціальну (сертифікатну) програму підвищення кваліфікації «Бухгалтерський облік в установах і організаціях державного сектору за національними стандартами» для державних службовців категорій Б і В, посадових осіб органів місцевого самоврядування (наказ Мінфіну від 09.11.2022 № 368).

Зазначену програму розміщено на вебпорталі управління знаннями у сфері професійного навчання «Портал управління знаннями». Організацію та проведення навчальних заходів відповідно до наказу Мінфіну від 09.11.2022 № 368 «Про погодження програми підвищення кваліфікації» покладено на Державний податковий університет.

Проведення навчання заплановано у 2023 році.

В рамках проекту EU4PFM здійснюється аналіз міжнародного і національного досвіду ведення бухгалтерського обліку та організаційних зasad ведення бухгалтерського обліку в державному секторі, переліку повноважень та кваліфікаційних вимог до працівників бухгалтерських служб. Готуються пропозиції щодо внесення змін до Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59, та Порядку проведення оцінки виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень, затвердженого наказом Мінфіну від 01.12.2011 № 1537.

12.3. Підвищення якості інформації про загальний майновий стан і результати діяльності суб'єктів державного сектору та бюджетів

У 2022 році Казначейством сформовано загальну консолідовану фінансову звітність за 2021 рік на підставі даних: фінансової звітності про виконання державного бюджету; зведених показників консолідованої фінансової звітності про виконання місцевих бюджетів; зведених показників консолідованої фінансової звітності головних розпорядників коштів державного бюджету; зведених показників консолідованої фінансової звітності головних розпорядників коштів місцевих бюджетів; зведених показників консолідованої фінансової звітності бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування.

Водночас у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та введенням в Україні воєнного стану окремі головні розпорядники коштів місцевих бюджетів, зокрема місцевих бюджетів Луганської та Херсонської областей, не змогли вчасно скласти відповідно до вимог нормативних документів річну консолідовану фінансову звітність за 2021 рік та у встановлені терміни подати її до органу Казначейства.

Водночас відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та переходні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми частини п'ятої статті 28 Бюджетного кодексу України в умовах воєнного стану не застосовуються.

12.4. Удосконалення розкриття в бухгалтерському обліку інформації про виконання державного і місцевих бюджетів

У 2022 році розпочато розробку проекту наказу Мінфіну «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі», яким передбачається, зокрема, внесення змін до Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого наказом Мінфіну від 29.12.2015 № 1219). Його доопрацювання та затвердження планується у 2023 році.

13. Казначейське обслуговування бюджетних коштів

Загальна мета: забезпечення ефективності та прозорості у виконанні бюджету. Для досягнення визначеної мети необхідно забезпечити посилення інституційної спроможності Казначейства та удосконалити управління коштами єдиного казначейського рахунка.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за таким показником:

- ✓ збільшення рівня підключення учасників бюджетного процесу до системи дистанційного обслуговування Казначейства.

⌚ Станом на 31.12.2022 до системи дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство» фактично було підключено 32 173 розпорядники та одержувачі коштів державного та місцевих бюджетів, що становить 92 % від загальної кількості учасників бюджетного процесу (35 097 установ).

Протягом 2022 року питома вага розпорядників та одержувачів, підключених до системи дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство», збільшилась на 12 % (станом на 31.12.2021 рівень підключення до системи дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство» становив 80 % розпорядників та одержувачів бюджетних коштів).

Станом на 31.12.2022 до системи дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство» підключено 2097 інших клієнтів Казначейства.

13.1. Посилення інституційної спроможності Казначейства

У зв'язку з введенням в Україні воєнного стану Указом Президента України від 24.02.2022 № 64 Казначейство виконує повноваження відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» (зі змінами) та Положення про Державну казначайську службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 215 (зі змінами).

Протягом 2022 року внесено низку змін до Порядку виконання повноважень Державною казначайською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану з урахуванням нових викликів воєнного стану.

13.2. Уdosконалення процедур казначайського обслуговування бюджетних коштів та відповідних форм звітності

У 2022 році введена в експлуатацію оновлена модернізована версія системи дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство».

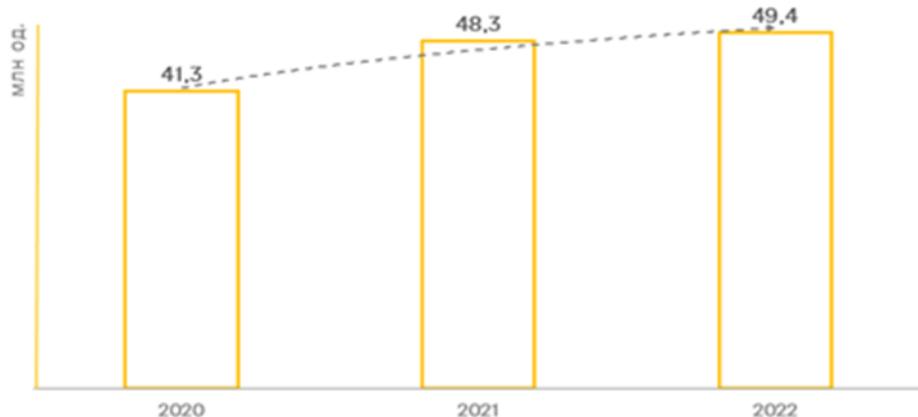
Версія доповнена новим модулем для подання в електронному вигляді документів для повернення з бюджету помилково або надмірно сплачених коштів.

Також реалізована можливість погодження в електронному вигляді безпосередньо у системі дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство» окремих видів документів, які у випадках, передбачених законодавством, потребують погодження або затвердження іншою установою (електронне подання про повернення коштів з бюджету та розпорядження про виділення коштів із загального / спеціального фонду місцевих бюджетів).

Оптимізовані процедури адміністрування клієнтів та користувачів, що надало змогу значно спростити процедуру та зменшити документообіг під час організації підключення клієнтів до системи дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство».

Для спрощення взаємодії користувача із системою дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство» запроваджено новий інтуїтивно зрозумілий інтерфейс та розширено інструментарій, зокрема додані можливості створення та застосування користувачьких довідників реквізитів документів, завантаження електронних квитанцій про проходження електронних документів, екранні форми доповнені додатковою інформацією про параметри рахунків та документів тощо.

Протягом 2022 року кількість електронних документів, поданих клієнтами у процесі розрахунково-касового обслуговування через систему дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство» до органів Казначейства, становить 49,4 млн електронних документів.

У 2021 році цей показник становив 48,3 млн документів, у 2020 - 41,3 млн документів.

14. Система державного внутрішнього фінансового контролю

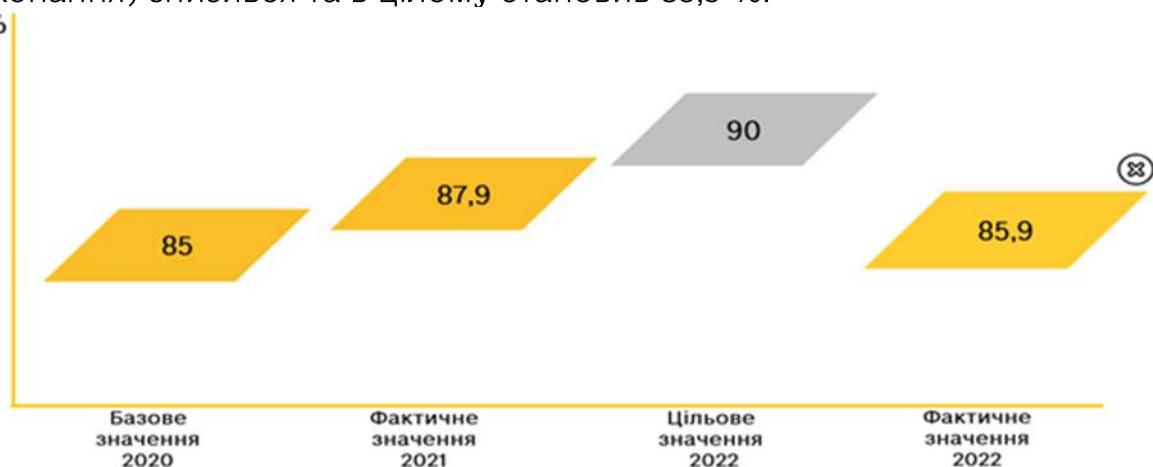

Загальна мета: посилення управлінської підзвітності на всіх рівнях державного сектору, підвищення ефективності внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в державних органах.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

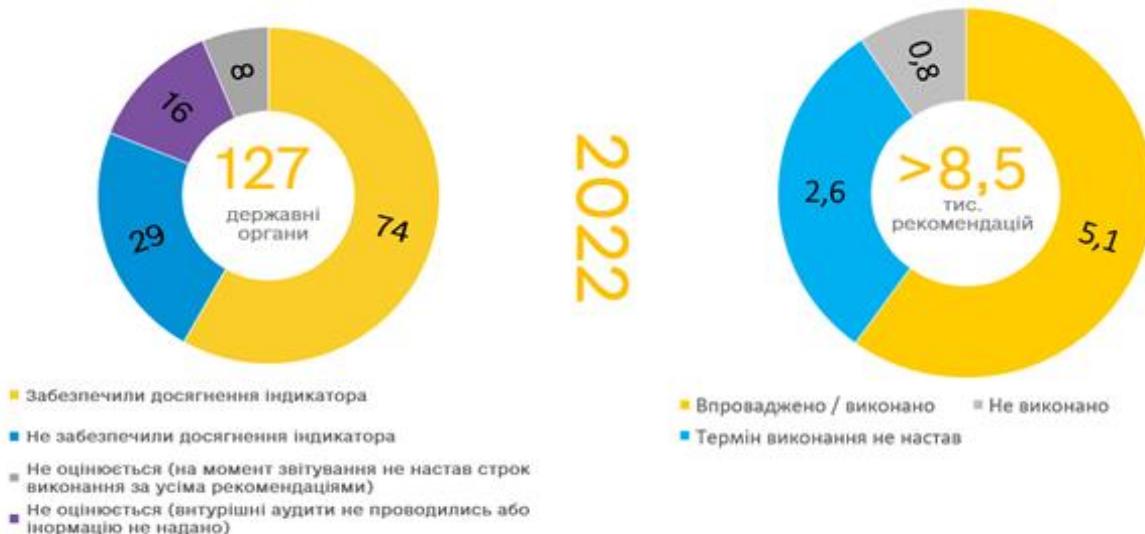
- ✓ збільшення рівня упровадження державними органами рекомендацій за результатами внутрішніх аудитів (повністю або частково, без урахування рекомендацій, щодо яких не настав строк виконання);
- ✓ збільшення рівня упровадження державними органами рекомендацій центрального підрозділу гармонізації Мінфіну.

⊗ За підсумками 2022 року відповідно до даних поданої до Мінфіну звітності про результати діяльності підрозділів внутрішнього аудиту державних органів рівень впровадження наданих аудиторських рекомендацій (без урахування рекомендацій, за якими не настав термін виконання) знизився та в цілому становив 85,9 %.

Рівень упровадження державними органами рекомендацій за результатами внутрішніх аудитів (повністю або частково, без урахування рекомендацій, щодо яких не настав строк виконання)

Зокрема, за результатами проведених аудиторських досліджень загалом було надано понад 8,5 тис. рекомендацій, з яких повністю або частково виконано / впроваджено майже 5,1 тис. рекомендацій. При цьому залишились невиконаними (зокрема, у визначені строки) понад 830 рекомендацій. За іншими аудиторськими рекомендаціями на момент подання звітності не настав термін виконання (майже 2,6 тис. рекомендацій).

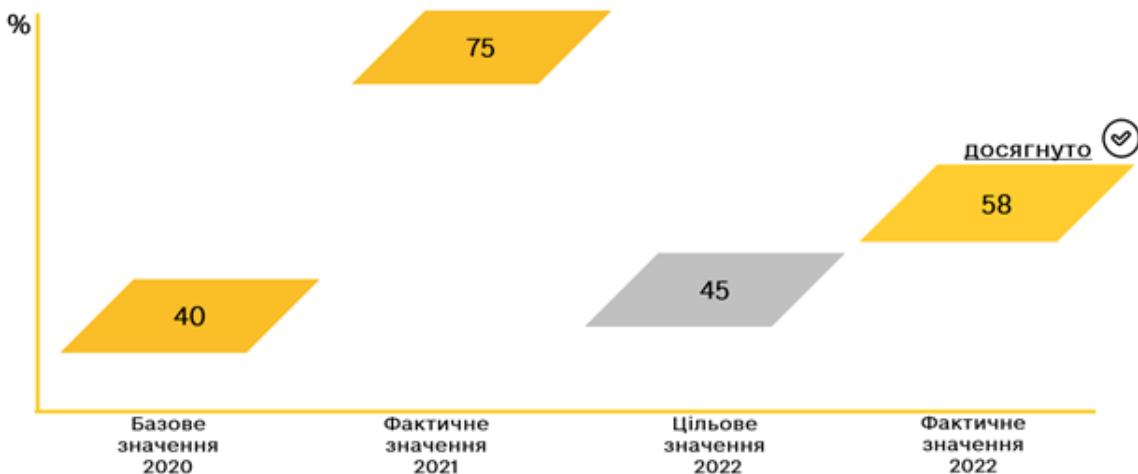
Водночас у 2022 році було виконано / впроваджено понад 2 тис. рекомендацій із наданих внутрішніми аудиторами у попередніх звітних роках.

У більшості державних органів, зокрема, в системі 74 органів забезпечене досягнення вищевказаного індикатора Стратегії в частині рівня впровадження рекомендацій (понад 90 %), з них у системі 59 органів забезпечене виконання / впровадження в установлений строки всіх наданих аудиторських рекомендацій (100 %).

Однак не забезпечене виконання цього показника в системі 29 державних органів, у яких рівень впровадження аудиторських рекомендацій за підсумками 2022 року становив менше 90 %, та відповідно необхідним є посилення контролю за реагуванням на рекомендації, надані за результатами внутрішніх аудитів (з урахуванням положень пункту 139 Плану заходів з реалізації Стратегії).

В окремих випадках невиконання аудиторських рекомендацій було зумовлене об'єктивними причинами воєнного стану (зокрема, розташування підприємств / установ на тимчасово непідконтрольній території, в районі активних бойових дій, знищення документів, зміна графіка роботи та відповідно збільшення часу, необхідного на впровадження рекомендацій, тощо).

🕒 За результатами 2022 року рівень упровадження державними органами рекомендацій центрального підрозділу гармонізації Мінфіну становив 58 %, що на 13 % більше цільового значення²³.

Рівень упровадження державними органами рекомендацій центрального підрозділу гармонізації Мінфіну

Таким чином, показник Стратегії у 2022 році виконано.

14.1. Упровадження внутрішнього контролю, спрямованого на посилення відповідальності керівників за управління і розвиток установи в цілому

У процесі інтеграції аспектів внутрішнього контролю у практичну діяльність розпорядників бюджетних коштів:

- Мінфіном у рамках двостороннього співробітництва з Міністерством фінансів Королівства Нідерландів спільно з європейськими експертами реалізовано захід у ДСНС з інтеграції аспектів внутрішнього контролю, а саме щодо питань управління ризиками, за результатами якого направлено ДСНС звіт з відповідними пропозиціями (лист від 27.12.2022 № 33010-07-5/31343);
- Мінфіном спільно з європейськими експертами проведено у ДСНС захід, спрямований на поглиблення розуміння і сприйняття аспектів внутрішнього контролю для їх інтеграції у практичній діяльності з урахуванням практики ЄС;
- ДСНС проведено для своєї системи низку навчальних та роз'яснювальних заходів за участі керівництва установи, зокрема з урахуванням інформації, отриманої у рамках заходів з удосконалення аспектів внутрішнього контролю, проведених Мінфіном (лист ДСНС від 06.01.2023 № 04-410/06);
- Міненерго листом від 23.02.2022 № 26/1.6-18.5-3150 поінформувало Мінфін, зокрема, про виконання заходів з удосконалення системи внутрішнього контролю.

²³Розраховано станом на 20.03.2023 - щодо рекомендацій за результатами проведених Мінфіном зовнішніх оцінок якості, які повністю або частково впроваджені, без урахування рекомендацій, щодо яких не настав строк виконання.

З метою підвищення рівня обізнаності державних службовців щодо питань уdosконалення системи внутрішнього контролю протягом 2022 року проведено 3 навчальні онлайн-заходи (05.07, 10-11.08 та 27-28.09) з основних аспектів здійснення внутрішнього контролю за участі працівників 30 державних органів, під час яких розглядались концептуальні основи внутрішнього контролю (планування і контроль; три лінії управління; діяльність з управління ризиками; питання управлінської відповідальності та підзвітності у системі внутрішнього контролю; місце внутрішнього контролю у міжінституційних відносинах із підпорядкованими органами, а також розвиток внутрішнього контролю у контексті реформ державного управління та управління державними фінансами).

14.2. Посилення ефективності, спроможності та незалежності внутрішнього аудиту

У звітному періоді закладено нормативне та організаційне підґрунтя для запровадження національної сертифікації внутрішніх аудиторів. Так, з метою уdosконалення діяльності підрозділів внутрішнього аудиту, підвищення професійності внутрішніх аудиторів, а також враховуючи кращі європейські практики та рекомендації міжнародних експертів у цій сфері, Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 12.01.2022 № 12 «Про запровадження сертифікації працівників підрозділів внутрішнього аудиту та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. №1001», яка передбачає запровадження з 01.01.2023 безкоштовної добровільної сертифікації внутрішніх аудиторів та можливість застосування стимулюючого механізму для працівників, які отримали сертифікат, у вигляді підвищуючого коефіцієнта до посадового окладу.

Для урегулювання механізму проведення сертифікації працівників підрозділів внутрішнього аудиту державних органів Мінфіном розроблено та затверджено Порядок проведення сертифікації працівників підрозділів внутрішнього аудиту (наказ Мінфіну від 18.05.2022 № 144, зареєстрований у Мін'юсті 20.06.2022 за № 676/38012), а також утворено Сертифікаційну комісію та затверджено її персональний склад (наказ Мінфіну від 22.11.2022 № 390).

З метою посилення ефективності та спроможності внутрішнього аудиту було уdosконалено нормативне та методологічне забезпечення у цій сфері, зокрема внесено зміни до:

- Порядку здійснення внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Уряду України від 12.01.2022 № 12, у частині уточнення критеріїв визначення чисельності працівників підрозділів внутрішнього аудиту, уdosконалення підходів до формування планів діяльності з внутрішнього аудиту;
- Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Мінфіну від 24.05.2022 № 147, у частині уdosконалення планування діяльності з внутрішнього аудиту;
- форми звітності про результати діяльності підрозділу внутрішнього аудиту, затвердженої наказом Мінфіну від 28.07.2022 № 218, з метою уdosконалення інформаційного наповнення такої звітності.

З метою надання допомоги та підтримки міністерствам й іншим державним органам у напрямі запровадження аудиторських комітетів

підготовлено посібник «Аудиторські комітети: основні засади діяльності». Крім того, було оновлено Методологічні вказівки з внутрішнього аудиту в державному секторі України, у тому числі Програму професійного розвитку внутрішніх аудиторів державного сектору України, та низку інших посібників з внутрішнього аудиту.

У рамках реалізації Програми професійного розвитку для внутрішніх аудиторів упродовж 2022 року було організовано і проведено 4 навчальні заходи, у яких загалом взяли участь 297 керівників і працівників підрозділів внутрішнього аудиту.

Крім того, взято участь у проведенні навчання, організованого Держпродспоживслужбою для 40 працівників підрозділів внутрішнього аудиту служби та її територіальних органів.

Також у звітному році було підготовлено спеціальну професійну (сертифікатну) програму та 3 спеціальні короткострокові програми підвищення кваліфікації для працівників підрозділів внутрішнього аудиту державних органів, які погоджені наказами Мінфіну від 01.06.2022 № 155 та від 16.11.2022 № 393.

У 2023 році забезпечено здійснення оцінки стану функціонування систем внутрішнього аудиту та надання рекомендацій щодо їх розвитку і удосконалення. Зокрема, було проведено 4 оцінки функціонування систем внутрішнього аудиту (зовнішні оцінки якості внутрішнього аудиту) в Держекоінспекції, Держекспортконтролі, Держлікслужбі та Укртрансбезпеки. За результатами проведених зовнішніх оцінок якості встановлено низку порушень, недоліків та резервів у діяльності з внутрішнього аудиту та підготовлено відповідні рекомендації державним органам щодо удосконалення діяльності з внутрішнього аудиту. Крім того, у звітному періоді організовано та розпочато проведення оцінки функціонування системи внутрішнього аудиту в НСЗУ.

У 2022 році Мінфіном проведено аналіз стану функціонування внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в державних органах (міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, обласних та Київській міській державних адміністраціях, інших головних розпорядниках коштів державного бюджету) за 2021 рік. Зокрема, проаналізовано отримані від 118 державних органів звіти про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі елементів, а також звіти (або інформацію) про результати діяльності підрозділів внутрішнього аудиту 125 державних органів.

За результатами проведеного аналізу підготовлено та направлено Кабінетові Міністрів України інформацію щодо основних тенденцій функціонування державного внутрішнього фінансового контролю за 2021 рік із пропозиціями щодо організації та здійснення внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в умовах воєнного стану. За результатами розгляду вказаного листа Урядом України надано доручення державним органам забезпечити належну організацію внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту, вжити заходів до усунення виявлених недоліків та їх недопущення надалі (доручення від 28.04.2022 № 8228/1/1-22).

Завдяки вжитим заходам у звітному періоді досягнуто подальший прогрес у розвитку внутрішнього аудиту в державних органах.

Зокрема, упродовж 2022 року державними органами в рамках виконання Стратегії та з урахуванням рекомендацій Мінфіну вжито заходів для посилення організаційної та функціональної незалежності підрозділів внутрішнього аудиту.

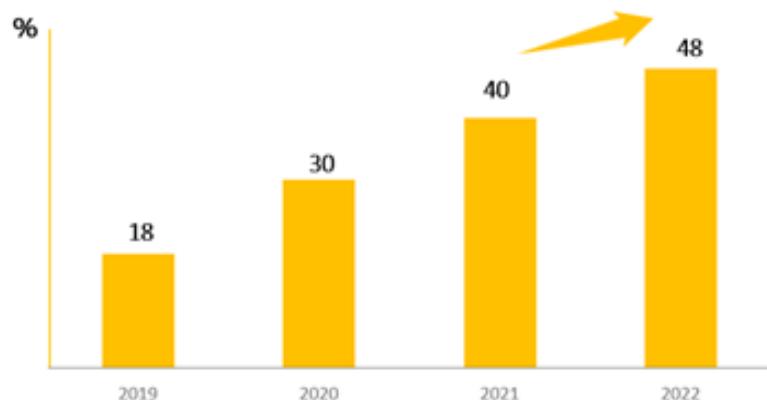
Відтак, за даними звітності, забезпечено організаційну незалежність (зокрема, самостійний статус підрозділу та його підпорядкування безпосередньо керівнику органу / установи) в системі ЦОВВ – 257 підрозділів внутрішнього аудиту (або 97,3 %), в системі ОДА – 80 підрозділів внутрішнього аудиту (або 78,4 %) та в системі інших ГРК – 27 підрозділів внутрішнього аудиту (або 90 %). При цьому всі підрозділи внутрішнього аудиту, що функціонують в апараті державних органів (за винятком деяких випадків у системі інших ГРК) є організаційно незалежними.

Кількість випадків порушення вимог щодо функціональної незалежності в частині покладання на підрозділи внутрішнього аудиту виконання функцій, не пов’язаних зі здійсненням внутрішнього аудиту, упродовж 2022 року порівняно з попередніми роками продовжувала зменшуватись (скоротилася на понад 25 %).

Також у звітному році продовжувалась позитивна тенденція до зменшення кількості випадків проведення підрозділами внутрішнього аудиту різних контрольних заходів, не пов’язаних із внутрішнім аудитом (зокрема, кількість таких випадків зменшилась майже на 30 %). В окремих випадках залучення внутрішніх аудиторів до виконання вищевказаних завдань, безпосередньо не пов’язаних із внутрішнім аудитом, було зумовлене необхідністю оперативного вирішення окремих питань щодо діяльності органів в умовах правового режиму воєнного стану.

У 2022 році державними органами продовжувалось вжиття заходів щодо подальшої зміни пріоритетів під час проведення внутрішніх аудитів та поступового збільшення кількості / частки внутрішніх аудитів, спрямованих на системний аналіз та оцінку ефективності системи внутрішнього контролю, виконання завдань і функцій, планування і виконання бюджетних програм, якості надання адміністративних послуг, ступеня виконання і досягнення цілей.

Таким чином у звітному році продовжилась тенденція щодо зростання загальної частки планування внутрішніх аудитів з оцінки ефективності.

Зокрема, у 2022 році частка таких аудитів у загальній кількості запланованих становила 48 %, тоді як у 2021 році – 40 %, у 2020 році – 30 % та у 2019 році – 18 %.

14.3. Підвищення інституційної спроможності центрального підрозділу гармонізації Мінфіну

Упродовж 2022 року вжито заходів для подальшого підвищення інституційної спроможності Центрального підрозділу гармонізації.

Задля обміну інформацією, найкращою практикою та досвідом у сфері ДВФК продовжувалась співпраця з міжнародними партнерами – Національною академією фінансів та економіки Мінфіну Королівства Нідерланди, експертами проекту EU4PFM тощо.

Зокрема, у рамках співпраці з Міністерством фінансів Королівства Нідерландів за звітний період проведено вебінар «Нові підходи та тенденції у розвитку внутрішнього аудиту» для 17 працівників Мінфіну, а також 14 робочих зустрічей із представниками Національної академії фінансів та економіки Мінфіну Королівства Нідерландів, на яких обговорювались питання подальшого розвитку державного внутрішнього фінансового контролю в Україні.

Також перспективи подальшого розвитку державного внутрішнього фінансового контролю в Україні та напрями двосторонньої співпраці обговорено на робочих зустрічах з експертами проекту EU4PFM, зокрема в частині проведення навчальних заходів з ДВФК, створення інтерактивного ДВФК-порталу тощо.

Крім того, всі працівники Департаменту гармонізації державного внутрішнього фінансового контролю Мінфіну (17 осіб) постійно підвищують свою кваліфікацію шляхом участі в різних навчальних заходах, конференціях тощо. Зокрема, у 2022 році працівники Департаменту взяли участь у:

- пленарному засіданні Практикуючого спітовариства з внутрішнього аудиту PEM PAL IACOP та відеоконференції PEM PAL «Обмін досвідом: аудиторські комітети в державному секторі»;
- конференції Європейської конфедерації інститутів внутрішнього аудиту ECIIA на тему: «Внутрішній аудит у світі перехідного періоду»;
- навчанні за програмою «Управління публічними фінансами» в Київській школі економіки;
- літніх курсах з управління державними фінансами, які проводилися Національною академією фінансів та економіки Міністерства фінансів Королівства Нідерландів;
- навчаннях Центру підвищення кваліфікації (CEF, Словенія) на теми: «Роль центральних підрозділів гармонізації в реформах управління державними фінансами», «Оновлення щодо аудиту управління ризиками», «Управління ризиками поза теорією» та з IT-аудиту;
- навчанні «Практичні аспекти впровадження дата-аналітики, приклади аналітичних тестів та інструменти», яке проводилося Інститутом внутрішніх аудиторів;

- вебінарах Академії PwC на теми «Внутрішній аудит: як подолати стереотипне мислення і ментальні пастки», «Міжнародна кваліфікація СІА «Дипломований внутрішній аудитор», «Оптимізація фінансів в кризові часи» тощо.

15. Державний фінансовий контроль

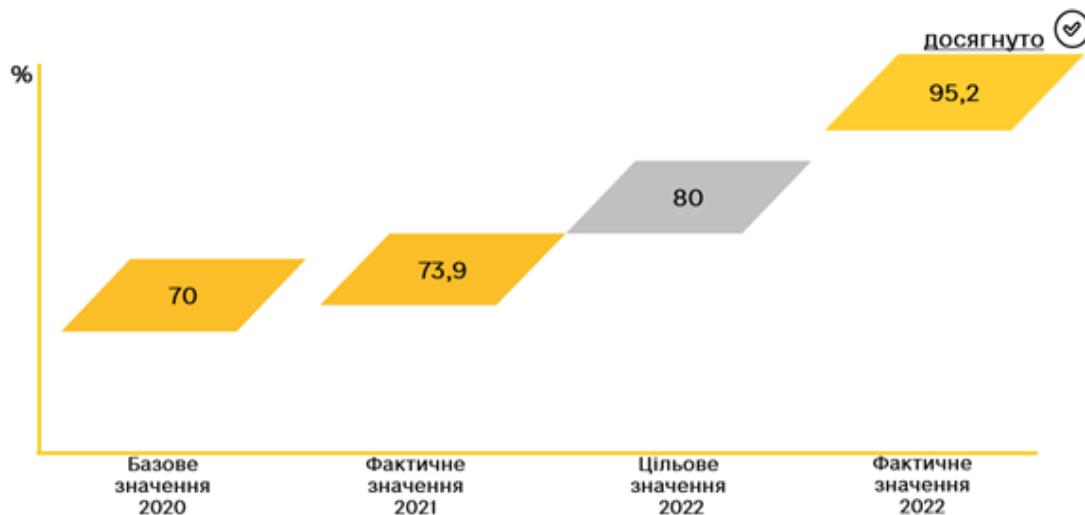
Загальна мета: удосконалення системи державного фінансового контролю, яка сприятиме ефективному державному управлінню, виявлятиме і попереджатиме порушення вимог законодавства та неефективне використання фінансових і матеріальних ресурсів на державному та місцевому рівні.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

✓ **збільшення кількості інспектувань, за якими виявлено втрати фінансових ресурсів, у загальній кількості проведених інспектувань, відбраних на підставі ризик-орієнтованого відбору.**

У 2022 році здійснено заходи з розроблення та прийняття Кабінетом Міністрів України нормативно-правових актів з питань удосконалення порядку проведення інспектування органами Держаудитслужби. Також удосконалено організаційні та методичні засади здійснення державного фінансового контролю за ресурсами місцевих бюджетів.

🕒 За підсумками звітного року частка інспектувань, за якими виявлено втрати фінансових ресурсів, у загальній кількості проведених інспектувань, відбраних на підставі ризик-орієнтованого відбору, становить 95,2 %, що на 15,2 % більше цільового значення.

Частка інспектувань, за якими виявлено втрати фінансових ресурсів, у загальній кількості проведених інспектувань, відбраних на підставі ризик-орієнтованого відбору

Загалом у 2022 році органами Держаудитслужби проведено 446 ревізій, у тому числі 378 планових ревізій (інспектувань), відбраних на підставі ризик-орієнтованого відбору.

За результатами таких ревізій у 360 випадках виявлені порушення, які привели до втрат ресурсів.

15.1. Посилення державного фінансового контролю у найбільш ризикових сferах

Протягом звітного року схвалено постанову Кабінету Міністрів України від 08.10.2022 № 1123 «Про внесення змін до Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами». Постановою уточнено питання організації і проведення ревізій, внесено зміни щодо оформлення результатів ревізії та доповнено Порядок двома новими розділами: «Особливості проведення ревізії об'єктів контролю, до складу яких входять відокремлені підрозділи, що не мають статусу юридичної особи» та «Особливості складення документів в електронній формі та проведення ревізій за документами, складеними в електронній формі».

Також 04.11.2022 схвалено постанову Кабінету Міністрів України № 1237 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності органів державного фінансового контролю».

У звітному році Держаудитслужба провела дослідження кращих міжнародних практик щодо ризик-орієнтованого відбору підконтрольних установ для планування інспектувань. Представники Держаудитслужби взяли участь у навчанні на тему: «Управління ризиками порушень та шахрайства», яке організовувало Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH у рамках досягнення цілей реформування державного управління.

Робота з розробки та затвердження документа щодо ризик-орієнтованого відбору буде поновлена після проведення фінансування заходів у рамках Національної програми інформатизації з напрацювання функціоналу ІАСППР «е-аудитор», проведення інтеграції з відповідними IT-системами та тестування індикаторів ризику, відповідних вагових коефіцієнтів.

15.2. Забезпечення ефективної міжвідомчої взаємодії в рамках здійснення фінансового контролю

Держаудитслужбою направлено лист Рахунковій палаті від 17.06.2022 № 002200-11/4349-2022 з проектом Угоди про співпрацю між Рахунковою палатою та Державною аудиторською службою України для узгодження та організації процедури підписання²⁴.

²⁴ 17.05.2023 проведено зустріч на рівні керівників Держаудитслужби та Рахункової палати щодо досягнення домовленостей з визначення / уточнення напрямків співпраці. Експерти проекту EU4ACU представили презентацію результатів дослідження з питань можливої взаємодії зазначених органів. Наразі тривають робочі зустрічі щодо доопрацювання положень Угоди про співпрацю за підтримки проекту EU4ACU.

15.3. Посилення інституційної спроможності органів Держаудитслужби на центральному, регіональному та місцевому рівні

З метою удосконалення організаційних та методичних зasad здійснення державного фінансового контролю наказом Держаудитслужби від 29.12.2022 № 317 затверджено Методичні рекомендації із проведення Державною аудиторською службою України, її міжрегіональними територіальними органами деяких державних фінансових аудитів, які застосовуються під час проведення державного фінансового аудиту: виконання бюджетних програм; державних (регіональних) цільових програм; місцевих бюджетів; діяльності суб'єктів господарювання; державного фінансового аудиту Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Також наказом Держаудитслужби від 30.09.2022 № 233 затверджено Методичні рекомендації про проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту використання інформаційних технологій, якими, зокрема, затверджені примірні питання «чек-листи» для дослідження дотримання ISO/IEC 27001 «Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною безпекою. Вимоги» та інших документів щодо інформаційної безпеки, контрольний список «Форми для поглибленого дослідження IT середовища та IT систем», примірний перелік питань «чек-лист» для перевірки умов придбання (розробки) програмного забезпечення.

16. Незалежний зовнішній фінансовий контроль (аудит)

Загальна мета: посилення ролі та підвищення ефективності зовнішнього фінансового контролю відповідно до стандартів INTOSAI.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за такими показниками:

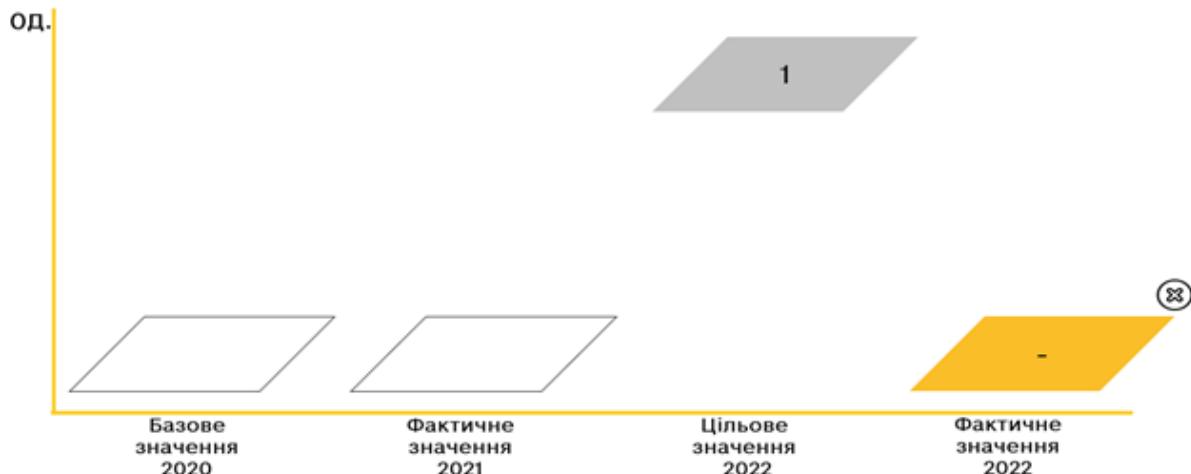
- ✓ збільшення кількості проведених аудитів відповідності;
- ✓ оцінка за напрямом 31.2 «Слухання про результати аудитів» показника PI31 «Вивчення аудиторських звітів законодавчим органом влади» Звіту про ефективність управління державними фінансами (PEFA);
- ✓ оцінка за напрямом 31.3 «Рекомендації законодавчого органу влади» показника PI31 «Вивчення аудиторських звітів законодавчим органом влади» Звіту про ефективність управління державними фінансами (PEFA).

Досягнення визначенії цією Стратегією мети тісно пов'язане з імплементацією Стратегії Рахункової палати на 2019-2024 роки, низка заходів якої у зв'язку з повномасштабною агресією російської федерації проти України не була виконана в повному обсязі у 2022 році.

Загалом із 63 запланованих Стратегією Рахункової палати на 2019-2024 роки завдань було повністю виконано 11 та частково виконано – 43. Ще 9 завдань залишились невиконаними.

⊗ Також не було досягнуто цільових значень цієї Стратегії. За підсумками 2022 року досягнення результатів, передбачених за сферою «Незалежний

зовнішній фінансовий контроль» Стратегії, визначається індикатором «кількість проведених аудитів відповідності, одиниць». Заплановане значення показника на 2022 рік – 1 одиниця.

Кількість проведених аудитів відповідності

У 2022 році цільового значення показника Стратегії не досягнуто, оскільки здійснення аудитів відповідності можливе після внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату» і затвердження відповідних методологічних документів Рахунковою палатою.

Відтермінування досягнення індикатора «кількість проведених аудитів відповідності, одиниць» спричинене уповільненням у першій половині 2022 року темпу розроблення документів спільно з експертами проекту EU4ACU внаслідок активних військових дій російської федерації на території України.

ⓘ Цільові значення показників «Оцінка за напрямом 31.2 «Слухання про результати аудитів» показника РІ31 «Вивчення аудиторських звітів законодавчим органом влади» Звіту про ефективність управління державними фінансами (PEFA)» та «Оцінка за напрямом 31.3 «Рекомендації законодавчого органу влади» показника РІ31 «Вивчення аудиторських звітів законодавчим органом влади» Звіту про ефективність управління державними фінансами (PEFA)» визначені Стратегією на 2025 рік. Тому зазначені індикатори у 2022 році не підлягають оцінюванню.

16.1. Максимальне наближення методології та практики проведення аудитів до стандартів INTOSAI

У звітному періоді розроблено та затверджено рішенням Рахункової палати від 22.12.2022 № 27-4 оновлену версію Методичного посібника з питань фінансового аудиту та Порядок здійснення Рахунковою палатою фінансового аудиту²⁵.

Зазначені документи сприятимуть забезпеченням високої якості фінансових аудитів, що здійснюються Рахунковою палатою.

²⁵ За новою методологією у 2023 році завершено проведення фінансового аудиту проекту «Програма прискорення приватних інвестицій у сільське господарство», звіт за результатами якого буде розглянуто у II кварталі 2023 року.

Також у 2022 році в рамках реалізації у Рахункової палаті проекту EU4ACU Рахунковою палатою проведено роботу щодо розроблення проектів Методичного посібника з питань аудиту відповідності і Порядку здійснення Рахунковою палатою аудиту відповідності, які базуються на вимогах ISSAI.

Зазначені методологічні документи передані членам Рахункової палати для розгляду і подальшого внесення на засідання Рахункової палати для їх затвердження.

З метою формування у посадових осіб апарату Рахункової палати знань та практичних навичок проведення аудитів відповідності за вимогами міжнародних стандартів експертами проекту підготовлено Програму тренінгу з аудиту відповідності та методичні рекомендації з його проведення для посадових осіб апарату Рахункової палати. Тренінг охоплює всі етапи проведення аудиту відповідності: планування, виконання аудиту, звітування за результатами аудиту та контроль виконання рекомендацій. Теоретичний матеріал розроблений на вимогах стандартів ISSAI та з урахуванням кращих практик. Отримання відповідних навичок передбачається шляхом опрацювання умовних прикладів- ситуацій, наблизених до реалій України. Для участі у тренінгу визначені кандидати у тренери з аудиту відповідності від Рахункової палати.

У рамках проекту EU4ACU з метою розроблення методології для аудиту консолідованих фінансового звіту (з урахуванням оновленої методології проведення фінансового аудиту) наказом Голови Рахункової палати від 23.12.2022 № 64 створено робочу групу з розробки відповідної методології. Розроблення відповідної методології заплановано на 2023 рік.

Розроблену та затверджену протягом 2023 року методологію аудиту консолідованої звітності планується застосувати під час проведення Рахунковою палатою пілотних фінансових аудитів консолідованої фінансової звітності, частину з них із залученням потенційних IT-аудиторів.

16.2. Посилення консультивної (експертної) ролі Рахункової палати як вищого органу аудиту в Україні

Виконання заходів у рамках цього напряму заплановано на 2024 рік.

17. Прозорість бюджету та участь громадян у бюджетному процесі

Загальна мета: підвищення прозорості та доступності інформації про бюджет і розширення можливостей для її аналізу.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за таким показником:

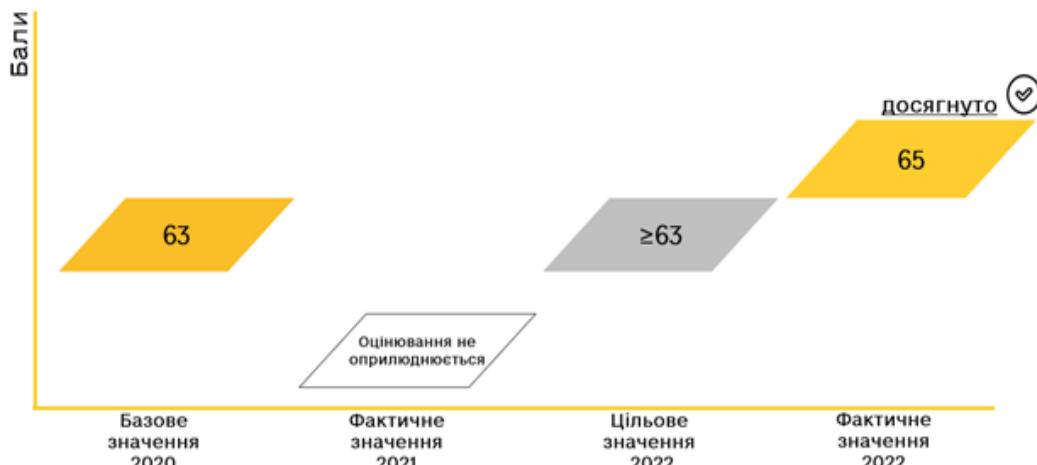
- ✓ **збільшення кількості балів України у рейтингу Open Budget Index.**

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми частини п'ятої статті

28 Бюджетного кодексу України (стосуються оприлюднення інформації про бюджет) в умовах воєнного стану не застосовуються.

Таким чином частина інформації на Державному вебпорталі бюджету для громадян (openbudget.gov.ua) та Єдиному вебпорталі використання публічних коштів (spending.gov.ua) з березня 2022 року також залишається тимчасово недоступною для широкого загалу.

Разом з тим результатом роботи Мінфіну разом з іншими державними органами у сфері забезпечення прозорості державних фінансів та доступу громадськості до інформації про бюджет є посилення позицій України в рейтингу Open Budget Index, який проводиться та оприлюднюється експертами International Budget Partnership кожні два роки.

Кількість балів України у рейтингу Open Budget Index (OBI)

У травні 2022 року оприлюднено результати оцінки рейтингу OBI за 2021 рік, у якій Україна посилила свої позиції порівняно з оцінкою OBI за 2019 рік та отримала 65 балів зі 100 можливих.

Країни з найвищими балами у рейтингу Open Budget Index за результатами оцінки 2021 року (опублікованої у 2022 році)

Таким чином, Україна піднялася з 26 до 23 місця серед 120 країн та закріпилася у групі країн з доступом до істотної інформації (61-80 балів).

17.1. Забезпечення відповідності міжнародним стандартам щодо прозорості бюджету

За підсумками оцінки рейтингу Open Budget Index у 2021 році, опублікованої у 2022 році, Україна входить до групи країн з доступом до істотної інформації.

Також у 2022 році Україна посіла 2 місце з результатом зрілості сфери відкритих даних на рівні 97 %.

Доступ громадськості до всієї публічної інформації у формі відкритих даних, зокрема щодо даних про використання розпорядниками та одержувачами публічних коштів державного та місцевих бюджетів, буде відновлено після завершення воєнного стану²⁶.

З метою забезпечення виконання місцевими державними адміністраціями та виконавчими органами відповідних місцевих рад норм статті 28 Бюджетного кодексу України (як було сказано вище, призупинено на період воєнного стану) щодо оприлюднення прогнозу місцевого бюджету, проекту рішення про місцевий бюджет, рішення про місцевий бюджет, інформації про виконання місцевого бюджету Мінфіном розроблено можливість оприлюднення бюджетних документів, які завантажені в ІАС «LOGICA», на Державному вебпорталі бюджету для громадян (openbudget.gov.ua).

Зазначена можливість оприлюднення доступна з 01.01.2022 для усіх учасників бюджетного процесу, які використовують програмне забезпечення, що взаємодіє через відкритий програмний API-інтерфейс з ІАС «LOGICA».

З метою підвищення рівня поінформованості суспільства щодо функціонування Державного вебпорталу бюджету для громадян у рамках проекту (програми) міжнародної технічної допомоги Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) ГмбХ GIZ в Україні «Ефективне управління державними фінансами III» спільно з державною установовою «Відкріті публічні фінанси» як реципієнтом зазначеної програми міжнародної технічної допомоги та технічним адміністратором Державного вебпорталу бюджету для громадян забезпечено створення п'яти промоційних відеороликів про платформу E-Data, в тому числі про портал openbudget.gov.ua. Забезпечено розробку контенту з дизайном

²⁶ З метою підвищення рівня прозорості та підзвітності в управлінні державними фінансами та, зокрема, зміцнення механізмів громадського контролю за витрачанням розпорядниками бюджетних коштів в Україні створено Державний вебпортал бюджету для громадян (openbudget.gov.ua) та Єдиний вебпортал використання публічних коштів (spending.gov.ua).

Openbudget створений для оприлюднення в зручному форматі бюджетних показників у різних аналітичних розрізах та інформування громадян про основні цілі, завдання та пріоритетні напрями бюджетної політики.

Spending – це офіційний державний вебпортал з відкритими даними про використання розпорядниками та одержувачами публічних коштів державного та місцевих бюджетів. Він надає доступ громадськості до інформації про використання публічних коштів розпорядниками та одержувачами коштів державного і місцевих бюджетів, суб'єктами господарювання державної і комунальної форм власності, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Обидва вебпортали входять до складу платформи відкритих даних у сфері публічних фінансів E-data.

малюнків для просування платформи E-Data та її порталів у соціальних мережах та ЗМІ.

Також спільно з державною установою «Відкриті публічні фінанси» створено Інструкцію для користувачів Державного вебпорталу бюджету для громадян. Проведено 10 публічних онлайн-заходів та онлайн-тренінгів для підвищення обізнаності про платформу E-Data. Розроблено онлайн-курс з навчання, який розміщено на платформі Prometheus: «E-Data: можливості та ефективний контроль за публічними фінансами».

17.2. Забезпечення відкритості та доступності інформації про місцеві бюджети

За цим напрямом Стратегії забезпеченено створення програмного забезпечення «Модуль збору та відображення інформації про показники місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів» інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет», яке забезпечує висвітлення інформації щодо планування та використання коштів місцевих бюджетів і оприлюднює показники місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів. Додатково на вебпорталі (<https://openbudget.gov.ua/>) відображена інформація Казначейства про виконання місцевих бюджетів за підсумками місяця, кварталу та року. Прикладний програмний інтерфейс (API) вебпорталу забезпечує вивантаження даних про показники місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів та підтримує завантаження даних сторонніми інформаційними системами.

18. Інформаційні технології в управлінні державними фінансами

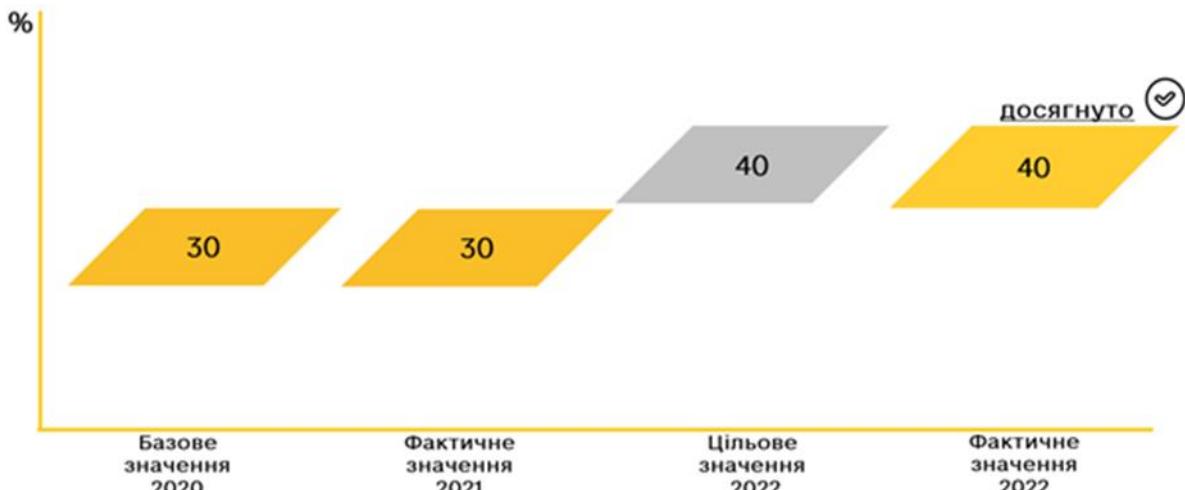

Загальна мета: побудова сучасної та ефективної системи управління інформаційними технологіями для забезпечення підтримки і подальшого цифрового розвитку ефективної та прозорої системи управління державними фінансами.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за таким показником:

✓ **збільшення частки регламентованих інформаційних потоків, які передаються між Мінфіном та центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України, у загальній кількості таких потоків.**

⌚ У 2022 році частка регламентованих інформаційних потоків, які передаються між Мінфіном та ЦОВВ, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України, у загальній кількості таких потоків становила 40 %, що відповідає цільовому значенню Стратегії.

Частка регламентованих інформаційних потоків, які передаються між Мінфіном та центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України, у загальній кількості таких потоків

У рамках регламентації інформаційних потоків у звітному році здійснена специфікація взаємодії між інформаційними системами Мінфіну та Казначейства з використанням сервісу інформаційної взаємодії від 21.02.2022.

Затверджено накази Мінфіну:

- від 20.05.2022 № 145 «Про затвердження Змін до Формату та регламенту обміну інформацією між Міністерством фінансів України та Державною казначейською службою України»;
- від 09.12.2022 № 423 «Про затвердження Змін до Формату та регламенту обміну інформацією між Міністерством фінансів України та Державною казначейською службою України»;
- від 30.06.2022 № 187 «Про затвердження Змін до Порядку обміну інформацією між Міністерством фінансів України та учасниками бюджетного процесу на місцевому рівні».

Крім того, внесено зміни до наказу Мінфіну від 11.03.2008 № 373 (наказами від 10.05.2022 № 136, від 04.07.2022 № 190 та від 26.09.2022 № 299).

Також розроблено методичні рекомендації щодо впорядкування організації та підготовки показників за мережею, штатами і контингентами установ, що фінансуються з місцевих бюджетів областей та міста Києва, в інформаційно-аналітичній системі управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA» від 28.07.2022 та укладено додаткову угоду № 1 від 19.09.2022 до Угоди № 10/13110-05/328 щодо обміну інформацією між Держстатом та Мінфіном від 04.06.2021.

Виконання заходів за напрямами, визначеними в компоненті «Інформаційні технології в управлінні державними фінансами», здійснюється в рамках імплементації Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 № 1467.

Серед пріоритетів на 2023 рік є завершення основних робіт з розробки ІТ-системи для планування та моніторингу виконання бюджету за

підтримки проекту EU4PFM та розробка інтегрованої ІТ-платформи для ведення бухгалтерського обліку у державному секторі.

19. Розвиток управління людськими ресурсами у сфері державних фінансів

Загальна мета: посилення кадрового потенціалу для ефективного формування та реалізації державної політики у сфері державних фінансів.

Прогрес у досягненні запланованих результатів визначається за таким показником:

- ✓ збільшення частки державних службовців, які підвищили рівень професійної компетентності, у загальній кількості державних службовців апарату Мінфіну.

🕒 У 2022 році частка державних службовців, які підвищили рівень професійної компетентності, у загальній кількості державних службовців апарату Мінфіну становила 20 %, що відповідає цільовому показнику.

Частка державних службовців, які підвищили рівень професійної компетентності, у загальній кількості державних службовців апарату Мінфіну

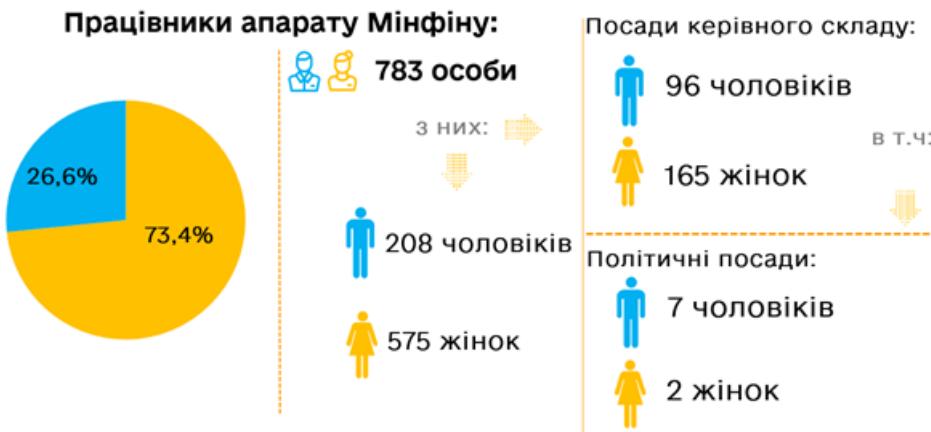
Загалом у звітному році програму підвищення кваліфікації пройшли 247 державних службовців Мінфіну категорії Б та 321 державний службовець Мінфіну категорії В.

Також 100 % працівників апарату Мінфіну у 2022 році займалися самоосвітою.

Найбільш актуальними видами професійного навчання для фахівців Мінфіну були тематичні короткострокові семінари та професійні програми підвищення кваліфікації, які корелювалися з такими професійними компетентностями, як: професійні знання, цифрова грамотність, сприйняття змін. Популярними були такі тематики: європейська та євроатлантична інтеграція України, безпека в цифровому середовищі, управління фінансовими ризиками, сприйняття змін та інновацій, реформи в Україні тощо.

19.1. Запровадження стратегічного підходу та підвищення ефективності управління людськими ресурсами у сфері державних фінансів

За підсумками 2022 року у Мінфіні збільшено чисельність жінок, що обіймають керівні посади, на 1 %.

Загалом станом на 31.12.2022 загальна кількість працівників апарату Мінфіну становила 783 особи (575 жінок та 208 чоловіків).

При цьому станом на 31.12.2022 посади керівного складу обіймали 165 жінок та 96 чоловіків.

У 2022 році 251 працівник Мінфіну взяв участь в опитуванні щодо визначення рівня емоційної залученості, задоволеності умовами державної служби та потреб у професійному розвитку працівників. Під час опитування більше 60 % респондентів відмітили зростання підтримки колег та керівника в умовах воєнного стану. 88 % респондентів відчувають силу, щоб продовжувати працювати. Водночас майже 46 % опитаних відмітили зростання навантаження. 63 % респондентів – це державні службовці, які працюють у Мінфіні більше 5 років.

У Держаудитслужбі для вивчення рівня задоволеності умовами державної служби, заінтересованості працівників у результатах своєї праці та досягненні стратегічних цілей у вересні 2022 року проведено анонімне опитування працівників апарату у форматі анкети Google Forms. Усього в опитуванні взяла участь 341 особа, що становить 76 % від кількості фактично працюючих працівників апарату Держаудитслужби станом на 01.09.2022.

У Держмитслужбі протягом 23.12.2021-21.01.2022 проведено опитування щодо визначення рівня залученості персоналу апарату Держмитслужби та її територіальних органів. Участь в опитуванні взяли 3670 посадових осіб митних органів. Також у III кварталі 2022 року (12-22.09.2022) проведено пуль-опитування з окремих аспектів залученості персоналу Держмитслужби (апарат та територіальні органи). Участь в опитуванні взяли 4252 посадові особи, що становить 41,6 % від фактичної чисельності працівників. Узагальнена інформація подається керівництву Держмитслужби.

У ДПС у 2022 році з метою розробки документа, що описує корпоративну культуру, створено анкету (опитувальник) та організовано відповідне опитування працівників ДПС. Okрім цього, проведено опитування

новопризначених працівників органів ДПС щодо проходження процесу адаптації.

Також протягом 2022 року працівниками Казначейства взято участь в опитуванні щодо:

- якості, ефективності та рівня організації основних робочих процесів і шляхів їх можливої оптимізації в органах влади;
- рівня задоволеності умовами державної служби в частині врахування у кадровій політиці принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- особливостей організації роботи та оплати праці державних службовців в умовах воєнного стану;
- перебігу та результатів реформи системи професійного навчання державних службовців в умовах воєнного стану.

19.2. Підвищення рівня професійної компетентності працівників фінансової системи

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1202-р «Про утворення Державного податкового університету» та наказом Мінфіну від 01.11.2021 № 574 «Деякі питання утворення Державного податкового університету» забезпечено утворення Державного податкового університету з віднесенням його до сфери управління Мінфіну.

Наказом Державного податкового університету від 09.08.2022 № 667 введено в дію Стратегію розвитку Державного податкового університету на 2022-2027 роки.

Разом з тим наказом Державного податкового університету від 05.03.2022 № 249 заклад вищої освіти був переміщений з міста Ірпінь, на території якого тривали бойові дії.

Відповідно до Меморандуму про імплементацію елементів дуальної освіти від 20.06.2019 між Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ), Університетом державної фіiscalної служби України, благодійним фондом «Київська школа економіки» (KSE), Державною податковою службою України на базі Головного управління ДПС у м. Києві функціонує проект «Дуальна освіта: нова форма підготовки кадрів для органів ДПС». За час дії проекту в Головному управлінні ДПС у м. Києві було працевлаштовано на конкурсній основі 60 студентів: 47 студентів Державного податкового університету та 13 студентів Київського національного економічного університету.

Водночас Державним податковим університетом у 2022 році розпочато реалізацію навчання за дуальною формою на освітній програмі «Державний аудит; судово-економічна експертиза у фінансових розслідуваннях» за спеціальністю «Облік і оподаткування». Кількість здобувачів вищої освіти, які прийняті на навчання за державним замовленням у 2022 році, становить 40 осіб.

Загалом кількість здобувачів вищої освіти, які вступили на навчання за дуальною освітою у 2019–2022 роках до Державного податкового університету, станом на 01.09.2022 становила 103 особи.

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД СТАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ТА ДОСЯГНЕННЯ ІНДИКАТОРІВ СТРАТЕГІЇ

I. ДОТРИМАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ У СЕРЕДНЬОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ:

ЗАХОДИ 50*

13 виконано
у 2022 році

*9 зі строком
виконання у
2023-2025 роках

ІНДИКАТОРИ 10*

5 досягнуто у 2022 році

*1 індикатор наразі неможливо
розрахувати*
(у зв'язку з призупиненням ведення рейтингу Doing
Business)

II. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗПОДІЛУ РЕСУРСІВ НА РІВНІ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ:

ЗАХОДИ 60*

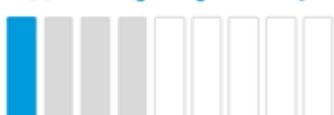

14 виконано
у 2022 році

*18 зі строком
виконання у
2023-2025 роках

ІНДИКАТОРИ 9*

1 досягнуто у 2022 році

*5 індикаторів не підлягають
оцінюванню у 2022 році або
неможливо розрахувати*

(у зв'язку з тим, що цільові значення в Стратегії не
встановлені для 2022 року (визначені з пізнішого
періоду), а також у зв'язку з обставинами в осіннього
часу.)

III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО ТА МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ:

ЗАХОДИ 46*

16 виконано
у 2022 році

*16 зі строком
виконання у
2023-2025 роках

ІНДИКАТОРИ 14*

4 досягнуто у 2022 році

*4 індикатори не підлягають
оцінюванню у 2022 році або
неможливо розрахувати*

(у зв'язку з тим, що цільові значення в Стратегії не
встановлені для 2022 року (визначені з пізнішого
періоду), а також у зв'язку з обставинами в осіннього
часу.)

IV. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ПІДЗВІТНОСТІ В УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ:

ЗАХОДИ 7*

2 виконано
у 2022 році

2* зі строком
виконання у
2023-2024 роках*

ІНДИКАТОРИ 2

2 досягнуто у 2022 році

V. РОЗВИТОК УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ:

ЗАХОДИ 8*

5 виконано
у 2022 році

1* зі строком
виконання у
2023 році

ІНДИКАТОРИ 1

1 досягнуто у 2022 році

ДОДАТОК 1. СТАН ДОСЯГНЕННЯ ІНДИКАТОРІВ СТРАТЕГІЇ У 2022 РОЦІ

Показник результату	Цільове значення 2022 р.	Фактичне значення 2022 р.	Стан досягнення
I. ДОТРИМАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ У СЕРЕДНЬОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ			
1. Податкова система			
Частка судових справ з податкових спорів, вирішених судами на користь органів ДПС, у загальній кількості судових спорів, розглянутих судами різних інстанцій, відсотків	51,9	71,4	Досягнуто.
Рівень задоволеності платників податків послугами ДПС за результатами періодичних опитувань, балів (за шестибальною шкалою) або відсотків	4,44 або 74	5,05	Досягнуто.
Час, витрачений платниками податків на подання звітності та сплату податків, годин на рік	295	-	Оцінити не вбачається можливим, оскільки показник розраховувався рейтингом Doing Business, який наразі призупинений.
2. Митна система			
Часові витрати для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на проходження митних процедур (середній час митного оформлення товарів, щодо яких Автоматизованою системою аналізу та управління ризиками (АСАУР) не генерувався перелік митних формальностей) у режимі:			Не досягнуто. Недосягнення показника викликано воєнним станом, а також нормами, передбаченими чинним законодавством (затримки у митному оформленні товарів спричинені, зокрема, спрацюванням сигналу повітряної тривоги у зоні діяльності митного органу; відсутність електричного струму; пропускна спроможність пунктів пропуску у зв'язку зі зміною логістичних маршрутів постачання товарів в Україну; виконання посадовими особами митних органів митних формальностей, визначених за результатами застосування автоматизованої системи управління ризиками, які є обов'язковими до виконання, тощо)
експорту, хвилин	45	49	Не досягнуто.
імпорту, хвилин	89	110	Не досягнуто.
транзиту, хвилин	30	36	Не досягнуто.

3. Управління фіiscalьними ризиками та державними активами

Відображення фіiscalьних ризиків, що матеріалізувалися, у реєстрі фіiscalьних ризиків, відсотків	100	87	Не досягнуто. Недосягнення цільового значення пояснюється, серед іншого, наявністю невизначеності щодо тривалості та наслідків бойових дій, а також відсутністю повної поточної статистичної інформації. Висока невизначеність щодо макроекономічних прогнозів та відсутність повного обсягу статистичної інформації в умовах війни призводить до того, що оцінка впливу відхилень макроекономічних показників на показники державного бюджету має низьку релевантність.
Відхилення між фактичними та плановими показниками надходжень частини чистого прибутку і дивідендів до державного бюджету внаслідок матеріалізації фіiscalьних ризиків, відсотків	5	3,5	Досягнуто.

4. Управління боргом

Співвідношення державного боргу до валового внутрішнього продукту, відсотків	51	71,6	Не досягнуто. Відхилення фактичного показника 2022 року від планового пояснюється впливом війни на стан державних фінансів, оскільки цільові показники Стратегії, у тому числі щодо рівня державного боргу, встановлювались до початку повномасштабних воєнних дій
Частка довгострокового пільгового фінансування, залученого від МФО та іноземних держав для реалізації інвестиційних проектів, у загальному обсязі державного боргу, відсотків	6,5	6,6	Досягнуто.

5. Управління ліквідністю

Співвідношення суми абсолютних значень відхилень помісячних прогнозів до обсягу вихідних потоків з єдиного казначейського рахунка, відсотків	6	11,1	Не досягнуто. Недовиконання показника у 2022 році обумовлене суттєвою волатильністю ресурсної частини бюджету у період війни та складністю із оцінкою обсягів непередбачуваних видатків, а також відтермінування
--	---	------	--

впровадження положень постанови Уряду від 30.08.2022 № 970 до завершення воєнного стану.

Співвідношення бюджетної заборгованості до фактичних видатків загального фонду державного бюджету, відсотків	3	0,4	Досягнуто.
ІІ. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗПОДІЛУ РЕСУРСІВ НА РІВНІ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ			
6. Макроекономічне і бюджетне прогнозування та стратегічне планування			
Частка головних розпорядників бюджетних коштів, які щороку актуалізують і публікують плани своєї діяльності на середньостроковий період, відсотків	50	-	В умовах призупинення середньострокового бюджетного планування, а також у зв'язку з іншими причинами, пов'язаними з військовою агресією російської федерації проти України, об'єктивно оцінити досягнення зазначених показників у 2022 році не вбачається можливим.
Частка головних розпорядників бюджетних коштів, які щороку забезпечують публічне представлення звітів про виконання планів своєї діяльності на середньостроковий період, відсотків	50	-	В умовах призупинення середньострокового бюджетного планування, а також у зв'язку з іншими причинами, пов'язаними з військовою агресією російської федерації проти України, об'єктивно оцінити досягнення зазначених показників у 2022 році не вбачається можливим.
Відхилення між прогнозними та фактичними показниками номінального валового внутрішнього продукту, відсотків	4	-3,3	Досягнуто.
Відхилення між прогнозними та фактичними показниками податкових доходів зведеного бюджету, відсотків	4	-16,6	Не досягнуто. Цільове значення індикатора не досягнуто у зв'язку зі зменшенням податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів в умовах війни. Більшість промислових підприємств Сходу та Півдня України зазнали масштабних руйнувань виробничих комплексів. Підприємницька діяльність на багатьох територіях України була призупинена або релокована зі зменшенням обсягів виробництва.

Також у 2022 році у зв'язку з необхідністю підтримки українського бізнесу були впроваджені податкові заходи, які також мали вплив на податкові надходження.

7. Середньострокове бюджетне планування

Відхилення бюджетних показників на плановий рік, передбачених Бюджетною декларацією, від відповідних показників, затверджених Бюджетною декларацією попереднього року, відсотків

- - -

Індикатор не підлягає оцінюванню у 2022 році. Цільове значення показника визначено Стратегією, починаючи з 2023 року.

8. Програмно-цільовий метод

Частка видатків та надання кредитів з державного бюджету, охоплених оглядами витрат у відповідному році, відсотків

не менше
5

У 2022 році у зв'язку з повномасштабним вторгненням російської федерації в Україну та запровадженням воєнного стану не приймалося рішення Уряду України щодо проведення оглядів витрат.

Частка головних розпорядників коштів державного бюджету, які переглянули свої бюджетні програми відповідно до нових підходів, відсотків

- - -

Індикатор не підлягає оцінюванню у 2022 році. Цільове значення показника визначено Стратегією, починаючи з 2023 року.

9. Міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація

Зміна фактичного обсягу трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам за звітний період до затвердженого планового показника, відсотків

не більше
1

-29,4

Не досягнуто.

В умовах воєнного стану та тимчасової окупації російською федерацією частини територій України першочергово видатки спрямовувалися на забезпечення обороноздатності України, а також забезпечення усіх соціальних зобов'язань держави. У зв'язку з цим було здійснено перерозподіл міжбюджетних трансфертів до резервного фонду державного бюджету в сумі 34,7 млрд грн для спрямування, зокрема, на потреби оборони та безпеки.

Частка доходів місцевих бюджетів (без урахування трансфертів) у зведеному бюджеті України, відсотків

24,5

19,0

Не досягнуто.

Відхилення фактичного показника від планового пояснюється тим, що у 2022 році темп приросту доходів місцевих бюджетів

України був значно меншим за темп приросту доходів зведеного бюджету України. Це спричинено, зокрема, зміною параметрів Державного бюджету України на 2022 рік за доходами та перевиконанням їх в умовах воєнного стану та постійно зростаючої потреби в ресурсах, а також зарахуванням до доходів державного бюджету грантів, наданих міжнародними партнерами для підтримки і збалансування бюджету.

ІІІ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО ТА МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

10. Система публічних закупівель

Частка органом фінансового моніторингів проведених державного контролю процедур закупівель на підставі автоматичних ризик-індикаторів у загальний кількості проведених моніторингів процедур закупівель, відсотків	30	1,4	Не досягнуто. Відхилення викликано відбором в умовах воєнного стану процедур закупівель переважно за підставою «Виявлені органом державного фінансового контролю ознаки порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель в інформації, оприлюдненій в електронній системі закупівель» з урахуванням особливостей в період воєнного стану (зміни порогових значень та відповідно алгоритмів розрахунку згідно з законодавством та застосування процедури «відкриті торги з особливостями») та потреби здійснювати моніторинг закупівель з урахуванням інформації, яка не має машиночитанного формату в електронній системі закупівель.
Підвищення середнього показника участі в конкурентних процедурах закупівель, учасників	2,8	2,5	Не досягнуто. Зменшення кількості учасників таких закупівель пов'язане з повномасштабною збройною агресією російської федерації проти України. Через воєнні дії виникла постійна загроза знищенню важливої інфраструктури

					суб'єктів господарювання, довелось змінювати логістичні ланцюги, виникли проблеми з сировиною, а також нестачею персоналу, що пов'язано з вимушеною міграцією та мобілізацією.
Підвищення показника спрощених учасників	середнього участі в закупівлях,	1,95	1,6	Не досягнуто.	Зменшення кількості учасників таких закупівель теж є наслідком повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України.
Зменшення частки скасованих процедур закупівлі (визнання їх такими, що не відбулися), відсотків	25	44	Не досягнуто.	Відхилення фактичних показників від планових обумовлено зміною потреб замовників у зв'язку з введенням правового режиму воєнного стану та необхідністю ліквідації наслідків ведення активних бойових дій на відповідних територіях; перерозподілом коштів державного та місцевих бюджетів; різкими змінами цін.	
11. Управління державними інвестиціями					
Покращення якості підготовки державних інвестиційних проектів (частка державних інвестиційних проектів, які відповідають визначенім критеріям для участі у відборі Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів, у загальній кількості державних інвестиційних проектів, поданих головними розпорядниками бюджетних коштів до Мінекономіки), відсотків	92	-	Vнаслідок початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України ГРК були позбавлені можливості подати до 01.03.2022 до Мінекономіки державні інвестиційні проекти.		
Вибірка державних капітальних вкладень, передбачених для реалізації державних інвестиційних проектів, відсотків плану	98	-	Vнаслідок початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України ГРК були позбавлені можливості подати до 01.03.2022 до Мінекономіки державні інвестиційні проекти.		
12. Бухгалтерський облік у державному секторі					
Частка удосконалених національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в	40	40	Досягнуто.		

державному секторі відповідно до IPSAS, відсотків

13. Казначейське обслуговування державних коштів

Рівень підключення учасників бюджетного процесу до системи дистанційного обслуговування Казначейства, відсотків

14. Система державного внутрішнього фінансового контролю

Рівень упровадження державними органами рекомендацій за результатами внутрішніх аудитів (повністю або частково, без урахування рекомендацій, щодо яких не настав строк виконання), відсотків

Не досягнуто.

В окремих випадках невиконання показника було зумовлене об'єктивними причинами воєнного стану (зокрема, розташування підприємств / установ на тимчасово непідконтрольній території, в районі активних бойових дій, знищення документів, зміна графіка роботи та відповідно збільшення часу, необхідного на впровадження рекомендацій, тощо).

Рівень упровадження державними органами рекомендацій центрального підрозділу гармонізації Мінфіну, відсотків

Досягнуто.

15. Державний фінансовий контроль

Кількість інспектувань, за якими виявлено втрати фінансових ресурсів, у загальній кількості проведених інспектувань, відібраних на підставі ризик-орієнтованого відбору, відсотків

Досягнуто.

16. Незалежний зовнішній фінансовий контроль

Кількість проведених аудитів одиниць відповідності,

0

Не досягнуто.

Відтермінування досягнення індикатора спричинене уповільненням у першій половині 2022 року темпу розроблення документів спільно з експертами проекту EU4ACU внаслідок активних військових дій російської федерації на території України.

Оцінка за напрямом 31.2 "Слухання про результати аудитів" показника

- -

Індикатор не підлягає оцінюванню у 2022 році. Цільове значення показника визначено

P131 "Вивчення аудиторських звітів законодавчим органом влади" Звіту про ефективність управління державними фінансами (PEFA)	-	-	Стратегією, починаючи з 2025 року.
Оцінка за напрямом 31.3 "Рекомендації законодавчого органу влади" показника P131 "Вивчення аудиторських звітів законодавчим органом влади" Звіту про ефективність управління державними фінансами (PEFA)	-	-	Індикатор не підлягає оцінюванню у 2022 році. Цільове значення показника визначено Стратегією, починаючи з 2025 року.
IV. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ПІДЗВІТНОСТІ В УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ			
17. Прозорість бюджету та участь громадян у бюджетному процесі			
Кількість балів України у не менше рейтингу Open Budget Index (OBI)	65	63 балів	Досягнуто. Показник за 2021 рік, опублікований у 2022 році)
18. Інформаційні технології в управлінні державними фінансами			
Частка регламентованих інформаційних потоків, які передаються між Мінфіном та центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів, у загальній кількості таких потоків, відсотків	40	40	Досягнуто.
V. РОЗВИТОК УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ			
19. Розвиток управління людськими ресурсами у сфері державних фінансів			
Частка державних службовців, які підвищили рівень професійної компетентності, у загальній кількості державних службовців апарату Мінфіну, відсотків	20	20	Досягнуто.

ДОДАТОК 2. СТАН ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ЗАХОДІВ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ У 2022 РОЦІ

Найменування заходу	Відповіальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання	Стан виконання
I. ДОТРИМАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ У СЕРЕДНЬОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ				
1. Податкова система				
1.1. Підвищення ефективності податкового адміністрування та якості обслуговування платників податків				
1. Виконання плану заходів щодо реалізації концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну податкову політику	ДПС Мінфін	надано звіт про стан виконання плану заходів	I квартал 2022 р.	Виконано. Звіт про стан виконання Плану заходів щодо реалізації концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну податкову політику, затвердженого розпорядженням Уряду від 05.07.2019 № 542-р (із змінами), за 2021 рік надіслано Кабінетові Міністрів України листом ДПС від 17.12.2021 № 420/3/99-00-01-03-01-03 та Мінфіну листом ДПС від 13.07.2022 № 1070/4/99-00-01-03-01-04.
2. Розроблення стратегії управління щодо дотримання податкової дисципліни («комплаєнса») з визначенням сегментів платників податків та ризиків для кожного сегмента, підходів до зменшення ризиків та підготовкою відповідних планів дій	ДПС Мінфін	прийнято відповідні нормативно-правові акти	I квартал 2022 р.	Виконується. У 2022 році проведено робочі онлайн-зустрічі між фахівцями ДПС та експертами проекту EU4PFM, на яких обговорено ключові положення проекту Комплаєнс-стратегії. Також ДПС проведено онлайн-зустріч з міжнародними експертами Офісу технічної допомоги (ОТД) Департаменту казначейства США, в ході якої отримано практичні консультації щодо організації роботи з реалізацією стратегії комплаєнсу, сфери управління ризиками та основних правил заповнення робочої таблиці аналізу прогалин щодо управління комплаєнс ризиками. Проект Комплаєнс-стратегії на стадії доопрацювання та узгодження з міжнародними експертами.

<p>3. Підвищення інституційної спроможності ДПС у частині виявлення та запобігання загрозам зовнішнього та внутрішнього втручання у роботу баз даних та інформаційних ресурсів ДПС</p>	<p>ДПС Мінфін</p>	<p>упроваджено засіб інформаційної безпеки для здійснення контролю та моніторингу адміністрування ДПС баз даних та інформаційних ресурсів, що використовуються для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів</p>	<p>I квартал 2022 р.</p>	<p>Виконується. Відповідно до заходу 4 пункту 1 постанови Уряду України від 12.03.2022 № 263 «Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану» впровадження засобу інформаційної безпеки для здійснення контролю та моніторингу адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів було тимчасово призупинено.</p>
<p>4. Запровадження електронної документальної перевірки ("е-аудит") великих платників податків</p>	<p>Мінфін ДПС</p>	<p>прийнято відповідні нормативно-правові акти, введено в експлуатацію відповідне програмне забезпечення</p>	<p>IV квартал 2024 р.</p>	<p>Строк виконання не настав.</p>
				<p>22.06.2022 у ДПС відбулася презентація технічного опису стандартного аудиторського файлу SAF-T UA для розробників та постачальників ERP систем та програм бухгалтерського обліку.</p> <p>29.07.2022 на вебпорталі ДПС у рубриці «Головна>Електронна звітність» розміщена вкладка «XSD (визначення схеми XML) для стандартного аудиторського файлу SAF-T UA» з можливістю вивантаження файлу платниками податків.</p> <p>Також у 2022 році здійснювалось доопрацювання ITC «Електронний кабінет» з метою розширення можливості ITC щодо приймання та зберігання SAF-T UA.</p> <p>Для реалізації подальших етапів Концепції на розгляд Верховної Ради України Урядом внесено проекти законів України: «Про внесення змін до</p>

					Податкового кодексу України щодо впровадження електронних перевірок (е-аудит)» (реєстр. № 6255) та «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (реєстр. № 6256). Запропонованими змінами встановлюється обов'язкове подання платниками податків до органів ДПС SAF-T файлу протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року. Такий обов'язок виникає у великих платників податків з 01.01.2025, а в платників ПДВ – з 01.01.2027.
5. Проведення дослідження рівня задоволеності платників податків послугами ДПС	ДПС Мінфін	опубліковано звіт щодо проведеного дослідження	щороку	Виконується щороку (Виконано в частині проведення опитування у 2022 році). Загальнонаціональне опитування платників податків щодо ставлення платників до органів ДПС у 2022 році проводилось з 29.11.2022 до 18.12.2022. 30.12.2022 затверджено План заходів щодо удосконалення системи обслуговування платників податків за результатами всеукраїнського онлайн-опитування платників. Інформацію про результати проведеного опитування опубліковано на вебпорталі ДПС: https://tax.gov.ua/media-tsentr/prezentatsiyini-materiali/654759.html	
6. Подальше наближення податкового законодавства до законодавства ЄС	Мінфін ДПС	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України проекти відповідних законів	у строки, визначені законодавством	Строк виконання не настав. За результатами спільної роботи фахівців Мінфіну, міжнародного та національних експертів щодо наближення національного законодавства до	

законодавства ЄС Мінфіном отримано висновок Генерального директорату з питань податків та митного союзу Європейської Комісії щодо імплементації положень Директиви Ради 2006/112/ЄС від 28.11.2006 про спільну систему податку на додану вартість до національного податкового законодавства (лист ЄК від 25.01.2021 № Ares (2021)592349). Згідно з висновком ЄК національне податкове законодавства України в частині ПДВ в цілому відповідає законодавству ЄС, зокрема статті 353 та Додатку XXVIII до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

З 01.01.2022 та 01.03.2022 набули чинності зміни до Податкового кодексу України (Закон України від 30.11.2021 № 1914-IX), якими збільшено ставки акцизного податку на спирт етиловий та інші спиртові дистилляти, алкогольні напої, пиво. Також Законом № 1914-IX змінено підходи до визначення одиниці виміру ставки акцизного податку на пиво. Ці зміни наближають українське законодавство до положення статті 3 Директиви Ради 92/83/ЄЕС від 19.10.1992 щодо гармонізації структур акцизних зборів на спирт та алкогольні напої, в якій встановлено, зокрема, що акцизний податок, що справляється з пива, встановлюється залежно від фактичної міцності готової продукції.

Крім того, пунктом 17 підрозділу 5 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України передбачено поступове підвищення специфічних ставок

акцизного податку та мінімального акцизного податкового зобов'язання зі сплати акцизного податку з тютюнових виробів до 2025 року (кожний рік на 20 відсотків).

Такі зміни спрямовані до наближення ставок, встановлених законодавством України, до ставок, визначених у положеннях Директиви ЄС 2011/64/ЄС від 21.06.2011 щодо структури та ставок акцизів на тютюнові вироби.

На виконання норм Закону № 1914-IX затверджено наказ Мінфіну від 06.10.2022 № 318 «Про внесення змін до форми Звіту про обсяги імпорту неферментованої (непереробленої) тютюнової сировини, обсяги придбаної тютюнової сировини в осіб, які виробляють тютюнову сировину на митній території України, обсяги виробництва, реалізації виробникам тютюнових виробів та експорту ферментованої (переробленої) тютюнової сировини».

У 2022 році Мінфіном розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу в частині акцизного податку». З метою наближення українського законодавства до норм законодавства ЄС законопроектом передбачається:

- надання визначення «проміжні продукти» та встановлення на них ставки акцизного податку на рівні із винами ігристими та винами газованими;

				- технічне уточнення поняття «середньозважена ціна продажу сигарет», а саме включення до неї усіх податків з огляду на зауваження, висловлені у листі Генерального директорату з питань податків та митного союзу Європейської Комісії (DG TAXUD of The European Commission); - запровадження графіка підвищення ставок акцизного податку на пальне до рівня, передбаченого Директивою 2003/96/ЄС.
7. Удосконалення правил контролю за трансфертним ціноутворенням у межах виконання Плану заходів протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування (BEPS)	Мінфін ДПС	прийнято відповідні нормативно-правові акти	IV квартал 2024 р.	<p>1.2. Розширення бази оподаткування</p> <p>Строк виконання не настав.</p> <p>З метою удосконалення правил трансфертного ціноутворення в межах подальшої імплементації Плану заходів з протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування (BEPS) з урахуванням рекомендацій ОЕСР, а також міжнародного досвіду оподаткування Мінфіном здійснюється розробка проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення правил трансфертного ціноутворення та процедури взаємного узгодження». Також наказом Мінфіну від 18.01.2022 № 19 (зареєстровано в Мін'юсті від 16.06.2022 за № 662/37998) затверджено Порядки встановлення відповідності умов контролюваної операції щодо сировинних товарів принципу «витягнутої руки».</p>
8. Забезпечення створення умов для приєднання	Мінфін ДПС	розроблено нормативно-правові	IV квартал 2022 р.	Виконано.

України до багатосторонньої угоди про автоматичний обмін фінансовою інформацією	Національний банк (за згодою)	акти, необхідні для підписання багатосторонньої угоди про автоматичний обмін фінансовою інформацією	19.08.2022 ДПС як компетентний орган України приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (Багатостороння угода МСАА CRS). Оригінал підписаної в. о. Голови ДПС Декларації про приєднання до Багатосторонньої угоди МСАА CRS разом з додатками до неї надіслано дипломатичними каналами до Секретаріату ОЕСР. Водночас з метою забезпечення відповідності норм національного законодавства вимогам Стандарту CRS Мінфін розробив проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки», який схвалено Урядом 14.10.2022 та зареєстровано у Верховній Раді України від 17.10.2022 за № 8131. Законопроект прийнято в першому читанні 16.11.2022 ²⁷ .	
9. Забезпечення створення умов для приєднання України до багатосторонньої угоди про автоматичний обмін міждержавними звітами	Мінфін ДПС	проведено Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) оцінку щодо конфіденційності, послідовності та належних умов	IV квартал 2024 р.	Строк виконання не настав. 03.11.2023 ДПС як компетентний орган України приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін звітами в розрізі країн (далі – Багатостороння угода МСАА CbC). Оригінал підписаної в. о. Голови ДПС Заяви про приєднання до МСАА CbC разом з додатками до неї

²⁷ 20.03.2023 Верховною Радою України схвалено закон в цілому. 21.04.2023 закон підписаний Президентом України.

		використання інформації; підписано багатосторонню угоду про автоматичний обмін міждержавними звітами	надіслано дипломатичними каналами до Секретаріату ОЕСР. Також затверджено наказ Мінфіну від 13.05.2022 №139 «Про затвердження плану заходів з реалізації Державною податковою службою України положень Податкового кодексу України щодо автоматичного обміну звітами в розрізі країн міжнародних груп компаній». Наказом впорядковано заходи для реалізації механізму автоматичного обміну міждержавними звітами з урахуванням експертної оцінки і рекомендацій Організації економічного співробітництва та розвитку. 22.07.2022 ДПС укладено договір № 2022/4-3-207 про закупівлю послуг з розробки програмного забезпечення «Підсистема «Автоматичний обмін податковою інформацією» як складова ІКС «Міжнародний автоматичний обмін інформацією».
10. Створення умов для оптимізації податкового навантаження за допомогою механізму уникнення подвійного оподаткування	Мінфін	підготовлено проекти міжнародних договорів України з Катаром, Ліхтенштейном, Чорногорією та Японією про	IV квартал 2024 р. Строк виконання не настав. У зв'язку з воєнним станом проведення переговорів з Ліхтенштейном, Чорногорією та Японією з метою узгодження проектів двосторонніх міжнародних договорів тимчасово призупинено.

		уникнення подвійного оподаткування		Разом з тим протокол між Урядом України та Урядом Держави Катар про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Держави Катар про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи вчинено 02.09.2021 у м. Київ. Наразі здійснюються внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання ним чинності. Зокрема, з метою ратифікації вказаного Протоколу розроблено відповідний законопроект, який схвалено Урядом 02.12.2022 (розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2022 № 1085-р) та зареєстровано у Верховній Раді України 05.12.2022 № 0180 ²⁸ .
11. Запровадження правил оподаткування контролюваної іноземної компанії	Мінфін ДПС	прийнято відповідні нормативно-правові акти	I квартал 2022 р.	Виконано. Затверджено форми Звіту про контролювані іноземні компанії (КІК), Скороченого звіту про КІК, Порядок заповнення Звіту (наказ Мінфіну від 25.08.2022 № 254, зареєстрований в Мін'юсті 11.10.2022 за № 1219/38555), Порядок проведення перевірки контролюючої особи (наказ Мінфіну від 01.11.2022 № 360, зареєстрований в Мін'юсті 18.11.2022 за № 1432/38768). Наказ набув чинності з 02.12.2022.
12. Перегляд екологічного податку	Мінфін ДПС Міндовкілля	прийнято відповідні нормативно-правові акти	I квартал 2022 р.	Виконано. Відповідно до норм Податкового кодексу України з 01.01.2022 набули чинності такі зміни щодо екологічного податку: - проведено індексацію ставок екологічного податку (крім ставок за видиди двоокису вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

²⁸ 10.04.2023 Верховна Рада України ратифікувала відповідний Протокол.

забруднення, за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти та за розміщення відходів) з урахуванням індексу споживчих цін у 2020 році (105 %);
- підвищено ставку екологічного податку за викиди двоокису вуглецю в атмосферне повітря з 10 до 30 грн/тонну;
- збільшено ставки екологічного податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти в 2,4 раза у 2022 році та підвищено їх у 8 разів до 2025 року (поступово);
- збільшено ставки екологічного податку за розміщення відходів на 10 %.

Водночас Законом України від 13.12.2022 № 2836-XI «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо сприяння відновленню енергетичної інфраструктури України» на період воєнного стану та протягом 30 календарних днів після його завершення в цілях оподаткування екологічним податком не вважаються стаціонарними джерелами забруднення електрогенераторні установки, що класифікуються за кодом 8502 УКТ ЗЕД. Також на період воєнного стану (до 31 грудня року, в якому припинено чи скасовано воєнний стан), відповідно до Закону України від 24.03.2022 № 2142-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану» не нараховується та не сплачується екологічний податок платниками цього податку, зареєстрованими за місцем розміщення стаціонарних джерел забруднення, за

утворення радіоактивних відходів та тимчасове зберігання радіоактивних відходів на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, та на територіях, тимчасово окупованих російською федерацією.

2. Митна система

2.1. Посилення інституційної спроможності митних органів

13. Виконання плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику	Держмитслужба Мінфін	надано звіт про стан виконання плану заходів	I квартал 2022 р.	Виконано. Інформація про стан виконання Плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику за 2021 рік, надіслана Кабінетові Міністрів України листом Держмитслужби від № 08-1/08-01/3/11332.
14. Реалізація експериментального проекту щодо тестування посадових осіб митних органів з питань кваліфікації та благонадійності	Мінфін Держмитслужба	розроблено та впроваджено програми з тестування; проведено тестування; підготовлено звіт про реалізацію експериментального проекту та пропозиції щодо необхідності удосконалення законодавства	I квартал 2022 р.	Виконано. Експериментальний проект з тестування посадових осіб митних органів імплементувався Мінфіном разом з Держмитслужбою, НАДС за сприяння Посольства США та Представництва Міжнародної Організації з Міграції в Україні, із залученням експертів, що мають міжнародний та український досвід кадрових реформ та оцінки професійності та доброчесності персоналу органів державної влади. Загалом тестування пройшли 9048 посадових осіб Держмитслужби у всіх регіонах. Результати тестування враховано під час переведення посадових осіб до митниць як відокремлених підрозділів у рамках переходу Держмитслужби до роботи у форматі єдиної юридичної особи та лягли в основу перегляду концепції професійної підготовки та підвищення кваліфікації в Держмитслужбі.

Звіт про реалізацію експериментального проекту направлено Кабінетом Міністрів України листом Мінфіну від 27.10.2021 № 34040-02-3/32796.

З метою законодавчого врегулювання процедури атестації посадових осіб митних органів, посилення та підтримання на належному рівні їх кваліфікації і доброчесності, посилення кадрового потенціалу Держмитслужби Мінфіном спільно з Держмитслужбою підготовлено проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо атестації посадових осіб митних органів» (реєстр. № 6490 від 30.12.2021).

Законопроект включено до порядку денного Верховної Ради України від 06.09.2022 № 2557-IX разом з проектом Закону України «Про внесення зміни до Митного кодексу України щодо запровадження атестації посадових осіб митних органів» (реєстр. № 6490-1 від 18.01.2022)²⁹, внесеним народними депутатами України Гетманцевим Д. О., Совою О. Г. та Ковальчуком О. В.

Строк виконання не настав.

Розвиток митної інфраструктури та забезпечення митних органів сучасними технічними засобами для здійснення митного контролю передбачено Планом заходів з облаштування пріоритетних пунктів пропуску на 2021-2023 роки, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 246-р.

15. Розвиток митної інфраструктури та забезпечення митних органів сучасними технічними засобами для здійснення митного контролю відповідно до плану заходів з облаштування пріоритетних пунктів

Держмитслужба
Мінфін

реконструйовано,
 побудовано,
здійснено
капітальний ремонт
та технічне
переоснащення
митної
інфраструктури;
забезпечено
структурні підрозділи
митних органів

IV квартал
2023 р.

²⁹ 11.04.2023 обидва законопроекти заслухано в Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики

пропуску на 2021–2023 роки

системами інтелектуального відеоконтролю, ваговими комплексами, скануючими системами усіх типів, іншими технічними засобами та системами митного контролю

У 2022 році розпорядженням Уряду від 29.04.2022 № 333-р схвалено рішення про відкриття міжнародного пункту пропуску «Дяківці» через державний кордон для пішохідного та автомобільного сполучення (включаючи автобуси), крім вантажного, з постійним режимом функціонування і цілодобовим часом роботи, а також міжнародного пункту пропуску «Красноїльськ» через державний кордон для пішохідного та автомобільного сполучення (до 3,5 тонни), крім вантажного, з постійним режимом функціонування і часом роботи з 08 до 20 години.

10.11.2022 відбулося відкриття міжнародного автомобільного пункту пропуску «Красноїльськ – Вікову де Сус» між Україною та Румунією.

16.08.2022 у пункті пропуску «Краківець-Корчова» на кордоні з Польщею відбулося відкриття нового автобусного терміналу з додатковими павільйонами для паспортного контролю та митного оформлення. Окрім автобусної ділянки в пункті пропуску збільшили кількість смуг, що дозволило розділити легковий та вантажний транспорт, встановили необхідну кількість павільйонів для митного та паспортного контролю.

2.2. Уdosконалення системи митного контролю, гармонізація митних процедур та сприяння міжнародній торгівлі

16. Запровадження системи спільного транзиту (NCTS)

Держмитслужба
Мінфін

упроваджено
програмне
забезпечення;
розпочато
застосування
програмного

IV квартал
2022 р.

Виконано.

07.07.2022 на 187-му засіданні Робочої групи зі спільного транзиту та спрощення формальностей у торгівлі товарами представникам країн спільного транзиту було офіційно оголошено висновок

забезпечення на міжнародному рівні

фінальної моніторингової місії щодо України, яка проводилась у період 23-24.06.2022, та за результатами голосування прийнято рішення офіційно запросити Україну приєднатися до конвенцій.

Українська сторона отримала запрошення Генерального секретаріату Ради ЄС від 25.08.2022 № LT 168/22 приєднатися Україні до Конвенції про процедуру спільнотного транзиту і Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами. У зв'язку з цим Мінфін відповідно до Закону України «Про міжнародні договори України» розробив проекти законів України «Про приєднання до Конвенції про процедуру спільнотного транзиту» та «Про приєднання до Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами», які були прийняті Верховною Радою України 30.08.2022 (закони № 2555-IX та № 2554-IX відповідно).

31.08.2022 Українська сторона передала документи про приєднання до конвенцій до Генерального секретаріату Ради ЄС.

З 01.10.2022 розпочалося застосування NCTS на міжнародному рівні.

З метою впровадження європейських практик у здійсненні митної справи в Україні, підготовки національного законодавства до виконання організаційних процедур для приєднання України до конвенцій Верховна Рада України прийняла розроблений Мінфіном Закон України від 15.08.2022 № 2510-IX «Про внесення змін

					до Митного кодексу України щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».
17. Упровадження інституту авторизованого економічного оператора (АЕО)	Мінфін Держмитслужба	прийнято відповідні нормативно-правові акти; упроваджено програмне забезпечення	I квартал 2022 р.	Виконано. Всі нормативно-правові акти, передбачені Митним кодексом України і необхідні для проведення оцінки (надання підприємствам авторизації АЕО) та моніторингу відповідності підприємств критеріям АЕО, вже прийняті. Держмитслужба ввела в дію програмно-інформаційний комплекс АЕО, що дозволяє приймати заяви про надання авторизації АЕО в електронному вигляді та вносити результати проведення оцінки. Також створено Єдиний державний реєстр авторизованих економічних операторів. Задля популяризації інституту АЕО Держмитслужба провела 6 семінарів, організованих на майданчиках бізнес-спільноти для понад 400 представників підприємств, керівники митниць неодноразово проводили зустрічі із суб'єктами ЗЕД в зоні діяльності митниць щодо доведення інформації про програму АЕО, на офіційних сторінках та інформаційних стендах Держмитслужби і митниць розміщено відповідну інформацію. Першим підприємством, яке отримало авторизацію АЕО, стало публічне	

акціонерне товариство «Джей Ті Інтернешнл Україна».

Також Верховною Радою України прийнято Закон України від 15.08.2022 № 2510-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань виконання Глави 5 Розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і іншими державами-членами, з іншої сторони», який, серед іншого, передбачає спрощення під час здійснення митних формальностей усім надійним підприємствам, а не тільки авторизованим економічним операторам, визначивши перелік умов надання авторизації (дозволу) для застосування окремого спрощення.

18. Створення нових IT-сервісів для здійснення контролю за переміщенням товарів, що можуть порушувати права інтелектуальної власності	Держмитслужба	введено в експлуатацію відповідні IT-сервіси	I квартал 2022 р.	<p>Виконується.</p> <p>Держмитслужбою розроблено новий програмно-інформаційний комплекс Єдиної автоматизованої системи «Митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності» (ПІК «Реєстр ОПІВ»).</p> <p>Відповідно до наказу Держмитслужби від 19.04.2022 № 165 «Про введення в дослідну експлуатацію ПІК «Митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності» триває дослідна експлуатація ПІК «Реєстру ОПІВ».</p> <p>Станом на 01.01.2023 в реєстрі було зареєстровано 830 об'єктів права інтелектуальної власності, в тому числі зареєстрованих у 2022 році – 187.</p>
--	---------------	--	-------------------	--

19. Запровадження методики вимірювання середнього часу випуску товарів на основі кращих практик	Держмитслужба Мінфін	прийнято відповідні організаційно-розпорядчі документи	I квартал 2022 р.	<p>Виконується.</p> <p>Наразі вимірювання Держмитслужбою середнього часу випуску товарів з моменту прибуття в пункт пропуску і до випуску з нього проводиться відповідно до методики Всесвітньої митної організації.</p> <p>Також, за інформацією Держмитслужби, для реалізації автоматичного вимірювання середнього часу випуску товарів цю методику враховано при розробці оновленої Єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів.</p>
--	-------------------------	--	----------------------	--

3. Управління фіiscalьними ризиками та державними активами

3.1. Проведення комплексної оцінки фіiscalьних ризиків та визначення їх впливу на державний бюджет

20. Проведення аналізу та включення до складу Бюджетної декларації загальної оцінки фіiscalьних ризиків та їх впливу на показники державного бюджету	Мінфін Мінекономіки інші центральні органи виконавчої влади Національний банк (за згодою) Фонд державного майна	включено загальну оцінку фіiscalьних ризиків, що відповідає Кодексу фіiscalьної прозорості МВФ, до Бюджетної декларація	щороку у II кварталі	<p>Виконується.</p> <p>Відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 33 Бюджетного кодексу України та пов'язані з нею норми щодо Бюджетної декларації в умовах воєнного стану не застосовуються.</p>
---	---	---	----------------------------	---

21. Підготовка інформації про фіiscalьні ризики та їх вплив на показники державного бюджету у плановому бюджетному періоді	Мінфін Мінекономіки інші центральні органи виконавчої влади Національний	включено інформацію про фіiscalьні ризики та їх вплив на показники державного бюджету до бюджетної документації та	щороку у III кварталі	<p>Виконується (Виконано в частині включення та оприлюднення у 2022 році).</p> <p>Інформація про фіiscalьні ризики (включаючи умовні зобов'язання та квазіфіiscalьні операції) та їх вплив на показники державного бюджету у 2023 році включена до бюджетної</p>
---	---	--	-----------------------------	---

	банк (за згодою) Фонд державного майна	оприлюднено зазначену інформацію на офіційному веб-сайті Мінфіну	документації та оприлюднена на офіційному вебсайті Мінфіну.
3.2. Забезпечення проведення ефективного моніторингу фіiscalьних ризиків та їх мінімізації			
22. Створення Реєстру фіiscalьних ризиків, які можуть мати вплив на державний бюджет, та проведення їх моніторингу	Мінфін Мінекономіки інші центральні органи виконавчої влади Національний банк (за згодою) Фонд державного майна	створено Реєстр фіiscalьних ризиків	I квартал 2022 р.
			Виконується. Реєстр фіiscalьних ризиків створено. Наразі здійснюється актуалізація Реєстру з урахуванням фіiscalьних ризиків, спричинених військовою агресією російської федерації проти України та відповідно введенням в Україні воєнного стану.
23. Розроблення планів дій для мінімізації фіiscalьних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання, включених Мінфіном до переліку суб'єктів господарювання, з якими можуть бути пов'язані найбільші фіiscalьні ризики	центральні органи виконавчої влади (органі управління суб'єктів господарювання) Мінфін Мінекономіки	затверджено плани дій органами управління суб'єктів господарювання за погодженням з Мінфіном	щороку до 1 травня
			Виконується. Відповідно до Методики оцінювання фіiscalьних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 7, оцінку фіiscalьних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання, проводять органи управління (міністерства, інші органи виконавчої влади та державні колегіальні органи, які уповноважені виконувати функції з управління об'єктами державної власності) окремо щодо кожного суб'єкта господарювання, що належить

до сфери їх управління. Оцінка проводиться органами управління на підставі отриманої від суб'єктів господарювання інформації про фінансово-економічну діяльність.

Однак 07.03.2022 набув чинності Закон України від 03.03.2022 № 2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», яким, зокрема, встановлено, що фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи.

У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення до фізичних осіб, фізичних осіб - підприємців, юридичних осіб не застосовується адміністративна та/або кримінальна відповідальність за неподання чи несвоєчасне подання звітності та/або документів.

3.3. Підвищення інституційної спроможності Мінфіну та інших органів державної влади щодо управління фіiscalьними ризиками

24. Посилення інституційної та аналітичної спроможності Мінфіну та інших органів державної влади щодо	Мінфін Мінекономіки інші центральні органи	проведено навчання щодо управління фіiscalьними ризиками (за результатами	постійно	Виконується. У зв'язку з воєнним станом відповідні навчання у 2022 році не проводились. Протягом 2022 року відбулися консультації з МВФ щодо управління
--	--	---	----------	---

виявлення, оцінки, моніторингу фіiscalьних ризиків та вжиття заходів до їх мінімізації	виконавчої влади Фонд державного майна Національний банк (за згодою)	зазначено чисельність працівників, які пройшли навчання)	фіiscalьними ризиками в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. За результатами цих зустрічей отримано низку рекомендацій МВФ щодо посилення функції управління фіiscalьними ризиками в Україні.	
3.4. Запровадження управління фіiscalьними ризиками місцевих бюджетів				
25. Внесення змін до Бюджетного кодексу України в частині визначення порядку здійснення управління фіiscalьними ризиками місцевих бюджетів	Мінфін Мінекономіки Мін'юст	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України	II квартал 2022 р.	Виконується. Негативний вплив воєнних дій на території України, тимчасова окупація російською федерацією частини територій України та відповідно пов'язані з цим нові виклики для державного та місцевих бюджетів унеможливили запровадження управління фіiscalьними ризиками місцевих бюджетів у 2022 році.
26. Розроблення методичних рекомендацій щодо управління фіiscalьними ризиками місцевих бюджетів	Мінфін Мінекономіки всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	підготовлено методичні рекомендації та доведено до органів місцевого самоврядування	IV квартал 2022 р.	Виконується. Виконання заходу залежить від виконання заходу 25 цього Плану заходів.
27. Проведення моніторингу виконання договорів, укладених місцевими органами виконавчої влади на засадах державно-приватного партнерства	Мінекономіки Мінфін Мінрегіон	підготовлено звіт, враховано результати моніторингу в оцінці фіiscalьних ризиків	щороку у I кварталі	Виконується. За інформацією Мінекономіки, в умовах воєнного стану щорічні звіти про виконання договорів, укладених в рамках державно-приватного партнерства, до Мінекономіки не надходять. З огляду на зазначене, проведення моніторингу усіх укладених договорів та здійснення оцінки фіiscalьних ризиків, пов'язаних з реалізацією проектів

				державно-приватного наразі не вбачається неможливим.
28. Посилення спроможності органів місцевого самоврядування щодо управління фіiscalьними ризиками	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою) місцеві держадміністрації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	розроблено навчальні матеріали та проведено навчання для представників органів місцевого самоврядування щодо управління фіiscalьними ризиками (за результатами виконання, у яких вказано кількість органів, у яких проведено навчання, та працівників, які пройшли навчання)	постійно	Виконується. Виконання заходу залежить від виконання пунктів 25, 26 цього Плану заходів.
4. Управління боргом				
4.1. Забезпечення функціонування Боргового агентства				
29. Розроблення вимог та проведення конкурсу на посаду Голови Боргового агентства	НАДС Мінфін	розроблено вимоги, проведено конкурс	I квартал 2022 р.	Виконується. НАДС розроблено Умови про проведення конкурсу на посаду Голови Агентства з управління державним боргом (потребують узгодження). Проте внаслідок військової агресії російської федерації проти України створення Агентства з управління державним боргом у 2022 році було призупинено.
30. Утворення Боргового агентства	Голова Боргового агентства Мінфін	зареєстровано Боргове агентство як юридичну особу	I квартал 2022 р.	Виконується. Внаслідок військової агресії російської федерації проти України створення Агентства з управління державним боргом у 2022 році було призупинено, за бюджетною програмою «Керівництво та управління у сфері реалізації політики з питань управління державним боргом»

(КПКВК 3508010) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.04.2022 № 401 «Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету» були скорочені видатки споживання в обсязі 19645,4 тис. грн, в тому числі на оплату праці в сумі 15611,4 тис. грн, та спрямовані на збільшення видатків за програмою 3511030 «Резервний фонд».

4.2. Уdosконалення інструментів та механізмів надання державних гарантій, у тому числі для підтримки малого та середнього бізнесу

31. Запровадження плати за надання державних гарантій на основі оцінки ризику	Мінфін Боргове агентство	розроблено проекти відповідних нормативно-правових актів	IV квартал 2022 р.	Виконується.
32. Уdosконалення оцінки кредитоспроможності позичальника під час надання державних гарантій	Мінфін Боргове агентство	розроблено проекти відповідних нормативно-правових актів	III квартал 2022 р.	Виконується.
33. Запровадження механізму надання державних гарантій на портфельній основі	Мінфін Боргове агентство	розроблено проекти відповідних нормативно-правових актів	I квартал 2022 р.	Виконано. Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» передбачено можливість надання державних гарантій за рішенням Уряду, у тому числі для забезпечення часткового виконання боргових зобов'язань за портфелем кредитів банків-кредиторів, наданих суб'єктам господарювання мікропідприємництва, малого та/або середнього підприємництва – резидентам України. Постановою Уряду від 14.07.2021 № 723 затверджено Порядок відбору банків-кредиторів, умови надання державних гарантій на портфельній основі, плата за

надання таких гарантій, а також розмір та вид забезпечення, що надається відповідними суб'єктами господарювання.

Постановами Уряду від 16.02.2022 № 133, від 27.03.2022 № 374, від 29.04.2022 № 497 та від 24.05.2022 № 625 затверджено переліки відповідних банків-кредиторів та граничні обсяги надання цим банкам державних гарантій на портфельній основі на загальну суму 23 млрд гривень.

У рамках підтримки мікро, малого та середнього бізнесу в Україні з початку використання інструменту державних гарантій на портфельній основі з грудня 2020 року видано 17614 кредитів на загальну суму майже 57,5 млрд гривень.

Станом на 01.01.2023 – 28 банків-кредиторів обслуговували 16 745 таких кредитів на суму майже 52,7 млрд гривень. Зобов'язання за основним боргом, що частково забезпечений державними гарантіями на портфельній основі, становили 28,4 млрд грн (близько 78% від загального ліміту наданих гарантій).

4.3. Розвиток внутрішнього ринку державних цінних паперів

34. Включення облігації внутрішньої державної позики до індексу JP Morgan GBI-EM

Мінфін
Боргове
агентство

включено облігації
внутрішньої
державної позики до
індексу JP Morgan
GBI-EM

IV квартал
2022 р.

Виконується.

Починаючи з 31.03.2022, за повідомленням JP Morgan Global Index Research (від 12.10.2021), державні облігації України мали претендувати на включення до індексу GBI-EM GD, із приблизною часткою 0,12 %. Початковому включення у всі три серії GBI-EM підлягала одна серія облігацій, що відповідала вимогам індексу, а саме

				ОВДП із купоном в розмірі 15,84% та погашенням в лютому 2025 року (UA4000204150). Проте внаслідок повномасштабної військової агресії російської федерації проти України вже квітні 2022 року стало відомо, що включення ОВДП до індексу JP Morgan GBI-EM не відбулось. З огляду на поточні обставини, що склалися, включення України до індексу підлягає подальшому перегляду. Мінфін здійснив всі необхідні заходи для включення ОВДП (UA4000204150) до індексу JP Morgan GBI-EM, проте в умовах воєнного стану включення вищезазначеного ОВДП не є можливим, оскільки облігація не відповідає критеріям.
35. Запровадження активних інструментів управління державним боргом на внутрішньому ринку	Мінфін Боргове агентство	розроблено проекти відповідних нормативно-правових актів	I квартал 2022 р.	<p>Виконується. Внесено зміни до Меморандуму про взаєморозуміння, співпрацю та обмін інформацією між Мінфіном та НКЦПФР. Активні операції з державними цінними паперами здійснюються після прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до порядку розміщення тимчасово вільних коштів єдиного казначейського рахунка шляхом придбання облігацій внутрішньої державної позики». В умовах воєнного стану запровадження активних інструментів управління державним боргом на внутрішньому ринку тимчасово призупинено.</p>
36. Удосконалення функціонування інституту первинних дилерів	Мінфін Боргове агентство	забезпечено виконання первинними дилерами функції маркет-мейкерів щодо облігацій	IV квартал 2022 р.	<p>Виконується. Наказом Мінфіну від 31.08.2021 № 492 внесено зміни до Порядку відбору та функціонування первинних дилерів. Відповідно до вказаного наказу Комісія з відбору та оцінки функціонування</p>

		внутрішньої державної позики на вторинному ринку	первинних дилерів здійснює моніторинг за виконанням зобов'язань первинними дилерами, зокрема і щодо вимоги до маркет-мейкерів. У 2021 році було перепідписано договори з банками – первинними дилерами з включенням вимог щодо виконання функцій маркет-мейкера. Планувалось здійснення контролю за виконанням взятих зобов'язань, починаючи з 01.01.2022. Проте НКЦПФР своїм рішенням з 24.02.2022 до 08.08.2022 обмежила здійснення операцій на вторинному ринку цінних паперів, тож виконання банками функцій маркет-мейкерів було неможливим. Водночас імплементація наказу щодо виконання первинними дилерами функцій маркет-мейкерів щодо облігацій внутрішньої державної позики на вторинному ринку планується, починаючи з 01.01.2023.
--	--	--	--

4.4. Підвищення спроможності органів місцевого самоврядування у сфері управління боргом

37. Розроблення методичних рекомендацій щодо управління місцевим боргом	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	підготовлено методичні рекомендації та доведено до органів місцевого самоврядування	I квартал 2022 р.	Виконується.
38. Удосконалення механізму здійснення контролю за місцевими запозиченнями та гарантіями	Мінфін	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект про	I квартал 2022 р.	Виконано. 13.09.2022 Урядом схвалено проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо актуалізації та удосконалення деяких

		внесення змін до Бюджетного кодексу України	положень» та подано Верховній Раді України. Закон прийнято Верховною Радою України 03.11.2022 (№ 2709-IX). Законом передбачено удосконалення механізму визначення ліміту загального обсягу місцевого боргу та гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою боргу (стаття 18). Разом з тим Законом України від 09.07.2022 № 2390-IX «Про внесення zmін do розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України щодо посилення гнучкості місцевих бюджетів та підвищення оперативності прийняття рішень», який набрав чинності 27.07.2022, Прикінцеві та перехідні положення Бюджетного кодексу України доповнено пунктом 22 ⁶ , відповідно до якого у період дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після його припинення або скасування не застосовуються норми частини сьомої статті 74 цього Кодексу.	
39. Проведення моніторингу боргових зобов'язань та гарантій, що надаються органами місцевого самоврядування	Мінфін органі місцевого самоврядуван ня (за згодою)	підготовлено звіт, враховано результати моніторингу в оцінці фіiscalних ризиків	щороку у I кварталі	Виконується.
40. Постилення спроможності органів місцевого самоврядування щодо управління боргом	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядуван ня	розроблено навчальні матеріали та проведено навчання для представників органів місцевого самоврядування	постійно	Виконується.

	(за згодою) місцеві держадміністр ації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	щодо управління боргом (за результатами зазначено кількість органів, у яких проведено навчання, та працівників, які пройшли навчання)	
4.5. Збільшення частки довгострокового пільгового фінансування			
41. Удосконалення нормативно-правової бази з метою усунення перешкод у рамках підготовки/ реалізації спільних з МФО проектів	Мінфін	прийнято відповідні нормативно-правові акти	IV квартал 2024 р.

Строк виконання не настав.

З метою залучення Україною кредитних коштів МФО в умовах воєнного стану для підтримки суб'єктів господарювання державного сектору економіки та сталого функціонування критичної інфраструктури спрощено процедуру залучення позик (кредитів) МФО для реалізації проектів (постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 327, від 09.04.2022

№ 419 та від 19.08.2022 № 920).

З метою удосконалення процедури залучення кредитних коштів МФО прийнято постанову Кабінету Міністрів України

від 18.10.2022 № 1183 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2007 р. № 1090 і від 27 січня 2016 р. № 70».

Також Законом України від 14.04.2022 № 2192-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України» внесено зміни до Бюджетного кодексу України, якими

					передбачено, що на період дії воєнного стану в Україні гранти на бюджетну підтримку, залучені від іноземних держав, іноземних фінансових установ і МФО, зараховуються до загального фонду Державного бюджету України. Також передбачено, що внесення змін до відповідних укладених міжнародних договорів України здійснюється Міністром фінансів України за рішенням Кабінету Міністрів України.
42. Розширення переліку фінансових інструментів у рамках спільних з МФО проектів	Мінфін	забезпечено реалізацію проектів з використанням нових фінансових інструментів	IV квартал 2025 р.		<p>Крім того, Законом України від 31.05.2022 № 2280-IX внесено зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» та встановлено, що у 2022 році залучення грантів на бюджетну підтримку від іноземних фінансових установ може здійснюватися на підставі договорів, укладених державою в особи Міністра фінансів України або особи, яка виконує його обов'язки, за рішенням Кабінету Міністрів України.</p> <p>Строк виконання не настав.</p> <p>У 2022 році у зв'язку з повномасштабною військовою агресією російської федерації проти України реалізація інвестиційних інфраструктурних проектів була призупинена, а переважна частина залучених коштів позик МФО спрямовувалася до загального фонду державного бюджету. Було розпочато спільний зі Світовим банком проект «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні (PEACE)», фінансування за яким наразі становить 11,3 млрд дол. США та 1,4 млрд євро</p>

кредитних та грантових коштів. Зазначений проект спрямований для забезпечення виконання функції держави на загальнодержавному та регіональному рівнях, здійснення першочергових соціальних та гуманітарних видатків, спрямованих на підтримку життєдіяльності населення (пенсійні виплати, виплати внутрішньо переміщеним особам, малозабезпеченим та особам з інвалідністю), видатків на охорону здоров'я, освіту, виплату заробітної плати працівникам державних органів, педагогічним працівникам та медичним працівникам, співробітникам служб швидкого реагування.

Також забезпечення фінансування видатків державного бюджету здійснювалося з використанням таких інструментів фінансової підтримки МФО:

- системні позики на політику розвитку;
- системний проект з використанням фінансового продукту кредитування з прив'язкою до результатів (PforR);
- інвестиційні проекти з використанням механізму отримання коштів позики за результатами досягнення відповідних індикаторів, визначених договором України з МФО;
- грантові кошти від іноземних держав, іноземних фінансових установ та МФО / ресурси Цільового фонду багатьох донорів на бюджетну підтримку.

До загального фонду державного бюджету у 2022 році спрямовано кредитних коштів МФО на загальну суму

0,972 млрд дол. США та 1,975 млрд євро і грантових коштів на загальну суму 11 млрд дол. США та 2,25 млрд євро.

У рамках діючих спільних з ЄІБ проектів 1,050 млрд євро спрямовано на фінансування заходів з підтримки функціонування дорожнього господарства та транспортної інфраструктури, забезпечення заходів з безперебійного функціонування залізничного транспорту в умовах воєнного стану, забезпечення безперебійного і безпечною руху автотранспорту автомобільними дорогами загального користування державного значення і їх утримання в належному технічному стані, сталого функціонування дорожнього господарства в осінньо-зимовий період 2022-2023 років, а також проведення аварійно-відновливих робіт та підготовки до проведення опалювального сезону 2022/2023 років, відновлення функціонування об'єктів інфраструктури, термомодернізації житлових і громадських будівель.

За результатами реструктуризації спільних з ЄБРР проектів спрямовано: 147,3 млн євро на підтримку ліквідності та стійкості роботи НЕК «Укренерго», 148,8 млн євро на підтримку ліквідності та стійкості роботи АТ «Українська залізниця», 300 млн євро НАК «Нафтогаз України» для фінансування закупівель імпортованого природного газу та сталого проходження опалювального сезону 2022/2023 років.

43. Висвітлення повної та об'єктивної інформації щодо ініціювання, підготовки та реалізації проектів за рахунок кредитів МФО	Мінфін	забезпечено наявність актуальної інформації на веб-порталі IFIs projects реєстру проектів соціального і економічного розвитку України, які реалізуються із залученням коштів МФО	постійно	Виконується (Виконано в частині висвітлення інформації у 2022 році). Реєстр проектів соціального і економічного розвитку України, які реалізуються із залученням коштів МФО, доступний за покликанням: https://proifi.gov.ua/projects?page=1 . Також на вебпорталі IFIs projects розміщено інформацію щодо динаміки використання коштів МФО, структури фінансування проектів за галуззю реалізації, структури фінансування проектів за кредитором (МФО), а також структури фінансування проектів за відповідальним виконавцем.
---	--------	--	----------	--

5. Управління ліквідністю

5.1. Покращення якості прогнозування руху коштів на рахунках Казначейства

44. Налагодження обміну інформацією між Казначейством, Мінфіном та іншими суб'єктами, відповідальними за рух коштів через єдиний казначейський рахунок, для цілей прогнозування та управління ліквідністю	Мінфін інші міністерства Казначейство ДПС Держмитслужба Пенсійний фонд України Фонд державного майна	затверджено Порядок обміну інформацією між суб'єктами системи управління ліквідністю; створено базу даних, необхідних для прогнозування руху коштів	I квартал 2022 р.	Виконується. Схвалено постанову Уряду від 30.08.2022 № 970 «Про затвердження Порядку подання інформації розпорядниками, одержувачами бюджетних коштів, іншими клієнтами Державної казначейської служби України Міністерству фінансів України для цілей управління ліквідністю єдиного казначейського рахунка та валютних рахунків Державної казначейської служби України».
45. Забезпечення автоматизації прогнозування руху коштів на єдиному казначейському рахунку та валютних рахунках Казначейства	Мінфін Боргове агентство Казначейство	запроваджено автоматизовану систему прийняття рішень з управління ліквідністю	II квартал 2022 р.	Виконується. Розроблено технічну специфікацію до програмного забезпечення збору інформації для цілей прогнозування руху коштів на єдиному казначейському рахунку та валютних рахунках Казначейства. Відповідно до постанови Уряду від 30.08.2022 № 970 «Про затвердження

				Порядку подання інформації розпорядниками, одержувачами бюджетних коштів, іншими клієнтами Державної казначейської служби України Міністерству фінансів України для цілей управління ліквідністю єдиного казначейського рахунка та валютних рахунків Державної казначейської служби України» запровадження інформаційної системи можливе не пізніше ніж через 9 місяців після припинення або скасування дії воєнного стану.
46. Збільшення періоду прогнозування руху коштів єдиного казначейського рахунка до шести місяців з поступовим підвищеннем якості прогнозів	Мінфін Казначейство ДПС Держмитслужба Національний банк (за згодою)	забезпечено складення достовірних поденних прогнозів руху коштів на єдиному казначейському рахунку на період до трьох місяців та помісячних прогнозів – до шести місяців	IV квартал 2022 р.	Виконується. В умовах воєнного стану прогноз поденного руху коштів на єдиному казначейському рахунку складається на поточний та наступний за ним місяць.
47. Підвищення інституційної та аналітичної спроможності щодо прогнозування руху коштів єдиного казначейського рахунка та використання інструментів управління ліквідністю	Мінфін Казначейство ДПС Держмитслужба	проводено навчання щодо прогнозування руху коштів єдиного казначейського рахунка (за результатами зазначено відсоток працівників, які пройшли навчання)	постійно	Виконується.
5.2. Удосконалення інструментів управління ліквідністю				
48. Удосконалення інструментів управління тимчасово вільними коштами єдиного	Мінфін Боргове агентство	внесено зміни до порядку здійснення операцій з розміщення	I квартал 2022 р.	Виконується. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до порядку розміщення тимчасово вільних коштів

казначейського рахунка та валютних рахунків Казначейства, здійснення відповідних операцій	тимчасово вільних залишків коштів єдиного казначейського рахунка та валютних рахунків Казначейства	єдиного казначейського рахунка шляхом придбання облігацій внутрішньої державної позики» узгоджується із заінтересованими сторонами.		
49. Запровадження інструментів управління ліквідністю для забезпечення здійснення платежів розпорядників та одержувачів коштів державного бюджету, які обслуговуються Казначейством, у разі недостатності коштів на єдиному казначейському рахунку	Мінфін Боргове агентство	забезпечено використання відповідних інструментів управління ліквідністю	I квартал 2022 р.	Виконується. У березні Мінфін розпочав аукціони з продажу військових облігацій – це інвестиційний інструмент підтримки державного бюджету, доступний для громадян, бізнесу та іноземних інвесторів. Кошти від облігацій, залучені в Державний бюджет України, використовуються на безперебійне забезпечення фінансових потреб держави в умовах воєнного стану – на військові цілі та здійснення найнеобхідніших соціальних видатків, спрямованих на підтримку життєдіяльності населення. Починаючи з березня, станом на 31.12.2022 від їх розміщення до державного бюджету було залучено понад 200 млрд гривень. У разі недостатності коштів на єдиному казначейському рахунку Мінфін здійснює додаткові розміщення короткострокових ОВДП.
50. Проведення аналізу та підготовка пропозицій щодо узгодження строків значних надходжень і витрат державного бюджету	Мінфін Казначейство ДПС Держмитслужба	підготовлено аналітичний звіт та проекти відповідних нормативно-правових актів	IV квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.

ІІ. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗПОДІЛУ РЕСУРСІВ НА РІВНІ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

6. Макроекономічне і бюджетне прогнозування та стратегічне планування

6.1. Законодавче врегулювання функціонування цілісної системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку

51. Розроблення законопроекту щодо розбудови системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку	Мінекономіки Секретariat Кабінету Міністрів України Мінфін Мінрегіон Мін'юст	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект щодо розбудови системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку	I квартал 2022 р.	<p>Виконується.</p> <p>З метою належної організації нормотворчого процесу та координації зусиль співвиконавців щодо підготовки проекту Закону України «Про державне стратегічне планування економічного і соціального розвитку України» Мінекономіки ініціювало створення Робочої групи за участю Мінфіну, Мінрегіону, Мін'юсту, Секретаріату Кабінету Міністрів України та RST Мінекономіки.</p> <p>У рамках спільної роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - до 24.02.2022 було проведено 2 засідання Робочої групи, в рамках яких узгоджено концептуальні засади законопроекту та підходи до фундаментальних документів (Стратегія на довгостроковий період і цільові стратегії); - напрацьовано законопроект, порівняльні таблиці змін до законів України «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», а також змін до Бюджетного кодексу України; - 29.09.2022 на засіданні Робочої групи було презентовано законопроект, проведено обговорення і прийнято рішення щодо основних напрямів подальшої роботи в рамках двосторонніх консультацій з Мінфіном і Мінрегіоном; - протягом жовтня – листопада 2022 року було проведено відповідні консультації з Мінфіном і Мінрегіоном, за результатами яких здійснюється доопрацювання законопроекту.
--	---	--	----------------------	--

<p>52. Приведення бюджетного законодавства у відповідність з вимогами нової системи державного прогнозування і стратегічного планування економічного і соціального розвитку</p>	<p>Мінфін Мінекономіки</p>	<p>схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України”, розроблений на підставі закону щодо розбудови системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку</p>	<p>у тримісячний строк після прийняття закону щодо розбудови системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку</p>	<p>Строк виконання не настав.</p>
<p>6.2. Розбудова системи державного прогнозування і стратегічного планування економічного і соціального розвитку в рамках імплементації законодавства щодо розбудови системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку</p>				
<p>53. Забезпечення реалізації положень закону щодо розбудови системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку</p>	<p>Мінекономіки Секретаріат Кабінету Міністрів України Мінфін Мінрегіон Мін'юст</p>	<p>прийнято необхідні нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України для приведення системи державного прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку у відповідність із законом;</p>	<p>протягом року з дня введення в дію закону щодо розбудови системи державного прогнозування та</p>	<p>Строк виконання не настав.</p>

		затверджено необхідні методичні рекомендації щодо розроблення, виконання, проведення моніторингу та оцінки виконання документів стратегічного планування	стратегічн ого плануванн я економічн ого і соціально го розвитку
6.3. Подальша деполітизація процесів макроекономічного і бюджетного прогнозування та стратегічного планування			
54. Утворення Ради незалежних експертів	Мінекономіки Мінфін	запроваджено незалежне зовнішнє оцінювання макроекономічного прогнозу, прогнозу доходів державного бюджету та політичних ініціатив; підвищено якість, обґрутованість, прозорість та покращено суспільне сприйняття державної політики у сфері прогнозування та стратегічного планування економічного і соціального розвитку	протягом року з дня введення в дію закону щодо розбудови системи державно го прогнозув ання та стратегічн ого плануванн я економічн ого і соціально го розвитку
Строк виконання не настав.			
6.4. Удосконалення інструментів та підвищення спроможності у сферах макроекономічного і бюджетного прогнозування та стратегічного планування			

55. Підвищення якості моделювання сценаріїв під час складання бюджетного прогнозу на середньострокову перспективу	Мінфін	проаналізовано причини відхилень фактичних та прогнозних середньострокових бюджетних показників та розроблено пропозиції щодо внесення змін до методик	IV квартал 2022 р.	Виконується. У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та відповідно до Закону України від 03.03.2022 № 2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» органи державної статистики призупинили оприлюднення окремої статистичної інформації, за винятком індексу споживчих цін, за періоди 2022 року. Враховуючи викладене, виконання заходу проводилась з урахуванням зазначених обмежень, які посилювались загальною непередбачуваністю подальшого розвитку воєнних дій. Також відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та переходні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 33 Бюджетного кодексу України та пов'язані з нею норми щодо Бюджетної декларації в умовах воєнного стану не застосовуються.
56. Розроблення структурної макроекономічної моделі та обчислювальної моделі загальної економічної рівноваги	Мінекономіки	розроблено новий інструментарій макроекономічного прогнозування	IV квартал 2024 р.	Строк виконання не настав.
57. Комплексний перегляд методик прогнозування доходів бюджету	Мінфін	видано відповідні накази Мінфіну	IV квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.
58. Забезпечення подальшого підвищення	Мінекономіки	оприлюднено короткий опис	IV квартал 2025 р.	Строк виконання не настав.

прозорості процесу макроекономічного прогнозування		модельного апарату, що використовується в рамках прогнозування		
59. Забезпечення подальшого підвищення прозорості процесу прогнозування доходів бюджету	Мінфін	оприлюднено короткий опис актуального модельного апарату, що використовується в рамках прогнозування	IV квартал 2024 р.	Строк виконання не настав.
60. Підвищення спроможності у сфері прогнозування макроекономічних показників	Мінекономіки	проведено навчання щодо удосконалення інструментарію макроекономічного прогнозування (за результатами зазначено відсоток працівників, які пройшли навчання)	постійно	Виконується (Виконано в частині проведення навчання у 2022 році). У IV кварталі 2022 року в рамках проекту «Європейська практика оцінки макроекономічного впливу рішень економічної політики на розвиток економіки країни» в рамках інструменту технічної допомоги ТАІЕХ було проведено навчальний семінар з обміну досвідом у сфері макроекономічного прогнозування та моделювання економічного і соціального розвитку держави, в тому числі з оцінки впливу прийняття рішень економічної політики на економічний і соціальний розвиток держави, в якому взяло участь більше 35 співробітників Мінекономіки (семінар проходив онлайн з 28.11.2022 по 30.11.2022).
61. Підвищення спроможності у сфері прогнозування показників доходів бюджету	Мінфін ДПС Держмитслужба	проведено навчання щодо удосконалення інструментарію прогнозування доходів бюджету (за результатами зазначено відсоток	постійно	Виконується.

			працівників, які пройшли навчання)	
62. Підвищення спроможності у сфері державного стратегічного планування	Мінекономіки Мінфін інші міністерства	проведено навчання щодо розроблення, виконання, проведення моніторингу та оцінки виконання документів стратегічного планування	постійно починаюч и з 2023 рока	Строк виконання не настав.³⁰
7. Середньострокове бюджетне планування				
7.1. Створення надійних середньострокових рамок для планування державного бюджету				
63. Розроблення методології підготовки пропозицій до Бюджетної декларації, зокрема щодо розрахунку базового обсягу видатків та підходів до розподілу граничних обсягів видатків на середньострокову перспективу	Мінфін	прийнято відповідний нормативно- правовий акт	I квартал 2022 р.	Виконано. Затверджено наказ Мінфіну від 21.07.2022 № 207 «Про затвердження Інструкції з підготовки пропозицій до Бюджетної декларації» (зареєстровано в Мін'юсті 04.08.2022 за № 882/38218).
64. Оновлення методології підготовки бюджетних запитів до проекту Державного бюджету України на відповідний рік, зокрема щодо формування головними розпорядниками бюджетних коштів	Мінфін	прийнято відповідний нормативно- правовий акт	I квартал 2022 р.	Виконано Затверджено наказ Мінфіну від 21.12.2022 № 450 «Про затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів» ³¹ . Наказом Мінфіну від 21.07.2022 № 208 «Про особливості подання бюджетних запитів у період дії воєнного стану» (зареєстровано в Мін'юсті 01.08.2022

³⁰ 26.01.2023 в рамках проекту ЄС «Twinning» за ініціативи представників ЄС проведено експертний форум зі стратегічного управління в державних установах, у межах якого розглядалися питання стратегічного планування, співпраці між державними установами щодо спільних стратегічних пріоритетів, управління ефективністю. У зазначеному заході передбачається участь представників державних установ Литви та Португалії, експертів ОЕСР, SIGMA. До участі запрошені представники Мінфіну, Мінекономіки, Міненергетики, Мінцифри, НАДС, Офісу Президента України та інші.

³¹ Наказ зареєстрований в Мін'юсті 22.02.2023 року за № 322/39378

<p>бюджетних запитів у рамках граничних обсягів видатків та надання кредитів, затверджених Бюджетною декларацією, визначення випадків коригування граничних обсягів, затверджених Бюджетною декларацією</p>	<p>№ 861/38197) створено умови для ефективної взаємодії головних розпорядників та Мінфіну під час складання проекту Державного бюджету України на 2023 рік в умовах воєнного стану шляхом переходу від паперового до електронного документообігу під час подання бюджетних запитів через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади.</p>
<p>65. Запровадження порівняння основних фактичних показників державного бюджету за звітний бюджетний період із показниками, передбаченими Бюджетною декларацією на відповідний період</p>	<p>Виконується.</p> <p>Мінфін</p> <p>включено порівняння фактичних показників Державного бюджету України на 2022 рік із показниками, передбаченими Бюджетною декларацією на 2022–2024 роки, до Бюджетної декларації на 2024–2026 роки</p> <p>II квартал 2023 р.</p>
<p>66. Розроблення пропозицій щодо скорочення кількості головних розпорядників бюджетних коштів для підвищення стратегічної спрямованості бюджетного процесу</p>	<p>Виконано.</p> <p>Мінфін Мін'юст Мінекономіки</p> <p>розроблено пропозиції щодо скорочення кількості головних розпорядників бюджетних коштів в рамках підготовки проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» перелік головних розпорядників бюджетних коштів відповідав потребам воєнного часу. Крім того, постановою Кабінету Міністрів України від 02.12.2022 № 1343 прийнято рішення про реорганізацію Міністерства розвитку громад та територій України шляхом приєднання до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.</p> <p>Пунктом 4 постанови Кабінету Міністрів України від 17.12.2022 № 1400 «Деякі питання діяльності центральних органів виконавчої влади», яка набрала чинності 20.12.2022, передбачено, що з 19.03.2023</p>

втрачає чинність постанова Кабінету Міністрів України від 30.04.2014 № 197 «Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад та територій України» (із змінами). Таким чином, функції та повноваження Мінрегіону було передано Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України.

7.2. Посилення фінансово-економічної обґрунтованості рішень Кабінету Міністрів України

67. Запровадження консультацій з Мінфіном на стадії розроблення нормативно-правового акта щодо можливого впливу на показники державного та/або місцевих бюджетів	Мінфін Мін'юст Секретаріат Кабінету Міністрів України	розроблено пропозиції щодо внесення змін та внесено зміни до Регламенту Кабінету Міністрів України	II квартал 2022 р.	<p>Виконується. Відповідно до параграфа 55² Регламенту Кабінету Міністрів України у період дії в Україні воєнного стану, в невідкладних випадках, що потребують негайного прийняття рішення, Прем'єр-міністр або інший член Кабінету Міністрів за погодженням з Прем'єр-міністром може внести на розгляд Кабінету Міністрів проект акта без дотримання вимог цього Регламенту щодо погодження і консультацій. Виконання заходу буде продовжено після завершення або скасування дії воєнного стану.</p>
68. Посилення вимог щодо фінансово-економічної обґрунтованості проектів нормативно-правових актів та їх відповідності бюджетному законодавству	Мінфін Секретаріат Кабінету Міністрів України	розроблено пропозиції щодо внесення змін та внесено зміни до Регламенту Кабінету Міністрів України	II квартал 2022 р.	<p>Виконується. Відповідно до параграфа 55² Регламенту Кабінету Міністрів України у період дії в Україні воєнного стану, в невідкладних випадках, що потребують негайного прийняття рішення, Прем'єр-міністр або інший член Кабінету Міністрів за погодженням з Прем'єр-міністром може внести на розгляд Кабінету Міністрів проект акта без дотримання вимог цього Регламенту щодо погодження і консультацій.</p>

					Виконання заходу буде продовжено після завершення або скасування дії воєнного стану.
69. Проведення моніторингу проектів актів щодо наявності та якості поданих до них головним розробником фінансово-економічних розрахунків	Мінфін Секретаріат Кабінету Міністрів України	отримані позитивні висновки Мінфіну щодо належної якості фінансово-економічних розрахунків до прийнятих або схвалених Кабінетом Міністрів України проектів актів або проектів законів	постійно	Виконується. Відповідно до параграфа 55 ² Регламенту Кабінету Міністрів України у період дії в Україні воєнного стану, в невідкладних випадках, що потребують негайного прийняття рішення, Прем'єр-міністр або інший член Кабінету Міністрів за погодженням з Прем'єр-міністром може внести на розгляд Кабінету Міністрів проект акта без дотримання вимог цього Регламенту щодо погодження і консультацій.	
7.3. Підвищення рівня бюджетної дисципліни та якості бюджетного планування					
70. Удосконалення порядку перерозподілу видатків державного бюджету в межах загального обсягу бюджетних призначень головного розпорядника бюджетних коштів протягом бюджетного року	Мінфін	внесено зміни до відповідних нормативно-правових актів	III квартал 2022 р.	Виконується. Виконання заходу тимчасово призупинено у зв'язку із недоцільністю встановлення у період дії воєнного стану в Україні обмежень щодо перерозподілу видатків державного бюджету та продовжиться після завершення або скасування воєнного стану.	
71. Автоматизація процесу планування та проведення моніторингу виконання державного бюджету	Мінфін	розроблено та впроваджено відповідну інформаційно-аналітичну систему	IV квартал 2024 р.	Строк виконання не настав. У рамках проекту EU4PFM протягом 2022 року забезпечено організацію створення Технічної специфікації на побудову ІТ-системи Мінфіну «Державний бюджет – Мінфін» та автоматизованої інформаційної системи онлайн-взаємодії з розпорядниками коштів державного бюджету (АІС «ГРК-ВЕБ»).	
72. Визначення порядку формування фонду оплати праці в державних органах	НАДС Мінфін	прийнято відповідний	I квартал 2022 р.	Виконується. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку	

		нормативно-правовий акт	формування фонду оплати праці державних службовців у державному органі» направлено на розгляд Кабінету Міністрів України (лист НАДС від 22.01.2022 № 373/92.1-22). Згідно з пунктами 4 і 5 протоколу наради тимчасової робочої групи Міжвідомчої робочої групи з питань реформування системи оплати праці державних службовців від 01.12.2022 № 49907/3/1-21 проект постанови повернуто НАДС для доопрацювання, зокрема, з урахуванням результатів експериментального проекту щодо застосування Порядку формування фонду оплати праці державних службовців у державному органі.
73. Посилення спроможності щодо середньострокового бюджетного планування	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади	проведено навчання з питань середньострокового бюджетного планування (за результатами зазначено чисельність працівників, які пройшли навчання)	постійно
Виконується. Підтримка головних розпорядників бюджетних коштів щодо питань середньострокового бюджетного планування здійснюється через інструктивні листи, проведення консультацій тощо.			
7.4. Розвиток середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні			

74. Розроблення типової форми прогнозу місцевого бюджету	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	прийнято відповідний нормативно-правовий акт	I квартал 2022 р.	Виконано. Типову форму прогнозу місцевого бюджету затверджено наказом Мінфіну від 02.06.2021 № 314 «Про затвердження Типової форми прогнозу місцевого бюджету та Інструкції щодо його складання» (зареєстрований в Мін'юсті 05.07.2021 за № 879/36501).
75. Визначення організаційно-методологічних зasad складення прогнозу місцевого бюджету, включаючи типову форму	Мінфін	прийнято відповідний нормативно-правовий акт	I квартал 2022 р.	Виконано. Інструкцію щодо складання прогнозу місцевого бюджету затверджено наказом Мінфіну від 02.06.2021 № 314 «Про затвердження Типової форми прогнозу місцевого бюджету та Інструкції щодо його складання» (зареєстрований в Мін'юсті 05.07.2021 за № 879/36501). Також відповідно до частини першої статті 75 Бюджетного кодексу України обласним державним адміністраціям та виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) доводяться особливості складання розрахунків до прогнозів місцевих бюджетів.
76. Схвалення прогнозів місцевих бюджетів як документів середньострокового бюджетного планування	місцеві держадміністрації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	прийнято відповідний нормативно-правовий акт	щороку у III кварталі	Виконується. Відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 75 ¹ Бюджетного кодексу України щодо прогнозів місцевих бюджетів не застосовуються.
77. Створення системи моніторингу прогнозів місцевих бюджетів шляхом	Мінфін місцеві держадміністр	розроблено та впроваджено	I квартал 2022 р.	Виконано. З метою проведення аналізу ефективності автоматизації процесів у

автоматизації основних процесів, організації систем зв'язку та передачі даних	ації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	програмне забезпечення	сфери управління державними фінансами на місцевому рівні через впровадження новітніх інформаційних технологій у процесі створення бюджетних документів та обробки даних, що міститься в них, Мінфіном в інформаційно-аналітичній системі управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA» створено окремий звіт для моніторингу схвалення прогнозів місцевих бюджетів як документа середньострокового бюджетного планування.
78. Урахування гендерних аспектів у прогнозах місцевих бюджетів (за рішенням органу, що складає прогноз місцевого бюджету)	місцеві держадміністрації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	включено інформацію про врахування гендерного аспекту до схвалених прогнозів місцевих бюджетів	<p>Щороку у III кварталі</p> <p>Виконується.</p> <p>Відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та переходні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 75¹ Бюджетного кодексу України не застосовуються.</p> <p>Водночас наказом Мінфіну від 02.06.2021 № 314 «Про затвердження Типової форми прогнозу місцевого бюджету та Інструкції щодо його складання» (зареєстрований в Мін'юсті 05.07.2021 за № 879/36501) передбачено під час підготовки прогнозу місцевого бюджету врахування гендерних аспектів з метою зменшення гендерних розривів, послаблення негативних та посилення позитивних тенденцій у відповідній сфері / галузі з огляду на забезпечення гендерних потреб і задоволення гендерних інтересів.</p>

79. Посилення спроможності органів місцевого самоврядування щодо середньострокового бюджетного планування	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою) місцеві держадміністрації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	розроблено навчальні матеріали та проведено навчання для представників органів місцевого самоврядування щодо середньострокового бюджетного планування (за результатами зазначено кількість органів, у яких проведено навчання, та працівників, які пройшли навчання)	постійно	Виконується. У зв'язку з воєнним станом відповідні навчання у 2022 році не проводились. Відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 75 ¹ Бюджетного кодексу України не застосовуються.
--	---	--	----------	---

8. Програмно-цільовий метод

8.1. Оптимізація бюджетних програм та посилення їх відповідності цілям державної політики

80. Проведення аналізу бюджетних програм та визначення оптимальних підходів до їх формування головними розпорядниками коштів державного бюджету	Мінфін головні розпорядники коштів державного бюджету	підготовлено пропозиції / інструктивні матеріали щодо удосконалення підходів до формування бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету	I квартал 2022 р.	Виконано. У рамках виконання цього заходу опрацьовано низку бюджетних програм на підставі бюджетних запитів та паспортів бюджетних програм за попередні бюджетні періоди. Підготовлено відповідні пропозиції, які лягли в основу проекту Методичних рекомендацій щодо формування бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету.
81. Уdosконалення підходів до формування бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету	Мінфін	прийнято відповідний нормативно-правовий акт	II квартал 2022 р.	Виконується. Проект Методичних рекомендацій щодо формування бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету опрацьовується з урахуванням вимог до бюджетних

				пропозицій та бюджетних запитів (пункти 63 та 64 цього Плану заходів).
82. Перегляд і оновлення бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету з урахуванням нових підходів до формування бюджетних програм	головні розпорядники коштів державного бюджету Мінфін	подано головними розпорядниками коштів державного бюджету з урахуванням нових підходів бюджетні запити до проекту Державного бюджету України на відповідний рік	III квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.
83. Підвищення ефективності проведення верифікації державних виплат	Мінфін Мінсоцполітики	удосконалено інформаційно-аналітичну платформу електронної верифікації та моніторингу; забезпечено надання пропозицій щодо планових показників бюджетних програм соціальної сфери на основі визначення впливу на них різноманітних факторів на підставі аналізу історичного масиву даних про реципієнтів	I квартал 2024 р.	Строк виконання не настав. У 2022 році здійснювалось подальше удосконалення інформаційно-аналітичної платформи електронної верифікації та моніторингу, зокрема шляхом побудови автоматизованого інформаційного обміну (API) із суб'єктами надання інформації, а саме: - з Мін'юстом – щодо отримання інформації з Державного реєстру актів цивільного стану про шлюб та розірвання шлюбу, а також з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань; - з ДПС – щодо відомостей про прийняття працівника на роботу / укладання гіг-контракту. Також верифікацією були охоплені нові державні виплати, у тому числі, запроваджені під час воєнного стану, а саме: - допомоги в рамках Програми «eПідтримка»; - надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за

				працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні. Протягом 2022 року були розроблені нові та удосконалені існуючі алгоритми верифікації державних виплат.
84. Оновлення підходів до застосування програмно-цільового методу	Мінфін	розроблено пропозиції	IV квартал 2022 р.	Виконується У зв'язку із воєнним станом виконання заходу потребує додаткового часу. Концепція удосконалення програмно-цільового методу 20.01.2022 представлена в Комітеті Верховної Ради України з питань бюджету експертами Проектного офісу реформ при Міністерстві фінансів України.
85. Посилення спроможності щодо використання програмно-цільового методу у бюджетному процесі	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади	проведено навчання (за результатами зазначено кількість органів, у яких проведено навчання, та працівників, які пройшли навчання)	постійно	Виконується. Підтримка головних розпорядників бюджетних коштів щодо використання програмно-цільового методу у бюджетному процесі здійснюється через інструктивні листи, проведення консультацій тощо.
8.2. Регулярне проведення оглядів витрат державного бюджету				
86. Визначення сфер, цілей та строків проведення оглядів витрат	Мінфін головні розпорядники коштів державного бюджету	розроблено проект акта Кабінету Міністрів України	щороку у II кварталі	Виконується. У 2022 році у зв'язку із воєнним станом рішення щодо проведення оглядів витрат Кабінетом Міністрів України не приймалось.
87. Проведення оглядів витрат у визначених сферах	головні розпорядники коштів державного бюджету Мінфін	опубліковано звіти за результатами проведених оглядів витрат, що містять пропозиції стосовно їх оптимізації	щороку у IV кварталі	Виконується. У 2022 році у зв'язку із воєнним станом рішення щодо проведення оглядів витрат Кабінетом Міністрів України не приймалось. За оглядами витрат державного бюджету, які були завершені після запровадження воєнного стану, звіти про

				їх проведення не опубліковувались у зв'язку з прийняттям Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX.
88. Проведення моніторингу стану проведення оглядів витрат державного бюджету	Мінфін головні розпорядники коштів державного бюджету	забезпечено своєчасне та якісне проведення оглядів витрат з опублікуванням відповідної інформації на офіційному веб-сайті Мінфіну та головних розпорядників коштів державного бюджету	постійно	<p>Виконується.</p> <p>У 2022 році у зв'язку із воєнним станом рішення щодо проведення оглядів витрат Кабінетом Міністрів України не приймалось.</p> <p>Відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» в умовах воєнного стану норма щодо оприлюднення звітів про огляди витрат (частина п'ята статті 28 Бюджетного кодексу України) не застосовується.</p> <p>У 2021 році оглядами було охоплено 16 сфер витрат 9 головних розпорядників коштів державного бюджету. У 15 сferах огляди витрат завершено і підготовлено 14 звітів, рішення Уряду прийнято щодо 9 з них. Оприлюднено 13 звітів.</p>
89. Удосконалення методології проведення оглядів витрат у відповідних сферах з визначенням періодичності проведення для забезпеченням повної інтеграції у бюджетний процес	Мінфін	внесено зміни до нормативно-правових актів	IV квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.
8.3. Ефективний моніторинг результативності				
90. Проведення оцінювання ефективності бюджетних програм відповідно до оновленої методології	головні розпорядники коштів державного бюджету	забезпечено оприлюднення головними розпорядниками коштів державного	щороку у I кварталі	<p>Виконується (Виконано у 2022 році з урахуванням реалії воєнного стану).</p> <p>Відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та</p>

		бюджету інформації про результати оцінки ефективності бюджетних програм за звітний період		перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми частини п'ятої статті 28 Бюджетного кодексу України в умовах воєнного стану не застосовуються.
91. Проведення моніторингу оприлюднення головними розпорядниками бюджетних коштів результатів оцінки ефективності бюджетних програм за звітний період	Мінфін	розміщено результати моніторингу на веб-сайті Мінфіну	щороку у II кварталі	<p>Виконується (Виконано у 2022 році з урахуванням реалій воєнного стану).</p> <p>Відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми частини п'ятої статті 28 Бюджетного кодексу України в умовах воєнного стану не застосовуються.</p> <p>Враховуючи умови воєнного стану, результати оцінки ефективності бюджетних програм за 2021 рік оприлюднили близько 50 % головних</p>

				розпорядників коштів бюджету ³² .	одержавного
92. Проведення аналізу необхідності удосконалення організаційно-методологічних зasad проведення оцінки ефективності бюджетних програм	Мінфін головні розпорядники коштів державного бюджету	підготовлено аналітичну записку та відповідні пропозиції	IV квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.	
93. Проведення гендерного аналізу бюджетних програм	головні розпорядники коштів державного бюджету	проведено кожним головним розпорядником коштів державного бюджету гендерний аналіз щонайменше однієї бюджетної програми	щороку у II кварталі починаючи з 2022 року	Виконується (Виконано у 2022 році з урахуванням реалій воєнного стану). За інформацією головних розпорядників бюджетних коштів, наданою разом із бюджетними запитами під час підготовки проекту Державного бюджету України на 2023 рік, гендерний аналіз проведено 135 бюджетних програм. Серед бюджетних програм, включених до проекту Державного бюджету України на 2023 рік, враховано гендерний аспект та висвітлено у характеристиках 50 бюджетних програм.	
8.4. Уdosконалення програмно-цільового методу на місцевому рівні, включаючи застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі					
94. Уdosконалення типової форми бюджетного запиту місцевого бюджету з урахуванням розвитку середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні	Мінфін	розроблено пропозиції щодо внесення змін до типових форм бюджетних запитів та інструкцію	II квартал 2022 р.	Виконується. Відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми статті 75 ¹ (щодо ССБП) Бюджетного кодексу України в	

³² Наказом Мінфіну від 26.01.2023 № 41 (зареєстрований в Мін'юсті 09.02.2023 за № 262/393183) встановлено особливості складання звітів про виконання паспортів бюджетних програм на 2022 рік та здійснення оцінки ефективності бюджетних програм за 2022 рік.

				умовах воєнного стану не застосовуються. Виконання заходу буде відновлено протягом трьох місяців після завершення або скасування дії воєнного стану.
95. Оптимізація Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету	Мінфін МОН МОЗ МКІП Мінсоцполітика и Мінмолодьспорт Мінрегіон Мінінфраструктури	розроблено пропозиції щодо внесення змін до Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету	IV квартал 2022 р.	Виконується. Зміни до Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету спрямовані на удосконалення бюджетної класифікації, затверджено наказом Мінфіну від 21.12.2022 № 453. Водночас триває розробка проекту змін до наказу МОН від 10.07.2017 № 992 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм і результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Освіта» (із змінами).
96. Затвердження інструкції щодо застосування кодів Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету	Мінфін	розроблено інструкцію	IV квартал 2022 р.	Виконується. У 2022 році у зв'язку із воєнним станом оптимізація Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету не проводилася. Виконання заходу буде відновлено після припинення / скасування воєнного стану.
97. Удосконалення системи результативних показників програм місцевих бюджетів, зокрема шляхом запровадження уніфікованого переліку показників та врахування гендерно орієнтованого підходу	Мінфін МОН МОЗ МКІП Мінсоцполітика и Мінмолодьспорт Мінрегіон Мінінфраструктури	розроблено пропозиції щодо внесення змін до результативних показників програм місцевих бюджетів	II квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.

98. Удосконалення Правил складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів та звітів про їх виконання	Мінфін	розроблено пропозиції щодо внесення змін та внесено зміни до Правил складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів та звітів про їх виконання	IV квартал 2024 р.	Строк виконання не настав.
99. Посилення спроможності органів місцевого самоврядування щодо застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі	Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою) місцеві держадміністрації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	розроблено навчальні матеріали та проведено навчання для представників органів місцевого самоврядування щодо застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі (за результатами зазначено кількість органів, у яких проведено навчання, та працівників, які пройшли навчання)	постійно	Виконується.
9. Міжбюджетні відносини та фіiscalна децентралізація				
9.1. Чітке розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування				
100. Удосконалення розподілу повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування за принципом субсидіарності	Мінрегіон інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроекти	I квартал 2022 р.	Виконано. Урядом схвалені та подані Верховній Раді України проекти законів «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади у зв'язку зі зміною

органів
місцевого
самоврядуван-
ня
(за згодою)

адміністративно-територіального
устрою» (реєстр. № 6282 від 04.11.2021) та
«Про внесення змін до Закону України
«Про місцеве самоврядування в Україні»
щодо розподілу повноважень органів
місцевого самоврядування у зв'язку зі
зміною адміністративно-територіального
устрою» (реєстр. № 6281 від 04.11.2021), які
включено до порядку денного восьмої
сесії Верховної Ради України дев'ятого
скликання (Постанова Верховної Ради
України від 06.09.2022 № 2557-IX).
Проектами законів пропонується внести
zmіни до Закону України «Про місцеве
самоврядування в Україні» та галузевого
законодавства щодо:

- визначення однакових повноважень
сільських, селищних, міських рад та їх
виконавчих органів (без розподілу на
міські ради міст районного значення чи
міст обласного значення, ради об'єднаних
територіальних громад);
- розмежування повноважень сільських,
селищних, міських рад та їх виконавчих
органів, районних та обласних рад,
районних та обласних державних
адміністрацій;
- усунення дублювання повноважень
органів місцевого самоврядування різних
рівнів³³.

9.2. Збільшення власних фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування

101. Проведення аналізу можливих варіантів зміни підходів до зарахування податку на доходи	Мінфін Мінрегіон ДПС всеукраїнські	підготовлено аналітичний звіт із зазначенням переваг	I квартал 2022 р.	Виконано. За дорученням Голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики
---	---	--	----------------------	---

³³ 07.02.2023 Законопроекти знято з розгляду.

фізичних осіб – найманих працівників	асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	та ризиків кожного із можливих варіантів	Д. Гетманцева в цьому Комітеті створено робочу групу із напрацювання єдиної концепції щодо порядку перерахування податку на доходи фізичних осіб до бюджетів. У рамках діяльності зазначененої робочої групи у Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики за участю представників Мінфіну напрацьовано проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення порядку нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб до бюджету» (реєстр. № 8122-1 від 25.10.2022), поданий народними депутатами України Діденко Ю. О., Гетманцевим Д. О., Аллахвердієвою І. В., Кінзбурською В. О., Марусяком О. Р., Южаніною Н. П. Мінфіном відповідно до регламентних вимог здійснюється супроводження законопроекту реєстр. № 8122-1 в комітетах Верховної Ради України.
102. Налагодження обміну інформацією між органами місцевого самоврядування та податковими органами	Мінфін ДПС всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	розроблено пропозиції та прийнято відповідні нормативно-правові акти, надано органам місцевого самоврядування можливість під час виконання ними посадових (службових)	I квартал 2022 р.

обов'язків використовувати податкову інформацію з інформаційно-телекомунікаційних систем та інших джерел ДПС

за № 259/37595. Зазначеним наказом затверджено Порядок надання контролюючими органами податкової звітності у розрізі платників податків (як юридичних, так і фізичних осіб) органам місцевого самоврядування.

У межах договорів про надання послуг із супроводження, технічної підтримки та адаптації програмного забезпечення інформаційно-комунікаційної системи (далі - ІКС) «Електронний кабінет» від 05.08.2022 № 57 та адаптації програмного забезпечення ІКС «Податковий блок» від 24.11.2022 № 86 було реалізовано заявки щодо надання місцевим органам самоврядування звітності у розрізі джерел доходів та у розрізі платників податків засобами ІКС «Електронний кабінет» та через ІАС «LOGIKA».

У приватній частині Електронного кабінету реалізовано можливість подання запиту органу місцевого самоврядування на отримання інформації в розрізі платників податків та після його успішної обробки отримати таку інформацію у розрізі платників податків (юридичних осіб та фізичних осіб) та у розрізі джерел доходів:

- про суми нарахованих та сплачених податків та/або зборів, суми податкового боргу та надмірно сплачених до місцевих бюджетів податків та/або зборів;
- про суми списаного податкового боргу платників податків;

				- про суми розстрочених і відстрочених грошових зобов'язань та/або податкового боргу платників податків; - про суми наданих податкових пільг.
103. Формування ресурсної бази органів місцевого самоврядування відповідно до закріплених повноважень за принципом субсидіарності	Мінфін Мінрегіон інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядуван- ня (за згодою)	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України	IV квартал 2022 р.	Виконується. Виконання заходу залежить від виконання пункту 100 цього Плану заходів (щодо удосконалення розподілу повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування за принципом субсидіарності), тобто від прийняття законопроектів «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою» (реєстр. № 6282 від 04.11.2021) та «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо розподілу повноважень органів місцевого самоврядування у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою» (реєстр. № 6281 від 04.11.2021).
104. Розроблення підходів щодо проведення оцінки фінансової спроможності територіальних громад	Мінфін Мінрегіон місцеві держадміністр- ації всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядуван- ня (за згодою)	розроблено показники фінансової спроможності територіальних громад	I квартал 2022 р.	Виконується. Методику формування спроможних територіальних громад затверджені постановою Уряду від 08.04.2015 № 214 (у редакції постанови Уряду від 24.01.2020 № 34). Мінрегіон за підтримки партнера - Координатора проектів ОБСЄ в Україні розробив та 22.04.2021 презентував Інформаційно-аналітичний портал спроможності територіальних громад, який дає змогу

наразі за 15 показниками оцінити ситуацію у кожній громаді, орієнтуючись на конкретні демографічні, інфраструктурні, фінансові та інші дані.

Одним із критеріїв оцінки рівня спроможності є індекс податкоспроможності бюджету територіальної громади. У разі значення індексу податкоспроможності бюджету територіальної громади менше 0,9 – територіальна громада є неспроможною та отримує базову дотацію з державного бюджету.

У зв'язку з цим Законом України від 03.11.2022 № 2710-IX «Про Державний бюджет України на 2023 рік» змінено механізм горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2023 рік.

Протягом дії воєнного стану та протягом року після його завершення горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на плановий рік може здійснюватися за очікуваними надходженнями податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб за рік, що передує плановому.

Для подальшого удосконалення механізму горизонтального вирівнювання та зменшення диспропорцій фінансовоїсталості громад основоположним має стати питання необхідності надання гарантованих державою суспільних послуг на території всієї держави.

Для реалізації цього підходу необхідно удосконалення механізму горизонтального вирівнювання та зменшення диспропорцій фінансової сталості громад, основоположним має стати питання необхідності надання гарантованих державою суспільних послуг на території всієї держави.

Для реалізації цього підходу необхідно визначити чіткий перелік власних та делегованих повноважень територіальних громад та їх розмежування між рівнями місцевого самоврядування, запровадити нову модель визначення чисельності наявного населення територіальних громад, запровадити фінансову статистику в розрізі громад згідно з новим адміністративно-територіальним устроєм.

Після зміни механізму горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів Мінфін в межах компетенції надасть Мінрегіону пропозиції щодо зміни критеріїв оцінки рівня спроможності територіальних громад.

9.3. Удосконалення механізму фінансового забезпечення видаткових повноважень, які передаються державою на виконання органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади

105. Удосконалення (перегляд) механізму бюджетного вирівнювання з урахуванням оновлених повноважень органів місцевого самоврядування	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади всеукраїнські асоціації	схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України законопроект щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України	IV квартал 2022 р.	Виконується. У зв'язку із повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України змінились умови функціонування економіки як країни в цілому, так і окремих територій. Тимчасова окупація російською федерацією окремих територій України
---	--	--	--------------------	--

органів
місцевого
самоврядуван-
ня
(за згодою)

та ведення бойових дій суттєво впливають на показники соціально-економічного розвитку територіальних громад, а відсутність сталої статистичної інформації та невизначеність у тривалості бойових дій та їх наслідків фактично унеможливили процес прогнозування показників дохідної та видаткової частин місцевих бюджетів. Використання даних про фактичне надходження податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб за 2021 рік для горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2023 рік, як це передбачено статтями 98, 99 Бюджетного кодексу України, не відповідає наявній ситуації в громадах.

У зв'язку з цим Законом України від 03.11.2022 № 2710-IX «Про Державний бюджет України на 2023 рік» змінено механізм горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2023 рік, а саме горизонтальне вирівнювання здійснено для:

- обласних бюджетів окрім за надходженням податку на прибуток підприємств за січень - серпень 2022 року та за очікуваним надходженням у 2022 році податку на доходи фізичних осіб;
- бюджетів територіальних громад за очікуваним надходженням у 2022 році податку на доходи фізичних осіб.

Протягом дії воєнного стану та протягом року після його завершення горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на плановий рік може здійснюватися за очікуваними надходженнями податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб за рік, що передує плановому.

Очікувані надходження податків розраховуватимуться з огляду на фактичні надходження податків за січень - серпень та очікувані надходження за вересень - грудень, обраховані на підставі середньомісячного надходження податків за січень - серпень року, що передує плановому.

Для подальшого удосконалення механізму горизонтального вирівнювання та зменшення диспропорцій фінансової сталості громад основоположним має стати питання необхідності надання гарантованих державою суспільних послуг на території всієї держави.

Для реалізації цього підходу необхідно:

- визначити чіткий перелік власних та делегованих повноважень територіальних громад та їх розмежування між рівнями місцевого самоврядування шляхом внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- запровадити нову модель визначення чисельності наявного населення

				територіальних громад, яка використовується під час розрахунку горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій, до реальних показників (суттєві розбіжності між даними статистики та фактичними даними наявного населення в громадах призводять до викривлення даних горизонтального вирівнювання); - запровадити фінансову статистику в розрізі громад згідно з новим адміністративно-територіальним устроєм.
106. Перегляд та затвердження оновлених соціальних стандартів і нормативів надання гарантованих державою послуг в описовому та вартісному вигляді за кожним з делегованих повноважень	МОН Мінсоцполітика всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	прийнято нормативно- правовий акт	I квартал 2022 р.	Виконується. Наразі триває розробка проекту акта щодо перегляду соціальних стандартів і нормативів надання гарантованих державою послуг в описовому та вартісному вигляді за кожним з делегованих повноважень.
107. Удосконалення підходів до фінансування проектів регіонального розвитку за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку	Мінрегіон Мінфін	визначено чіткі показники ефективності відповідної бюджетної програми	II квартал 2022 р.	Виконується. Змінами до Бюджетного кодексу України, внесеними Законом України від 15.02.2022 № 2042-IX, змінено підходи щодо розподілу і спрямування коштів державного фонду регіонального розвитку на реалізацію інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку. Законом України від 09.07.2022 № 2389-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зasad державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій»

уточнено принципи державної підтримки регіонального розвитку і визначено напрями її спрямування.

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2022 № 199 «Питання надання у 2022 році застрахованим особам одноразової матеріальної допомоги у зв'язку із втратою частини заробітної плати (доходу), робота (економічна діяльність) яких тимчасово зупинена внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні» було скорочено видатки, передбачені у державному бюджеті на 2022 рік Мінрегіону за програмою 2761070 «Державний фонд регіонального розвитку» (5,205 млрд гривень).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» видатки державного фонду регіонального розвитку передбачені в обсязі 2 млрд гривень.

Строк виконання не настав.

108. Запровадження системи бенчмаркінгу для місцевих бюджетів

Мінфін
місцеві
держадміністр
ації
виконавчі
органи
місцевих рад
(за згодою)
всеукраїнські
асоціації
органів
місцевого
самоврядуван

розроблено
методику
бенчмаркінгу

IV квартал
2024 р.

НЯ
(за згодою)

9.4. Посилення фінансової прозорості та підзвітності органів місцевого самоврядування

109. Проведення аналізу повноважень органів, уповноважених на здійснення контролю за дотриманням вимог бюджетного законодавства щодо місцевих бюджетів, у контексті реформи децентралізації	Мінфін Мінрегіон Держаудитслу жба Рахункова палата (за згодою) місцеві держадміністр ації виконавчі органи місцевих рад (за згодою) всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядуван ня (за згодою)	підготовлено аналітичний звіт та пропозиції щодо внесення необхідних змін до законодавства	III квартал 2022 р.	Виконується. Виконання заходу призупинено до завершення воєнного стану та стабілізації ситуації в країні.
110. Підготовка пропозицій щодо зміни повноважень органів, уповноважених на здійснення контролю за дотриманням вимог бюджетного законодавства щодо місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації, з урахуванням параметрів та структури відповідних місцевих бюджетів	Мінфін Мінрегіон Держаудитслу жба Рахункова палата (за згодою) місцеві держадміністр ації виконавчі органи місцевих рад	розроблено та схвалено Кабінетом Міністрів України законопроекти	II квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.

(за згодою)
всеукраїнські
асоціації
органів
місцевого
самоврядуван-
ня
(за згодою)

ІІІ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

10. Система публічних закупівель

10.1. Удосконалення порядку проведення моніторингу публічних закупівель та покращення доступу до відповідних джерел інформації

111. Удосконалення процесу визначення автоматичних індикаторів ризиків на основі даних електронної системи закупівель та інших відкритих джерел інформації	Держаудитслу- жба Мінфін Мінекономіки	розроблено і видано відповідний наказ Мінфіну	IV квартал 2022 р.	Виконується. Держаудитслужбою спільно з Мінекономіки здійснюється робота з удосконалення процесу визначення автоматичних індикаторів ризиків у рамках Проекту міжнародної технічної допомоги «Підтримка реформи публічних закупівель в Україні» та Проекту Світового банку, що передбачає розробку конструктора для формування індикаторів ризику для української національної електронної системи закупівель Prozorro та моніторинг закупівель для відновлення в рамках Ініціативи прозорості інфраструктури (CoST). Передбачається розробити конструктор індикаторів ризику, які будуть інтегровані в систему Prozorro та можуть бути налаштовані на конкретні потреби контролю / моніторингу закупівель під час загальнодержавної віdbudovi зруйнованої під час війни інфраструктури. Планується, що процедури закупівлі, які визнаються
---	--	---	-----------------------	---

ризиковими, з огляду на розраховані індикатори, будуть публічно маркуватися як ризикові.

Керівнику проекту ЄС «Підтримка реформи публічних закупівель в Україні» Держаудитслужбою направлено лист щодо фінансування розробки алгоритмів автоматичних індикаторів ризику, зокрема з урахуванням змін у законодавстві під час воєнного стану. Також надіслано лист Світовому банку щодо можливості подання та розгляду заявики Держаудитслужби для фінансування створення / удосконалення єдиної системи автоматичних індикаторів ризику органу державного фінансового контролю, яка включатиме удосконалені індикатори порушень законодавства у сфері публічних закупівель.

Проект наказу Мінфіну буде розроблено після змін відповідних ризиків та алгоритмів їх розрахунку, які будуть реалізовані в електронній системі закупівель Prozorro.

Строк виконання не настав.

Наразі реалізована можливість внесення частини інформації, що має міститися в тендерній документації, у вигляді окремих полів в електронній системі закупівель, а саме інформації щодо: замовника торгов (його місцезнаходження, контактні дані тощо); процедури закупівлі; предмета закупівлі; забезпечення тендерної пропозиції; мови тендерної пропозиції; строків подання та розкриття тендерної пропозиції;

112. Удосконалення електронної системи закупівель шляхом забезпечення переходу до електронної тендерної документації у форматі окремих полів в електронній системі закупівель	Мінекономіки Держаудитслу жба державне підприємство “Прозорро” (за згодою)	збільшено обсяг даних у машиночитуваному форматі в електронній системі закупівель	IV квартал 2024 р.
--	---	--	-----------------------

забезпечення виконання договору; критеріїв оцінки; умов оплати договору та джерел фінансування.

Крім того, є можливість внесення інформації про підстави для відмови в участі у процедурі закупівлі (стаття 17 Закону України «Про публічні закупівлі») у вигляді окремих полів в електронній системі закупівель.

10.2. Уdosконалення методологічних підходів щодо здійснення контролю у сфері публічних закупівель

113. Розроблення методичних рекомендацій щодо здійснення контролю у сфері публічних закупівель, зокрема стандартизованих контрольних листів (“check-list”), з урахуванням кращої міжнародної практики	Держаудитслужба	розроблено та затверджено методичні рекомендації щодо здійснення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель	II квартал 2022 р.	Виконано. Розроблено та затверджено наказ Держаудитслужби від 30.06.2022 № 126 (зі змінами від 12.07.2022 № 137) про затвердження методичних рекомендацій щодо здійснення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель, зокрема «чек-листів» моніторингу процедур закупівель.
--	-----------------	---	--------------------	---

11. Управління державними інвестиціями

11.1. Стратегічне планування державних інвестицій на середньострокову перспективу

114. Підготовка та затвердження середньострокового плану пріоритетних державних інвестицій з дотриманням таких принципів: виділення коштів для реалізації нових проектів лише після виділення достатнього обсягу ресурсів для ефективного завершення реалізації портфеля раніше розпочатих і відібраних	Мінекономіки Мінфін інші міністерства	запроваджено середньострокове планування державних інвестицій у рамках середньострокового бюджетного планування	щороку у III кварталі	Виконується. У зв'язку із повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України головні розпорядники коштів державного бюджету були позбавлені можливості подати до Мінекономіки державні інвестиційні проекти. Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» не передбачено державні капітальні вкладення на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів.
--	---	---	-----------------------	--

державних інвестиційних проектів;
відбір проектів для фінансування або інших форм державної підтримки на основі економічного аналізу та повної інформації про майбутні вигоди та витрати на їх реалізацію

11.2. Гармонізація підходів до оцінки та відбору пропозицій щодо фінансування інвестиційних проектів

115. Узагальнення та проведення аналізу базових даних про інвестиційні та експлуатаційні витрати на основі недавніх репрезентативних проектів	Мінекономіки Мінфін інші міністерства	визначено організаційний механізм проведення аналізу даних інвестиційних проектів, що фінансувалися за рахунок коштів державного бюджету, підготовлено і опубліковано відповідний аналітичний звіт	I квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.
---	---	--	----------------------	-----------------------------------

11.3. Збільшення спроможності галузевих міністерств в управлінні державними інвестиціями

116. Підвищення спроможності у сфері управління державними інвестиціями, зокрема щодо аналізу витрат і вигод ("cost benefit analysis")	головні розпорядники бюджетних коштів	розроблено пропозиції щодо навчальних програм та подано їх до НАДС	IV квартал 2022 р.	Виконується. Протягом 2022 року окремими державними органами влади надано НАДС пропозиції щодо тематик навчальних програм, які, зокрема, спрямовані на підвищення знань у сфері управління державними інвестиціями.
	НАДС Мінекономіки головні розпорядники	забезпечено проведення навчання з питань управління державними	постійно	Виконується (Виконано в частині проведення навчань у 2022 році). У I-II кварталах 2022 року в 11 регіональних центрах підвищення

	бюджетних коштів	інвестиціями (за результатами зазначено чисельність державних службовців, які пройшли навчання)	кваліфікації пройшли навчання з питань управління державними інвестиціями 1500 осіб, з них: 527 державних службовців та 973 посадові особи місцевого самоврядування. У IV кварталі 2022 року в 9 регіональних центрах підвищення кваліфікації пройшли навчання з питань управління державними інвестиціями 2305 осіб, з них: 831 державний службовець та 1474 посадові особи місцевого самоврядування.	
11.4. Уdosконалення порядку проведення моніторингу та підвищення прозорості реалізації проектів				
117. Запровадження централізованої системи моніторингу великомасштабних державних інвестиційних проектів на основі фінансових та інших кількісних показників для своєчасного виявлення проблем під час їх реалізації, вжиття заходів та проведення посиленого моніторингу, зокрема шляхом розроблення онлайн-інтерфейсів для подання звітної інформації	Мінекономіки	запроваджено централізовану систему моніторингу; створено інтегровану інформаційно-аналітичну систему	I квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.
118. Запровадження обов'язкової публікації головними розпорядниками бюджетних коштів висновків державної	головні розпорядники бюджетних коштів	оприлюднено на офіційних веб-сайтах головних розпорядників бюджетних коштів висновки державної	I квартал 2022 р.	<p>Виконується.</p> <p>Виконання заходу планується у 2023 році за підтримки Світового банку в межах Проекту «Програма підтримки управління державними фінансами в Україні».</p>

	експертизи державних інвестиційних проектів		експертизи державних інвестиційних проектів		Після надання Світовим банком у рамках зазначеного Проекту рекомендацій стосовно покращення системи управління державними інвестиціями планується внесення відповідних змін до чинного законодавства стосовно запровадження обов'язкової публікації головними розпорядниками бюджетних коштів висновків державної експертизи державних інвестиційних проектів.
119. Забезпечення обов'язкового оприлюднення результатів моніторингу стану розроблення (реалізації) державних інвестиційних проектів	Мінекономіки головні розпорядники бюджетних коштів	оприлюднено на офіційних веб-сайтах Мінекономіки та головних розпорядників бюджетних коштів результати моніторингу щодо стану розроблення (реалізації) державних інвестиційних проектів	щокварталу	Виконується (Виконано у 2022 році в частині оприлюднення на сайтах ГРК) Головними розпорядниками бюджетних коштів у 2022 році забезпечено оприлюднення звітів щодо моніторингу стану розроблення (реалізації) державних інвестиційних проектів на офіційних вебсайтах. Мінекономіки зі свого боку зібрано всю інформацію від головних розпорядників бюджетних коштів та підготовлено звіт за результатами моніторингу стану розроблення (реалізації) державних інвестиційних проектів, проте не оприлюднено на офіційному веб сайті Міністерства у зв'язку з відсутністю засідань Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів через введення воєнного стану в Україні. Разом з тим відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми частини п'ятої статті 28 Бюджетного кодексу України в умовах воєнного стану не застосовуються.	

11.5. Удосконалення підходів до управління інвестиційними проектами, що фінансиються з місцевих бюджетів

120. Розроблення методичних рекомендацій щодо управління інвестиційними проектами, що фінансиються за рахунок коштів місцевих бюджетів	Мінрегіон Мінекономіки Мінфін всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)	розроблено методичні рекомендації та доведено до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування	III квартал 2022 р.	Виконується.
---	---	--	------------------------	---------------------

12. Бухгалтерський облік у державному секторі

12.1. Удосконалення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі

121. Здійснення заходів у рамках Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року	Мінфін	надано регулярні звіти про стан здійснення заходів	IV квартал 2025 р.	Строк виконання не настав. Звіт про виконання Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року буде надіслано Кабінетові Міністрів України протягом 2023 року.
122. Розроблення і видання нормативно-правових актів щодо національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі	Мінфін	видано відповідні нормативно-правові акти	IV квартал 2024 р.	Строк виконання не настав. На основі МСБОДС 17 «Основні засоби» було розроблено зміни до НП(С)БОДС 121 та затверджено наказ Мінфіну від 03.10.2022 № 312 «Про затвердження Змін до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», зареєстрований у Мін'юсті 18.10.2022 за № 1254/38590.
123. Забезпечення співпраці з Міжнародною федерацією бухгалтерів щодо перекладу міжнародних стандартів IPSAS та відповідного оновлення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі	Мінфін	забезпечено переклад міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі IPSAS; забезпечено актуальність затверджених	постійно	Виконується (Виконано в частині виконання заходу у 2022 році). Укладено додаткові Угоди про дозвіл перекладати та публікувати матеріали, захищенні авторським правом, від 19.09.2022 № UA-MOF-T-OA9-2022 та № UA-MOF-T-OA10-2022 між Мінфіном та Міжнародною федерацією бухгалтерів, згідно з якими отримано для перекладу IPSAS 41 «Фінансові інструменти», IPSAS

		національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі та їх відповідність міжнародним стандартам IPSAS	42 «Соціальні виплати», IPSAS 43 «Оренда» та «Покращення» до IPSAS 2019, 2021. Електронну версію оригінального тексту IPSAS та їх покращень передано експертам проекту EU4PFM для перекладу. В рамках реалізації проекту EU4PFM отримано переклад Покращення до IPSAS 2019, IPSAS 2021 та переклад IPSAS 42 «Соціальні виплати».
12.2. Уdosконалення організаційних засад та якості виконання функцій бухгалтерських служб у державному секторі			
124. Розроблення програми навчання фахівців суб'єктів державного сектору з питань застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі	Мінфін	розроблено програму навчання	II квартал 2022 р. Виконано. Розроблено спеціальну (сертифікатну) програму підвищення кваліфікації «Бухгалтерський облік в установах і організаціях державного сектору за національними стандартами» для державних службовців категорій Б і В, посадових осіб органів місцевого самоврядування (наказ Мінфіну від 09.11.2022 № 368.) Зазначену програму розміщено на вебпорталі управління знаннями у сфері професійного навчання «Портал управління знаннями».
125. Здійснення заходів щодо навчання та підвищення кваліфікації працівників бюджетних установ та фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування з питань застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі	Мінфін Казначейство фонди загальнообов'язкового одержавного соціального і пенсійного страхування	проведено семінари, тренінги, онлайн-навчання з бухгалтерського обліку та складення фінансової звітності (за результатами зазначено чисельність працівників, які пройшли навчання)	постійно Виконується. Організацію та проведення навчальних заходів відповідно до наказу Мінфіну від 09.11.2022 № 368 «Про погодження програми підвищення кваліфікації» покладено на Державний податковий університет. Наразі здійснюється реєстрація слухачів через вебпортал управління знаннями у сфері професійного навчання «Портал управління знаннями». Початок навчання за спеціальною (сертифікатною) програмою підвищення кваліфікації «Бухгалтерський облік в

			установах і організаціях державного сектору за національними стандартами» заплановано на II квартал 2023 року. В рамках проекту EU4PFM залучені експерти, які будуть брати участь в якості тренерів для проведення онлайн-навчань з бухгалтерського обліку та складення фінансової звітності ³⁴ .
126. Формування концептуальних підходів щодо удосконалення організаційної структури бухгалтерських служб та системи оцінювання роботи головного бухгалтера суб'єкта державного сектору	Мінфін Казначейство фонди загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування	розроблено нову організаційну структурну бухгалтерських служб суб'єктів державного сектору та методичні рекомендації щодо проведення оцінки роботи головного бухгалтера суб'єкта державного сектору	IV квартал 2024 р.
Строк виконання не настав. В рамках проекту EU4PFM здійснюється аналіз міжнародного і національного досвіду ведення бухгалтерського обліку та організаційних зasad ведення бухгалтерського обліку в державному секторі, переліку повноважень та кваліфікаційних вимог до працівників бухгалтерських служб. Готуються пропозиції щодо внесення змін до Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59, та Порядку проведення оцінки виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 01.12.2011 № 1537.			
12.3. Підвищення якості інформації про загальний майновий стан і результати діяльності суб'єктів державного сектору та бюджетів			
127. Удосконалення методології консолідації фінансової звітності	Мінфін Казначейство головні розпорядники бюджетних коштів	прийнято відповідні нормативно-правові акти	IV квартал 2023 р.
Строк виконання не настав.			

³⁴ У квітні-травні 2023 року проведено перший курс онлайн-навчань для працівників бухгалтерських служб бюджетних установ за спеціальною (сертифікатною) програмою підвищення кваліфікації «Бухгалтерський облік в установах і організаціях державного сектору за національними стандартами».

	фонди загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування			
128. Забезпечення оприлюднення інформації про загальний майновий стан і результати діяльності суб'єктів державного сектору та бюджетів	Казначейство головні розпорядники бюджетних коштів фонди загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування	забезпечено консолідацію звітності операцій про виконання бюджетів, розпорядників бюджетних коштів та фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування та її опублікування	щороку у II кварталі	<p>Виконується (Виконано у 2022 році з урахуванням реалій воєнного стану).</p> <p>Консолідована фінансова звітність про загальний майновий стан та результати діяльності суб'єктів державного сектору та бюджетів (далі - загальна консолідована фінансова звітність) сформована за формами додатків 1-4 до НП(С)БОДС 102 «Консолідована фінансова звітність» на підставі даних: фінансової звітності про виконання державного бюджету; зведених показників консолідованої фінансової звітності про виконання місцевих бюджетів; зведених показників консолідованої фінансової звітності головних розпорядників коштів державного бюджету; зведених показників консолідованої фінансової звітності головних розпорядників коштів місцевих бюджетів; зведених показників консолідованої фінансової звітності бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування; зведених показників консолідованої фінансової звітності фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування.</p>

				Разом з тим у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та введенням в Україні воєнного стану окремі головні розпорядники коштів місцевих бюджетів, зокрема місцевих бюджетів Луганської та Херсонської областей, не змогли вчасно скласти відповідно до вимог нормативних документів річну консолідований фінансову звітність за 2021 рік та у встановлені терміни подати її до органу Казначейства. Тому Казначейством забезпечено консолідацію звітності операцій з урахуванням реалій воєнного стану. Водночас відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми частини п'ятої статті 28 Бюджетного кодексу України в умовах воєнного стану не застосовуються.
129. Розроблення формату розкриття ключових відмінностей між національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку у державному секторі	Мінфін	забезпечено розкриття ключових відмінностей між національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку у державному секторі	IV квартал 2025 р.	Строк виконання не настав.
12.4. Уdosконалення порядку розкриття інформації про виконання державного і місцевих бюджетів у бухгалтерському обліку				

130. Удосконалення порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі з метою розкриття інформації про виконання державного і місцевих бюджетів	Мінфін Казначейство	прийнято відповідні нормативно-правові акти	IV квартал 2023 р.	Строк виконання не настав. Розроблено проект наказу Мінфіну «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі», яким передбачається, зокрема, внесення змін до Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого наказом Мінфіну від 29.12.2015 № 1219 ³⁵ .
13. Казначейське обслуговування бюджетних коштів				
13.1. Посилення інституційної спроможності Казначейства				
131. Розроблення плану дій щодо переходу Казначейства на функціонування у форматі єдиної юридичної особи, включаючи проведення аналізу, удосконалення робочих процесів та процедур, упровадження ефективної організаційної структури, визначення механізму делегування окремих повноважень керівникам територіальних органів	Казначейство Мінфін	прийнято відповідні нормативно-правові акти	IV квартал 2022 р.	Виконується. У зв'язку з введенням в Україні воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 Казначейство виконує повноваження відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» та Положення про Державну казначейську службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 215. Ураховуючи зазначене, виконання заходу потребує додаткового часу.
132. Забезпечення роботи Казначейства у форматі єдиної юридичної особи	Казначейство Мінфін	утворено єдину юридичну особу	IV квартал 2023 р.	Строк виконання не настав. Виконання заходу залежить від виконання пункту 131 цього Плану заходів.
13.2. Удосконалення процедур казначейського обслуговування бюджетних коштів та відповідних форм звітності				

³⁵ Наказ Мінфіну «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі» затверджено від 30.03.2023 за № 162.

133. Удосконалення форм звітності про виконання місцевих бюджетів для забезпечення порівняння фактичних видатків із затвердженими	Мінфін Казначейство	приведено звіти Казначейства про виконання місцевих бюджетів за видатками у відповідність із формою згідно з додатком, затвердженим рішенням про місцеві бюджети	I квартал 2022 р.	Виконується. У 2022 році у зв'язку із воєнним станом захід не виконувався. Виконання заходу призупинено до завершення воєнного стану та стабілізації ситуації в країні та буде відновлено протягом трьох місяців після завершення або скасування воєнного стану.
134. Забезпечення подальшої автоматизації розрахунково-касового обслуговування розпорядників та одержувачів бюджетних коштів	Казначейство	забезпечено повне підключення розпорядників та одержувачів бюджетних коштів до системи дистанційного обслуговування «Клієнт Казначейства – Казначейство» та переведення розрахунково-касового обслуговування в електронну форму; удосконалено (розширено) функціональні можливості системи дистанційного обслуговування «Клієнт Казначейства – Казначейство»	IV квартал 2025 р.	Строк виконання не настав. Станом на 31.12.2022 до системи дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства – Казначейство» (далі – СДО) фактично підключено 32173 розпорядники та одержувачі коштів державного та місцевих бюджетів, що становить 92 % від їх загальної кількості (35097 установ). Протягом 2022 року питома вага розпорядників та одержувачів, підключених до СДО, збільшилась на 12 % (станом на 01.01.2022 СДО використовували 80 % розпорядників та одержувачів бюджетних коштів). Крім того, станом на 31.12.2022 до СДО підключено 2097 інших клієнтів Казначейства. Протягом 2022 року через СДО до органів Казначейства подано 49,4 млн електронних документів. Питома вага документів, поданих через СДО протягом 2022 року, становить 85 % у загальній кількості казначейських транзакцій. У 2021 році цей показник становив 61 %.

У 2022 році введена в експлуатацію оновлена модернізована версія СДО. Версія доповнена новим модулем для подання в електронному вигляді документів для повернення з бюджету помилково або надмірно сплачених коштів. Крім того, запроваджено удосконалені процедури адміністрування клієнтів та користувачів, що надало змогу значно спростити процедуру організації доступу до інформації в СДО, удосконалено інтерфейс та розширено користувацький інструментарій.

14. Система державного внутрішнього фінансового контролю

14.1. Упровадження внутрішнього фінансового контролю, спрямованого на посилення відповідальності керівників бюджетних установ за управління і розвиток установи в цілому

135. Інтеграція аспектів внутрішнього контролю у практичну діяльність розпорядників коштів державного бюджету	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади	проводено два практичних заходи з інтеграції аспектів внутрішнього контролю	IV квартал 2022 р.	Виконано. 1. Виконавцями в рамках реалізації заходу, зокрема, здійснено: - Мінфіном у рамках двостороннього співробітництва з Міністерством фінансів Королівства Нідерландів спільно з європейськими експертами реалізовано захід у ДСНС з інтеграції аспектів внутрішнього контролю, а саме щодо питань управління ризиками, за результатами якого направлено ДСНС звіт з відповідними пропозиціями (лист від 27.12.2022 № 33010-07-5/31343); - Мінфіном спільно з європейськими експертами проведено у ДСНС захід, спрямований на поглиблення розуміння і сприйняття аспектів внутрішнього контролю для їх інтеграції у практичній діяльності з урахуванням практики ЄС;
--	--	---	--------------------	--

- ДСНС проведено для своєї системи низку навчальних та роз'яснювальних заходів за участі керівництва установи, зокрема з урахуванням інформації, отриманої у рамках заходів з удосконалення аспектів внутрішнього контролю, проведених Мінфіном (лист ДСНС від 06.01.2023 № 04-410/06);

- Міненерго листом від 23.02.2022 № 26/1.6-18.5-3150 поінформувало Мінфін, зокрема, про виконання заходів з удосконалення системи внутрішнього контролю та стан виконання пункту 135 Плану заходів.

2. Надання інформації щодо реалізації розпорядниками бюджетних коштів заходів з удосконалення системи внутрішнього контролю у 2022 році передбачено у складі звітів про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі елементів внутрішнього контролю, які подаються до 01.02.2023.

136. Упровадження навчальної програми з внутрішнього контролю для головних розпорядників коштів державного бюджету, центральних органів виконавчої влади, обласних та Київської міської держадміністрацій	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади обласні та Київська міська держадміністрації інші головні розпорядники	проводено навчання (за результатами зазначено кількість органів, працівники яких пройшли навчання)	постійно	<p>Виконується (Виконано в частині проведення навчань у 2022 році).</p> <p>З метою підвищення рівня обізнаності державних службовців щодо питань удосконалення системи внутрішнього контролю протягом 2022 року проведено 3 навчальні онлайн-заходи (05.07, 10-11.08 та 27-28.09) з основних аспектів здійснення внутрішнього контролю за участі працівників 30 державних органів, під час яких розглядались концептуальні основи внутрішнього контролю (планування і контролю;</p>
---	---	--	----------	--

	коштів державного бюджету	три лінії управління; діяльність з управління ризиками; питання управлінської відповідальності та підзвітності у системі внутрішнього контролю; місце внутрішнього контролю у міжінституційних відносинах із підпорядкованими органами, а також розвиток внутрішнього контролю у контексті реформ державного управління та управління державними фінансами).
137. Підготовка методичного посібника (вказівок) щодо практичного впровадження окремих аспектів системи внутрішнього контролю, включаючи управління ризиками, розпорядниками коштів державного бюджету	Мінфін	підготовлено і поширене відповідний посібник (вказівки) І квартал 2022 р.
Виконано. З метою методичної допомоги щодо практичного впровадження окремих аспектів системи внутрішнього контролю підготовлено Методичний посібник щодо аспектів управління ризиками як складової системи внутрішнього контролю у розпорядника бюджетних коштів, який 27.03.2022 розміщено на офіційному вебсайті Мінфіну для підвищення обізнаності у цій сфері. У посібнику висвітлено засади організації та здійснення розпорядниками коштів державного бюджету діяльності з управління ризиками (ідентифікація та оцінка ризиків, підходи до визначення «ризикового апетиту», способи реагування на ризики, здійснення моніторингу, перегляду та документування управління ризиками тощо).		
14.2. Посилення ефективності та незалежності внутрішнього аудиту		
138. Переорієнтація діяльності з внутрішнього аудиту на проведення системного	центральні органи виконавчої влади	збільшено на 10 відсотків частку проведення внутрішніх аудитів, І квартал 2022 р.
Виконується. Державними органами продовжувалось вжиття заходів щодо подальшої зміни пріоритетів під час проведення		

аналізу та оцінки ефективності системи внутрішнього контролю, виконання завдань і функцій, планування і виконання бюджетних програм, якості надання адміністративних послуг, ступеня виконання і досягнення цілей	обласні та Київська міська держадміністрації інші головні розпорядники коштів державного бюджету	спрямованих на системний аналіз та оцінку ефективності системи внутрішнього контролю, виконання завдань і функцій, планування і виконання бюджетних програм, якості надання адміністративних послуг, ступеня виконання і досягнення цілей	внутрішніх аудитів та поступового збільшення кількості / частки внутрішніх аудитів щодо оцінки ефективності, щодо переорієнтації діяльності з внутрішнього аудиту на проведення системного аналізу та оцінки ефективності системи внутрішнього контролю, виконання завдань і функцій, планування і виконання бюджетних програм, якості надання адміністративних послуг, ступеня виконання і досягнення цілей тощо. Зокрема, продовжує зростати загальна частка планування внутрішніх аудитів з оцінкою ефективності: у 2022 році частка таких аудитів у загальній кількості запланованих становила 48 % (порівняно з 40 %, 30 % та 18 % у 2021, 2020 та 2019 роках відповідно).	
139. Посилення контролю за реагуванням на рекомендації, надані за результатами внутрішніх аудитів	центральні органи виконавчої влади обласні та Київська міська держадміністрації інші головні розпорядники коштів державного бюджету	збільшено на 5 відсотків рівень впровадження державними органами рекомендацій за результатами внутрішніх аудитів	І квартал 2022 р.	Виконується. Відповідно до даних поданої до Мінфіну звітності про результати діяльності підрозділів внутрішнього аудиту державних органів за 2022 рік рівень впровадження наданих аудиторських рекомендацій (без урахування рекомендацій, за якими не настав термін виконання) у 2022 році дещо знизився та в цілому по системі становив 85,9 %.
140. Проведення навчальних заходів та підвищення кваліфікації	Мінфін інші центральні	проведено навчання внутрішніх аудиторів (за результатами	постійно	Виконується (Виконано в частині проведення навчань у 2022 році).

внутрішніх аудиторів	органи виконавчої влади обласні та Київська міська держадміністрації інші головні розпорядники коштів державного бюджету	зазначено чисельність аудиторів, які пройшли навчання)	Упродовж 2022 року для внутрішніх аудиторів державних органів організовано та проведено 4 навчальні заходи, зокрема: - онлайн-конференцію на тему: «Перспективи подальшого розвитку функції внутрішнього аудиту в Україні» для 113 керівників підрозділів внутрішнього аудиту; - вебінар на тему: «Оптимізація діяльності з внутрішнього аудиту в кризові часи» для 124 керівників підрозділів внутрішнього аудиту; - навчання відповідно до спеціальної короткострокової програми підвищення кваліфікації «Ключові аспекти проведення внутрішнього аудиту, який передбачає здійснення оцінки та надання висновків і рекомендацій щодо ефективності об'єкта внутрішнього аудиту» для 30 керівників і працівників підрозділів внутрішнього аудиту; - навчання відповідно до спеціальної професійної (сертифікатної) програми підвищення кваліфікації «Базовий курс з внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту» для 30 керівників і працівників підрозділів внутрішнього аудиту. Крім того, взято участь у проведенні навчання, організованого Держпродспоживслужбою для 40 працівників підрозділів внутрішнього аудиту служби та її територіальних органів.
141. Започаткування процесу добровільної та безоплатної національної	Мінфін	прийнято нормативно-правові акти	Виконано. З метою вдосконалення діяльності підрозділів внутрішнього аудиту,

**сертифікації внутрішніх
аудиторів державних
органів**

підвищення професійності внутрішніх аудиторів, а також враховуючи кращі європейські практики та рекомендації міжнародних експертів у цій сфері, Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 12.01.2022 № 12 «Про запровадження сертифікації працівників підрозділів внутрішнього аудиту та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001».

Мінфіном для урегулювання механізму проведення сертифікації працівників підрозділів внутрішнього аудиту державних органів прийнято наказ Міністерства фінансів України від 18.05.2022 № 144 «Про затвердження Порядку проведення сертифікації працівників підрозділів внутрішнього аудиту», зареєстрований у Мін'юсті 20.06.2022 за № 676/38012.

**142. Проведення оцінок
функціонування системи
внутрішнього аудиту
(зовнішні оцінки якості
внутрішнього аудиту)
міністерств, інших
центральних органів
виконавчої влади, Ради
міністрів Автономної
Республіки Крим,
обласних, Київської та
Севастопольської міських
держадміністрацій, інших
головних розпорядників
коштів державного
бюджету з метою надання**

Мінфін
інші
центральні
органи
виконавчої
влади
Рада міністрів
Автономної
Республіки
Крим, обласні,
Київська та
Севастопольська
міські
держадміністр
ації інші
головні

проведено не менше
20 зовнішніх оцінок
якості внутрішнього
аудиту

IV квартал
2025 р.

Строк виконання не настав.
У 2022 році проведено 4 оцінки функціонування систем внутрішнього аудиту (зовнішні оцінки якості внутрішнього аудиту) в Держекоінспекції, Держекспортконтролі, Держлікслужбі та Укртрансбезпеки. За результатами проведених зовнішніх оцінок якості встановлено низку порушень, недоліків та резервів у діяльності з внутрішнього аудиту і підготовлено відповідні рекомендації державним органам щодо удосконалення діяльності з внутрішнього аудиту.

рекомендацій щодо удосконалення системи внутрішнього аудиту	розпорядники коштів державного бюджету	Крім того, у звітному періоді організовано та розпочато проведення оцінки функціонування системи внутрішнього аудиту в НСЗУ.
143. Інформування Кабінету Міністрів України про стан функціонування державного внутрішнього фінансового контролю та внутрішнього аудиту за результатами аналізу звітної інформації державних органів	Мінфін надано Кабінету Міністрів України пропозиції щодо удосконалення функціонування систем внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту	<p>щороку у II кварталі</p> <p>Виконується (Виконано в частині інформування за звітний рік).</p> <p>У 2022 році Мінфіном проведено аналіз стану функціонування внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в державних органах (міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, обласних та Київській міській державних адміністраціях, інших головних розпорядниках коштів державного бюджету) за 2021 рік. Зокрема, проаналізовано отримані від 118 державних органів звіти про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі елементів, а також звіти (або інформацію) про результати діяльності підрозділів внутрішнього аудиту 125 державних органів.</p> <p>За результатами проведеного аналізу підготовлено та направлено Кабінету Міністрів України інформацію щодо основних тенденцій функціонування державного внутрішнього фінансового контролю за 2021 рік із пропозиціями щодо організації та здійснення внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в умовах воєнного стану. За результатами розгляду вказаного листа Урядом України надано доручення державним органам забезпечити належну організацію внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту, вжити заходів до усунення виявлених недоліків</p>

та їх недопущення надалі (доручення від 28.04.2022 № 8228/1/1-22).

144. Посилення організаційної та функціональної незалежності підрозділів внутрішнього аудиту та інформування Мінфіну про вжиті заходи	центральні органи виконавчої влади обласні та Київська міська держадміністрації інші головні розпорядники коштів державного бюджету	утворено організаційно та функціонально незалежні підрозділи внутрішнього аудиту	щороку у I кварталі	<p>Виконується.</p> <p>Упродовж 2022 року державними органами вживались заходи для усунення існуючих невідповідностей та приведення організації діяльності з внутрішнього аудиту до встановлених вимог (зокрема, з урахуванням рекомендацій Мінфіну та положень пункту 144 Плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки), що дозволило посилити організаційну та функціональну незалежність підрозділів внутрішнього аудиту (зокрема, за даними звітності загалом зменшилась кількість підрозділів внутрішнього аудиту, які завантажувались непритаманними функціями).</p> <p>За даними звітності забезпечено організаційну незалежність (зокрема, самостійний статус підрозділу та його підпорядкування безпосередньо керівнику органу / установи) в системі ЦОВВ – 257 (або 97,3 %) підрозділів, у системі ОДА – 80 (або 78,4 %) підрозділів та в системі інших ГРК – 27 (або 90 %) підрозділів внутрішнього аудиту. При цьому всі підрозділи внутрішнього аудиту, що функціонують в апараті державних органів (за винятком деяких випадків у системі інших ГРК), є організаційно незалежними.</p> <p>Водночас в окремих державних органах не було забезпечені організаційну та/або</p>
--	---	--	---------------------	---

функціональну незалежність структурних підрозділів внутрішнього аудиту відповідно до вимог Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту (постанова Уряду від 28.09.2011 № 1001) та Стандартів внутрішнього аудиту. Так, не було забезпечено організаційну незалежність (самостійність) підрозділів внутрішнього аудиту (посадових осіб) у системі ЦОВВ у 7 випадках (або 2,7 % від загальної кількості підрозділів внутрішнього аудиту), у системі ОДА – у 22 випадках (або 21,6 %) та в системі інших ГРК – у 3 випадках (або 10 %).

Кількість випадків порушення вимог щодо функціональної незалежності в частині покладання на підрозділи внутрішнього аудиту виконання функцій, не пов'язаних зі здійсненням внутрішнього аудиту, впродовж 2022 року порівняно з попередніми роками продовжувала зменшуватись.

Зокрема, такі факти були наявні в системі ЦОВВ у 11 підрозділах (або менше 3 % від їх загальної кількості), в системі ОДА – у 21 підрозділі (або 20,6 %) та в системі інших ГРК – у 2 підрозділах (або 6,7 %). Більшість таких випадків було допущено в підрозділах внутрішнього аудиту, що функціонували в бюджетних установах системи державних органів.

У звітному році продовжувалась позитивна тенденція до зменшення кількості випадків проведення підрозділами внутрішнього аудиту різних контрольних заходів, не пов'язаних з

внутрішнім аудитом (або залученням внутрішніх аудиторів до проведення таких контрольних заходів). Проте такі факти були наявні в низці державних органів (переважно також у підрозділах внутрішнього аудиту, що функціонували в бюджетних установах та територіальних органах).

Так, внутрішні аудитори в системі ЦОВВ у 2022 році брали участь у 114 інших контрольних заходах (комісійні перевірки, службові розслідування, інші контрольні заходи тощо), на які було витрачено майже 4,2 тис. людино-днів. Аналогічно внутрішні аудитори державних адміністрацій брали участь у 321 такому заході, на які було витрачено понад 1,1 тис. людино-днів; у системі інших ГРК загалом були наявні 11 таких випадків та було витрачено 292 людино-дні.

В окремих випадках залучення внутрішніх аудиторів до виконання вищевказаних завдань, безпосередньо не пов'язаних з внутрішнім аудитом, було зумовлене необхідністю оперативного вирішення окремих питань щодо діяльності органів в умовах правового режиму воєнного стану.

Строк виконання не настав³⁶.

145. Запровадження діяльності аудиторських комітетів у міністерствах	міністерства	утворено аудиторські комітети (визначено склад та затверджено положення), які не рідше ніж два рази на	I квартал 2023 р.
---	--------------	--	-------------------

³⁶ Станом на 01.06.2023 дев'ять державних органів (Мінагрополітики, Мінюст, Мінекономіки, Мінреінтеграції, Мінмолодьспорту, МОЗ, МОН, Пенсійний фонд України, Сумська ОДА) повідомили Мінфін про утворення в своїх апаратах аудиторського комітету.

рік проводять засідання					
14.3. Підвищення інституційної спроможності центрального підрозділу з гармонізації Мінфіну					
146. Проведення навчальних заходів для центрального підрозділу з гармонізації Мінфіну з питань державного внутрішнього фінансового контролю, а також робочих зустрічей з міжнародними експертами	Мінфін	проводено навчання працівників центрального підрозділу з гармонізації Мінфіну (за результатами зазначено чисельності працівників, які пройшли навчання)	постійно	Виконується (Виконано в частині проведення навчань у 2022 році). Упродовж 2022 року вжито заходів для подальшого підвищення інституційної спроможності Центрального підрозділу гармонізації. Зокрема, продовжувалась співпраця з Міністерством фінансів Королівства Нідерландів. За звітний період у рамках співпраці проведено вебінар для 17 працівників Мінфіну на тему: «Нові підходи та тенденції у розвитку ВА», а також 14 робочих зустрічей із представниками Національної академії фінансів та економіки Мінфіну Королівства Нідерландів, на яких обговорювались питання подальшого розвитку державного внутрішнього фінансового контролю в Україні. Також перспективи подальшого розвитку державного внутрішнього фінансового контролю в Україні та напрями двосторонньої співпраці обговорено на робочих зустрічах з експертами проекту EU4PFM. Крім того, всі працівники Департаменту гармонізації державного внутрішнього фінансового контролю Мінфіну (17) постійно підвищують свою кваліфікацію шляхом участі в різних навчальних заходах, конференціях тощо. Зокрема, у 2022 році працівники Департаменту взяли участь у:	

-
- пленарному засіданні Практикуючого співтовариства з внутрішнього аудиту PEM PAL IACOP та конференції Європейської конфедерації інститутів внутрішнього аудиту ECIIA на тему: «Внутрішній аудит у світі перехідного періоду» (м. Брюссель, Бельгія) (1 працівниця);
 - відеоконференції «Обмін досвідом: аудиторські комітети в державному секторі», організовані співтовариством PEM PAL (4 працівниці);
 - навчанні за програмою «Управління публічними фінансами» в Київській школі економіки (2 працівниці);
 - літніх курсах з управління державними фінансами, які проводилися Національною академією фінансів та економіки Міністерства фінансів Королівства Нідерландів (1 працівник);
 - навчанні «Роль центральних підрозділів гармонізації в реформах управління державними фінансами», вебінарі «Оновлення щодо аудиту управління ризиками» та тренінгу з IT-аудиту (1 працівниця), а також тренінгу «Управління ризиками поза теорією» (2 працівниці), які проведено Центром підвищення кваліфікації (CEF, Словенія);
 - навчанні «Практичні аспекти впровадження дата-аналітики, приклади аналітичних тестів та інструменти», яке проводилося Інститутом внутрішніх аудиторів (3 працівниці);
 - вебінарі «Внутрішній аудит: як подолати стереотипне мислення і ментальні пастки» (5 працівників), онлайн-

презентації «Міжнародна кваліфікація CIA «Дипломований внутрішній аудитор» (3 працівники), вебінарі «Оптимізація фінансів в кризові часи» (1 працівниця), які проведено Академією PwC .

147. Започаткування автоматизації процесів у сфері внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту шляхом створення інтерактивного порталу з питань державного внутрішнього фінансового контролю	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади обласні та Київська міська держадміністрації інші головні розпорядники коштів державного бюджету	розроблено технічне завдання для створення інтерактивного порталу з питань державного внутрішнього фінансового контролю (в тому числі щодо дистанційного навчання, тестування, інформаційно-аналітичного супроводу діяльності)	I квартал 2022 р.	Виконується. У рамках започаткування автоматизації процесів у сфері внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту шляхом створення інтерактивного порталу з питань державного внутрішнього фінансового контролю Мінфіном було підготовлено основні підходи (характеристики та вимоги) до побудови інтерактивного порталу з питань державного внутрішнього фінансового контролю (ДВФК-портал), що містять структуру та детальний опис компонентів (модулів та блоків) порталу та вимоги до їх функціоналу. Зазначений документ наприкінці 2021 року в робочому порядку було передано експертам проекту EU4PFM з метою визначення експерта за цим напрямом та подальшої спільної підготовки технічного завдання для створення інтерактивного порталу з питань державного внутрішнього фінансового контролю. Також у робочому порядку було надано пропозиції до робочого плану проекту EU4PFM. Водночас у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану (відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022) роботу в рамках проекту EU4PFM за цим напрямом у 2022 році було тимчасово призупинено та відновлено її наприкінці
--	---	--	-------------------	--

				2022 року. Зокрема, питання створення порталу було обговорено на робочих зустрічах з експертами проекту EU4PFM та включено до Плану робіт проекту EU4PFM на 2023 рік заходи, пов'язані зі створенням / розробленням порталу ДВФК. Робота за цим напрямом триває.
148. Введення в тестову експлуатацію інтерактивного порталу з питань державного внутрішнього фінансового контролю з поступовим введенням відповідних модулів	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади обласні та Київська міська держадміністрації інші головні розпорядники коштів державного бюджету	введено в тестову експлуатацію інтерактивний портал	IV квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.
15. Державний фінансовий контроль				
15.1. Посилення державного фінансового контролю у найбільш ризикових сferах				
149. Уdosконалення методологічних засад ризик-орієнтованого відбору об'єктів контролю для проведення заходів державного фінансового контролю	Держаудитслужба	розроблено методичні рекомендації	IV квартал 2022 р.	<p>Виконується. Отримані пропозиції SIGMA щодо методології оцінки ризиків. Опрацьовуються розроблені аналітичні механізми для формування на підставі інтегрованих даних та/або відкритих API алгоритмів розрахунку індикаторів ризиків.</p> <p>За напрямом побудови ризик-орієнтованого відбору об'єктів IT-аудиту запроваджено накопичення Держаудитслужбою та її міжрегіональними та територіальними</p>

				органами даних щодо інформаційних систем та іншого програмного забезпечення, які використовують підконтрольні установи, для напрацювання подальших процедур відбору.
				Водночас Держаудитслужбою проводиться дослідження кращих міжнародних практик щодо ризик-орієнтованого відбору підконтрольних установ для планування інспектувань. Зокрема, представники Держаудитслужби взяли участь у навчанні на тему: «Управління ризиками порушень та шахрайства», яке проводили GIS. Робота щодо розробки документа стосовно ризик-орієнтованого відбору триває.
150. Удосконалення порядку проведення інспектування органами Держаудитслужби з урахуванням успішних міжнародних практик	Мінфін Держаудитслужба Мінекономіки ДРС	прийнято відповідний нормативно- правовий акт	II квартал 2022 р.	Виконано. Затверджена постанова Уряду України від 08.10.2022 № 1123 «Про внесення змін до Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами».
15.2. Забезпечення ефективної міжвідомчої взаємодії в рамках здійснення фінансового контролю				
151. Налагодження ефективної співпраці з Рахунковою палатою з метою обміну інформацією щодо ризиків (ризикових операцій) у діяльності підконтрольних установ, узгодження комунікації під час	Держаудитслужба Рахункова палата (за згодою)	укладено угоду про співпрацю/взаємодію з Рахунковою палатою	IV квартал 2022 р.	Виконується. Держаудитслужбою направлено лист Рахунковій палаті від 17.06.2022 № 002200-11/4349-2022 з проектом Угоди про співпрацю між Рахунковою палатою та Державною аудиторською службою України для узгодження та організації процедури підписання ³⁷ .

³⁷ 17.05.2023 проведено зустріч на рівні керівників Держаудитслужби та Рахункової палати щодо досягнення домовленостей з визначення / уточнення напрямків співпраці. Експерти проекту EU4ACU представили презентацію результатів дослідження з питань можливої взаємодії зазначених органів. Наразі тривають робочі зустрічі щодо доопрацювання положень Угоди про співпрацю за підтримки проекту EU4ACU.

процесів планування,
обміну інформацією щодо
країнських практик
здійснення контрольних
заходів

15.3. Посилення інституційної спроможності органів Держаудитслужби на центральному, регіональному та місцевому рівні

152. Удосконалення організаційних та методичних засад здійснення державного фінансового контролю за ресурсами місцевих бюджетів	Держаудитслужба	розроблено методичні рекомендації	I квартал 2023 р.	Виконано. З метою удосконалення організаційних та методичних засад здійснення державного фінансового контролю за ресурсами місцевих бюджетів наказом Держаудитслужби від 29.12.2022 № 317 затверджено Методичні рекомендації із проведення Державною аудиторською службою України, її міжрегіональними територіальними органами деяких державних фінансових аудитів, якими, зокрема, врегульовані питання здійснення державного фінансового аудиту місцевих бюджетів.
153. Розроблення якісного методологічного забезпечення процесу державного фінансового аудиту за його видами з урахуванням країнських міжнародних практик, включаючи відповідні стандартизовані контрольні листи ("check list")	Держаудитслужба	затверджено методичні рекомендації	IV квартал 2022 р.	Виконано. Наказом Держаудитслужби від 29.12.2022 № 317 затверджено Методичні рекомендації із проведення Державною аудиторською службою України, її міжрегіональними територіальними органами деяких державних фінансових аудитів, які застосовуються під час проведення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, державного фінансового аудиту державних (регіональних) цільових програм, державного фінансового аудиту місцевих бюджетів, державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, державного фінансового аудиту Пенсійного фонду

України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування. Також наказом Держаудитслужби від 30.09.2022 № 233 затверджено Методичні рекомендації про проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту використання інформаційних технологій, якими, зокрема, затверджені примірні питання «чек-листи» для дослідження дотримання ISO/IEC 27001 «Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною безпекою. Вимоги» та інших документів щодо інформаційної безпеки, контрольний список «Форми для поглиблених дослідження IT-середовища та IT-систем», примірний перелік питань «чек-лист» для перевірки умов придбання (розробки) програмного забезпечення.

16. Незалежний зовнішній фінансовий контроль (аудит)

16.1. Максимальне наближення методології та практики проведення аудитів до стандартів INTOSAI

154. Упровадження аудиту відповідності як одного з видів зовнішнього аудиту, визначених стандартами INTOSAI

Рахункова палата
(за згодою)

проводено всі три види зовнішнього аудиту, визначені стандартами INTOSAI; розроблено навчальні матеріали та проведено навчання щодо здійснення аудиту відповідності для посадових осіб Рахункової палати

IV квартал 2022 р.

Виконується.

В рамках реалізації в Рахунковій палаті проекту міжнародної технічної допомоги «Зміцнення потенціалу зовнішнього аудиту відповідно до міжнародних стандартів» Рахунковою палатою проведено роботу щодо розроблення проектів Методичного посібника з питань аудиту відповідності і Порядку здійснення Рахунковою палатою аудиту відповідності, які базуються на вимогах Міжнародних стандартів вищих органів аудиту (ISSAI).

				Зазначені методологічні документи передані членам Рахункової палати для розгляду і подальшого винесення на засідання Рахункової палати для їх затвердження. З метою формування у посадових осіб апарату Рахункової палати знань та практичних навичок проведення аудитів відповідності за вимогами міжнародних стандартів експертами проекту підготовлено Програму тренінгу з аудиту відповідності та методичні рекомендації з його проведення. Тренінг охоплює всі етапи проведення аудиту відповідності: планування, виконання аудиту, звітування за результатами аудиту та контроль виконання рекомендацій. Теоретичний матеріал розроблений на вимогах стандартів ISSAI та кращому досвіді. Отримання практичних навичок передбачається шляхом опрацювання умовних прикладів- ситуацій, наблизених до реалій України. Для участі у тренінгу визначені кандидати у тренери з аудиту відповідності від Рахункової палати.
155. Зміцнення інституційної спроможності Рахункової палати для запровадження фінансового аудиту консолідований фінансової звітності	Рахункова палата (за згодою)	підготовлено методичні рекомендації щодо здійснення фінансового аудиту консолідованої фінансової звітності	IV квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.
16.2. Посилення консультивної (експертної) ролі Рахункової палати як вищого органу аудиту в Україні				

156. Запровадження механізму розгляду комітетами Верховної Ради України всіх звітів за результатами аудитів Рахункової палати та вжиття ними необхідних заходів для здійснення парламентського контролю	Рахункова палата (за згодою)	розроблено та внесено до Верховної Ради України пропозиції щодо посилення контрольної функції Верховної Ради України та її комітетів для підвищення рівня реалізації рекомендацій Рахункової палати	IV квартал 2024 р.	Строк виконання не настав.
---	------------------------------	---	--------------------	-----------------------------------

IV. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ПІДЗВІТНОСТІ В УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

17. Прозорість бюджету та участь громадян у бюджетному процесі

17.1. Забезпечення відповідності міжнародним стандартам щодо прозорості бюджету

157. Проведення аналізу результатів чергового оцінювання Open Budget Index та розроблення пропозицій щодо підвищення рейтингу України	Мінфін Рахункова палата (за згодою)	забезпечення отримання у 2023 році Україною не менше 65 балів в рейтингу Open Budget Index	IV квартал 2024 р.	Строк виконання не настав. У рейтингу OBI за 2021 рік, оприлюдненому у травні 2022 року, Україна посилила свої позиції порівняно з оцінкою OBI за 2019 рік: отримала 65 балів зі 100, піднялася з 26 до 23 місця серед 120 країн та закріпилася у групі країн з доступом до істотної інформації (61-80 балів)
158. Проведення Міжнародним валютним фондом оцінки фіiscalnoї прозорості	Мінфін	проведено оцінку та отримано звіт	IV квартал 2022 р.	Виконується. У зв'язку з воєнним станом виконання заходу потребує додаткового часу.
159. Забезпечення публікації у машинозчитуваному форматі паспортів бюджетних програм головних розпорядників бюджетних коштів та звітів про їх виконання	Мінфін головні розпорядники бюджетних коштів	забезпечено публікацію у машинозчитуваному форматі паспортів бюджетних програм головних розпорядників бюджетних коштів та	IV квартал 2022 р.	Виконується. Верховна Рада України прийняла Закон України від 15.12.2020 № 1081-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», яким внесено зміни до статті 28 Бюджетного кодексу України в частині оприлюднення місцевими державними адміністраціями, виконавчими органами відповідних

звітів про їх
виконання

місцевих рад на своїх офіційних сайтах або в інший спосіб відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» прогнозу місцевого бюджету, проекту рішення про місцевий бюджет, рішення про місцевий бюджет, інформації про виконання місцевого бюджету. Також змінами передбачено терміни оприлюднення зазначеної інформації.

Норми щодо оприлюднення бюджетних запитів та паспортів бюджетних програм головними розпорядниками коштів місцевого бюджету визначені статтею 28 Кодексу ще у 2018 році.

З цією метою Мінфіном розроблено можливість оприлюднення бюджетних документів, які завантажені в IAC «LOGICA», на офіційному державному порталі «Бюджет для громадян» (<https://openbudget.gov.ua>), який призначений для інформування громадськості про основні цілі, завдання та пріоритетні напрями бюджетної політики України.

Зазначена можливість оприлюднення доступна з 01.01.2022 для усіх учасників бюджетного процесу, які використовують програмне забезпечення, що взаємодіє через відкритий програмний API-інтерфейс з IAC «LOGICA».

Водночас ведеться робота зі створення інформаційної системи планування та моніторингу виконання державного бюджету, яка, зокрема, передбачатиме можливість оприлюднення бюджетних

				документів головними розпорядниками коштів державного бюджету на державному вебпорталі бюджету для громадян України «Бюджет для громадян» (https://openbudget.gov.ua) у машинозчитуваному форматі.
160. Підвищення рівня поінформованості суспільства щодо функціонування Державного веб-порталу бюджету для громадян	Мінфін	розроблено комунікаційну стратегію	II квартал 2022 р.	<p>Виконується.</p> <p>В рамках проекту (програми) міжнародної технічної допомоги Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) ГмбХ GIZ в Україні «Ефективне управління державними фінансами III» спільно з державною установою «Відкриті публічні фінанси» як реципієнтом зазначеної програми міжнародної технічної допомоги та технічним адміністратором Державного вебпорталу бюджету для громадян забезпечено створення п'яти промоційних відеороликів про платформу E-Data, в тому числі про портал openbudget.gov.ua. Забезпечено розробку контенту з дизайном малюнків для просування платформи E-Data та її порталів у соціальних мережах та ЗМІ.</p>
	Мінфін	збільшено кількість користувачів Державного веб-порталу бюджету для громадян	IV квартал 2022 р.	<p>Виконується.</p> <p>У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та відповідно введенням воєнного стану на всій території України активність користувачів Державного вебпорталу бюджету для громадян у 2022 році не зросла.</p>
161. Підвищення компетентності користувачів Державного	Мінфін	розроблено навчальні матеріали	IV квартал 2023 р.	<p>Строк виконання не настав.</p> <p>Спільно з державною установою «Відкриті публічні фінанси» як технічним</p>

веб-порталу бюджету для громадян	та проведено навчання	адміністратором Державного вебпорталу бюджету для громадян створено Інструкцію для користувачів Державного вебпорталу бюджету для громадян. Проведено 10 публічних онлайн-заходів та онлайн-тренінгів для підвищення обізнаності про платформу E-Data. Розроблено онлайн-курс з навчання, який розміщено на платформі Prometheus: «E-Data: можливості та ефективний контроль за публічними фінансами».
17.2. Забезпечення відкритості та доступності інформації про місцеві бюджети		
162. Надання доступу до інформації про бюджетні показники місцевих бюджетів через Державний веб-портал бюджету для громадян	Мінфін	<p>упроваджено розділ «Місцеві бюджети» на Державному веб-порталі бюджету для громадян (https://openbudget.gov.ua)</p> <p>I квартал 2022 р.</p> <p>Виконано.</p> <p>Забезпечено створення програмного забезпечення «Модуль збору та відображення інформації про показники місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів» інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет», яке забезпечує висвітлення інформації щодо планування та використання коштів місцевих бюджетів і оприлюднює показники місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів. Додатково на вебпорталі (https://openbudget.gov.ua/) відображена інформація Казначейства про виконання місцевих бюджетів за підсумками місяця, кварталу та року. Прикладний програмний інтерфейс (API) вебпорталу забезпечує вивантаження даних про показники місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів та підтримує</p>

				завантаження даних сторонніми інформаційними системами.
163. Забезпечення публікації інформації, що міститься в бюджетних запитах місцевих бюджетів, паспортах бюджетних програм місцевих бюджетів та звітах про їх виконання, рішеннях про місцеві бюджети та прогнозах місцевих бюджетів, у формі відкритих даних	місцеві держадміністрації виконавчі органи місцевих рад (за згодою)	опубліковано інформацію, що міститься в бюджетних запитах місцевих бюджетів, паспортах бюджетних програм місцевих бюджетів та звітах про їх виконання, рішеннях про місцеві бюджети та прогнозах місцевих бюджетів, у формі відкритих даних на своїх офіційних веб-сайтах або в інший спосіб	I квартал 2022 р.	<p>Виконано.</p> <p>Забезпечено створення програмного забезпечення «Модуль збору та відображення інформації про показники місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів» інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет», яке забезпечує висвітлення інформації щодо планування та використання коштів місцевих бюджетів і оприлюднює показники місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів. Додатково на вебпорталі (https://openbudget.gov.ua/) відображена інформація Державної казначейської служби України про виконання місцевих бюджетів за підсумками місяця, кварталу та року. Прикладний програмний інтерфейс (API) вебпорталу забезпечує вивантаження даних про показники місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів та підтримує завантаження даних сторонніми інформаційними системами.</p> <p>Разом з тим відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» норми частини п'ятої статті 28 Бюджетного кодексу України в</p>

			умовах воєнного стану	не застосовуються.
19. Розвиток управління людськими ресурсами у сфері державних фінансів				
19.1. Запровадження стратегічного підходу та підвищення ефективності управління людськими ресурсами у сфері державних фінансів				
164. Розроблення стратегічних планів розвитку системи управління людськими ресурсами центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів	Держмитслужба Держаудитслужба Казначейство	затверджено стратегічні плани розвитку системи управління людськими ресурсами відповідно до цілей їх діяльності, включаючи впровадження сучасних методів управління людськими ресурсами на основі компетенцій	I квартал 2022 р.	Виконано. Стратегія розвитку управління персоналом Держаудитслужби на період до 2024 року затвердженна (грифом затвердження) Головою Держаудитслужби від 25.09.2021. Також наказом Держаудитслужби від 27.01.2021 № 22 затвердженна Стратегія постійного професійного розвитку працівників Держаудитслужби на 2021-2023 роки. Наказом Держмитслужби від 26.08.2021 № 648 затвердженна Стратегія управління персоналом Держмитслужби на 2021-2024 роки, а наказом від 20.09.2021 № 723 – План дій з реалізації зазначененої Стратегії. Наказом Казначейства від 22.10.2020 № 282 «Про затвердження Стратегії управління персоналом Державної казначейської служби України» затверджено Стратегію управління персоналом Казначейства на 2020-2024 роки.
165. Розроблення та впровадження у Мінфіні, інших центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів, моделі	Мінфін ДПС Держмитслужба Держаудитслужба Казначейство	затверджено моделі управління людськими ресурсами на основі компетенцій	IV квартал 2023 р.	Строк виконання не настав.

**управління людськими
ресурсами на основі
компетенцій**

166. Проведення щороку опитувань щодо рівня заінтересованості працівників у результатах своєї праці та досягненні стратегічних цілей (залученість персоналу) Мінфіну, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів	Мінфін ДПС Держмитслужба Держаудитслужба Казначейство	проведено опитування	щороку у III кварталі	Виконується (Виконано в частині проведення опитувань у 2022 році). Мінфін. Починаючи з 2019 року, в Мінфіні проводиться щорічне опитування для визначення рівня емоційної залученості, задоволеності умовами державної служби та потреб у професійному розвитку працівників. У 2022 році 251 працівник Мінфіну взяв участь в опитуванні. Під час опитування більше 60 % респондентів відмітили зростання підтримки колег та керівника в умовах воєнного стану. 88 % респондентів відчувають силу, щоб продовжувати працювати. Водночас майже 46 % опитаних відмітили зростання навантаження. 63 % респондентів – це державні службовці, які працюють у Мінфіні більше 5 років. Держаудитслужба. Для вивчення рівня задоволеності умовами державної служби, заінтересованості працівників у результатах своєї праці та досягненні стратегічних цілей у вересні 2022 року проведено анонімне опитування працівників апарату Держаудитслужби у форматі анкети Google Forms. Усього в опитуванні взяла участь 341 особа, що становить 76 % від кількості фактично працюючих працівників апарату Держаудитслужби станом на 01.09.2022. Держмитслужба. Протягом 23.12.2021-21.01.2022 проведено опитування щодо визначення рівня залученості персоналу
---	---	----------------------	-----------------------	--

апарату Держмитслужби та її територіальних органів. Участь в опитуванні взяли 3670 посадових осіб митних органів. Також у III кварталі 2022 року (12-22.09.2022) проведено пуль-опитування з окремих аспектів зачлененості персоналу Держмитслужби (апарат та територіальні органи). Участь в опитуванні взяли 4252 посадові особи, що становить 41,6 % від фактичної чисельності працівників. Узагальнена інформація подається керівництву Держмитслужби.

ДПС. З метою розробки документа, що описує корпоративну культуру ДПС, створено анкету (опитувальник) та організовано відповідне опитування працівників ДПС (лист від 27.09.2022 № 11495/7/99-00-11-03-07). Okрім цього, проведено опитування новопризначених працівників органів ДПС щодо проходження процесу адаптації (лист ДПС від 20.09.2022 № 11108/7/99-00-11-03-07).

Казначейство. Протягом 2022 року працівниками Казначейства взято участь в опитуванні щодо:

- якості, ефективності та рівня організації основних робочих процесів і шляхів їх можливої оптимізації в органах влади;
- рівня задоволеності умовами державної служби в частині врахування у кадровій політиці принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- особливостей організації роботи та оплати праці державних службовців в умовах воєнного стану;

			- перебігу та результатів реформи системи професійного навчання державних службовців в умовах воєнного стану.
167. Підтримка гендерної рівності та інтеграція програм жіночого лідерства у навчальні програми для персоналу	Мінфін	збільшено чисельність жінок, що обіймають керівні посади у Мінфіні	IV квартал 2022 р.
19.2. Підвищення рівня професійної компетентності працівників фінансової системи			
168. Інституціоналізація професійно-комунікативної спроможності у сфері управління державними фінансами	Мінфін	підготовлено пропозиції щодо утворення центру професійної комунікації в системі управління державними фінансами та віднесення його до сфери управління Мінфіну	IV квартал 2022 р.
169. Підвищення спроможності у сфері управління державними фінансами			
	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади	розроблено та запроваджено навчальну програму, проведено навчання, сформовано склад внутрішніх тренерів з актуальних питань управління державними фінансами	III квартал 2022 р.
	Мінфін інші центральні органи виконавчої влади	розроблено та впроваджено платформу для дистанційного навчання у сфері управління	IV квартал 2022 р.

			державними фінансами		
170. Утворення сучасного науково-освітнього закладу для підготовки кадрів для сфери публічних фінансів	Мінфін		розпочато роботу Державного податкового університету та затверджено стратегію його розвитку	I квартал 2022 р.	<p>Виконано.</p> <p>Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1202-р «Про утворення Державного податкового університету» та наказом Мінфіну від 01.11.2021 № 574 «Деякі питання утворення Державного податкового університету» забезпечено утворення Державного податкового університету з віднесенням його до сфери управління Мінфіну.</p> <p>Наказом Державного податкового університету від 09.08.2022 № 667 введено в дію Стратегію розвитку Державного податкового університету на 2022-2027 роки.</p> <p>Разом з тим наказом Державного податкового університету від 05.03.2022 № 249 заклад вищої освіти був переміщений з міста Ірпінь, на території якого тривали бойові дії. Питання подальшого розвитку університету можливо розглянути лише після припинення або скасування дії воєнного стану та проведення оцінки ресурсів установи.</p>
171. Збільшення кількості програм дуальної освіти, що використовуються для підготовки кадрів для сфери публічних фінансів	Мінфін ДПС Держмитслужба Казначейство Держаудитслужба Держфінмонітинг		збільшено кількість програм дуальної освіти та кількість студентів, які за ними навчаються; збільшено кількість центральних органів виконавчої влади, діяльність яких	III квартал 2022 р.	<p>Виконано.</p> <p>Відповідно до Меморандуму про імплементацію елементів дуальної освіти від 20.06.2019 між Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ), Університетом державної фіскальної служби України, благодійним фондом «Київська школа економіки» (KSE), Державною</p>

<p>Державний податковий університет (за згодою)</p>	<p>спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів, які беруть участь у виконанні програм дуальної освіти</p>	<p>податковою службою України на базі Головного управління ДПС у м. Києві функціонує проект «Дуальна освіта: нова форма підготовки кадрів для органів ДПС». За час дії проекту в Головному управлінні ДПС у м. Києві було працевлаштовано на конкурсній основі 60 студентів: 47 студентів Державного податкового університету та 13 студентів Київського національного економічного університету.</p> <p>Водночас Державним податковим університетом у 2022 році розпочато реалізацію навчання за дуальною формою на освітній програмі «Державний аудит; судово-економічна експертиза у фінансових розслідуваннях» за спеціальністю «Облік і оподаткування». Кількість здобувачів вищої освіти, які прийняті на навчання за державним замовленням у 2022 році, становить 40 осіб.</p> <p>Загалом кількість здобувачів вищої освіти, які вступили на навчання за дуальною освітою у 2019-2022 роках до Державного податкового університету, станом на 01.09.2022 становила 103 особи.</p>
---	--	--